

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

2015 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2016 m. kovo 1 d. Nr. 8D-109 (16.12)

Vilnius

TURINYS

I.	STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS.....	2
II.	STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI.....	12
	1 STRATEGINIS TIKSLAS.....	12
	PROGRAMA ŽEMĖS ŪKIO, MAISTO ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS SKATINIMAS (01 001).....	14
	2 STRATEGINIS TIKSLAS.....	22
	PROGRAMA ŽUVININKYSTĖS PLĖTRA IR KONKURENCINGUMAS (02 001)...	23
	3 STRATEGINIS TIKSLAS.....	26
	PROGRAMA ŽEMĖS TVARKYMAS IR ADMINISTRAVIMAS BEI ERDVINĖS INFORMACIJOS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS (03 001).....	28
	4 STRATEGINIS TIKSLAS.....	32
	PROGRAMA FITOSANITARIJA, AUGALŲ DAUGINAMOSIOS MEDŽIAGOS IR GRŪDŲ KOKYBĖS KONTROLĖ, VEISLIŲ TYRIMAI (04 001).....	32
III.	KOORDINUOJAMŲ TARPINSTITUCINIŲ VEIKLOS PLANŲ, PLĖTROS PROGRAMŲ IR STRATEGIJŲ ĮGYVENDINIMAS.....	35
IV.	VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS.....	57
V.	PLANUOJAMI ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI.....	60

I. STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS

Žemės ūkio ministerijos misija – skatinti konkurencingą žemės ūkio ir maisto produktų gamybą, kaimo gyventojų užimtumą, užtikrinti sektoriaus dirbančiųjų pajamų didėjimą ir gyvenimo kokybės kaime gerinimą, dalyvauti formuojant žemės ir maisto ūkio, žuvininkystės, kaimo plėtros, žemės tvarkymo ir administravimo politiką ir ją įgyvendinti, vykdyti ministerijai priskirtų sričių valdymą.

VEIKLOS PRIORITETŲ ĮGYVENDINIMAS

Žemės ūkio ministerija, įgyvendindama 2015 metų veiklos prioritetus, atliko šiuos svarbiausius darbus ir pasiekė tokius rezultatus:

1. Gyvulininkystės skatinimas

1.1. Teikti didžiausią savanoriškosios susietosios paramos dalį ir papildomą nacionalinę paramą tiesioginėmis išmokomis gyvulininkystės ūkiams skatinti.

Gyvulininkystės ūkiams nuo 2015 m. skiriama susietoji parama už laikomus gyvulius. Susietoji parama, kuriai skiriama beveik 14 proc. tiesioginių išmokų bendros sumos, didžiaja dalimi skiriama išmokoms už gyvulius (pieninių veislių karves, mėsinius galvijus, pieninių veislių bulius, mėsines avis ir pienines ožkas) mokėti. Savanoriškoji susietoji parama už gyvulius (pieninius ir mėsinius) 2015 metais sudaro 43,46 mln. Eur, iš to sk. už pienines karves – 23,9 mln. Eur, išmokos dydis – 80 Eur už pieninę karvę.

2015 m. pieno ūkiams pereinamojo laikotarpio nacionalinės paramos skirta 18,2 mln. Eur (15,98 Eur už atskaitos laikotarpį parduoto pieno toną, tai yra maksimali ES leidžiama išmoka).

1.2. Teikti investicinę paramą gyvulininkystės ūkių modernizavimui.

2015 metais 376 paramos gavėjams, modernizuojantiems gyvulininkystės ūkius, išmokėta 27,14 mln. Eur paramos. Didžioji paramos dalis – 26,8 mln. Eur išmokėta 365 ūkiams pagal baigiamą įgyvendinti Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programą.

Pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programą buvo gauta 800 ūkio modernizavimo gyvulininkystės sektoriuje paraiškų, kuriose prašoma 107 mln. Eur paramos, 12,2 mln. Eur parama skirta 278 paramos gavėjams, 2015 m. 11 ūkių išmokėta 340 tūkst. Eur.

1.3. Tobulinti ūkinių gyvūnų veislininkystės sistemą didinant kontroliuojamų ūkinių gyvūnų skaičių, modernizuojant ūkinių gyvūnų produktyvumą, pieno ir mėsos produkcijos gerinimo technologijas, naudojant geriausią genetinę medžiagą, diegiant naujausius genetinės kokybės nustatymo metodus.

Tobulinant ūkinių gyvūnų veislininkystės sistemą, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015-12-04 įsakymu Nr. 3D-896 pakeista galvijų genetinio vertinimo pagal reprodukcijos požymius metodika, papildant ją veršiavimosi lengvumo požymiu. Tai leis sumažinti veršelių netekimą veršiavimosi eigos metu, nes bus atrenkamos karvės, kurios lengvai veršiuosis.

VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro duomenimis, per praėjusius produktyvumo kontrolės metus (2014-10-01–2015-09-30) kontroliuojamų karvių skaičius padidėjo 2 710 karvių, arba 2 proc.

Rodiklis, pagal kurį vertinamas 1 prioriteto įgyvendinimas	Siektina reikšmė	Įgyvendinimas
1. Bendroji gyvulininkystės produkcija, mlrd. Eur	0,96	0,875

2. Veislinių ūkinių gyvūnų (galvijų, arklių, kiaulių, avių, ožkų) dalis (iš visų ūkinių gyvūnų), procentais	24,5	18
---	------	----

2. Sodininkystės ir daržininkystės skatinimas

2.1. Teikti savanoriškąją susietąją paramą ūkiams, siekiant išlaikyti stabilius vaisių/uogų ir daržovių auginimo plotus.

Savanoriškoji susietoji parama už vaisių /uogų ir daržovių auginimo plotus 2015 metais sudaro 4,78 mln. Eur. Vaisių/uogų ir daržovių augintojams 2015 m. išmokėta 23,44 tūkst. Eur paramos.

Rodiklis, pagal kurį vertinamas 2 prioriteto įgyvendinimas	Siektina reikšmė	Įgyvendinimas
Sodų, uogynų ir daržovių pasėlių plotas, ha	42 500	n. d.

3. Užimtumo didinimas kaime

3.1. Skatinti jaunimo užimtumą ir kūrimąsi kaime remiant 153 jaunuosius ūkininkus /Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – LRV) I prioriteto 1.3 kryptis „Nedarbo (ypač struktūrinio) mažinimas ir socialinės įtraukties didinimas“/

Skatinant jaunimo užimtumą ir kūrimąsi kaime, 2015 m. parama skirta 733 jauniems ūkininkams. Paremta daugiau ūkininkų, nei planuota, kadangi 434 jauniems ūkininkams 16,8 mln. Eur parama išmokėta pagal jau baigiamą įgyvendinti Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 m. programą (paramos paraiškų surinkimas vyko 2014 m. pabaigoje), ir 299 jauniems ūkininkams skirta 17,3 mln. Eur parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programą (2015 m. vyko du paramos paraiškų surinkimai, kurių metu gauta 1 679 paraiškų, kuriose nurodyta paramos suma 89 mln. Eur, 2015 m. išmokėta 8,6 mln. Eur).

3.2. Remti asmenis, studijuojančius aukštosiose mokyklose studijų programas, susijusias su žemės ūkiu, maisto ūkiu ir kaimo plėtros sritimis.

Įgyvendinant priemonę „Parama asmenims, studijuojantiems aukštosiose mokyklose studijų programas, susijusias su žemės ūkiu, maisto ūkiu ir kaimo plėtros sritimis“ 2015 m. iš Žemės ūkio ministerijai skirtų asignavimų paremtos pirmos pakopos universitetinės studijos: ASU – 116 asmenų, įstojusiu studijuoti 2014 m. ir 80 asmenų, įstojusiu studijuoti 2015 m., LSMU – 10 asmenų, įstojusiu studijuoti 2014 m. ir 11 asmenų, įstojusiu studijuoti 2015 m.

Studijų tiksliniam finansavimui iš viso panaudota 320,27 tūkst. Eur.

Rodiklis, pagal kurį vertinamas 3 prioriteto įgyvendinimas	Siektina reikšmė	Įgyvendinimas
Tiksliniu būdu finansuojamų studentų skaičius	226	217

4. Melioracija

4.1. Vykdyti valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos statinių priežiūros ir remonto darbus.

Per 2015 metus suremontuota 598 km (3,6 proc.) blogos būklės valstybei nuosavybės teise priklausančių magistralinių griovių, kuriems būtinas remontas. Taip pat sutvarkyta 4 847 vnt. drenažo žiočių, nušienauta 788 km griovių šlaitų, grioviuose iškiršta 180 ha krūmų. Atlikta darbų už 10 405 tūkst. Eur (2015 m. iš viso skirta 10 408 tūkst. Eur).

4.2. Racionaliai naudojant ES finansinę paramą ir pritraukiant privačias lėšas, vykdyti požeminio drenažo rekonstravimo projektus privačioje žemėje.

Įgyvendinti visi 2013 m. pateikti vandentvarkos projektai, kuriems 2014 m. buvo skirta parama (VI Valstybės žemės fondas detalią informaciją pateiks 2016 m. kovo 15 d.).

Rodiklis, pagal kurį vertinamas 4 prioriteto įgyvendinimas	Siektina reikšmė	Įgyvendinimas
1. Suremontuota blogos būklės valstybei nuosavybės teise priklausančių magistralinių griovių, kuriems būtinas remontas, dalis proc.	1,5	3,6
2. Rekonstruota blogos būklės sausinimo sistemų (ES lėšomis) dalis proc.	4	4

5. Bendradarbiavimas su Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija

5.1. Skirti pakankamai žmogiškųjų ir finansinių išteklių bendradarbiavimui su Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO), komandiruotėms į aukšto lygio forumus, komitetų ir kitų struktūrų posėdžius.

2015 metais Žemės ūkio ministerijos atstovai dalyvavo 7 EBPO Žemės ūkio ir prekybos jungtinės darbo grupės, Žemės ūkio politikų ir rinkų jungtinės darbo grupės ir Žuvininkystės komiteto posėdžiuose. Į kai kuriuos kvietimų posėdžius negauta, dalies posėdžių data buvo perkelta į 2016 metus.

Žemės ūkio ministerija parengė 3 pradines nacionalines pozicijas Stojimo Memorandumui, dalyvavo visuose Užsienio reikalų ministerijos ir Vyriausybės kanceliarijos rengtuose posėdžiuose EBPO klausimais.

Rodiklis, pagal kurį vertinamas 5 prioriteto įgyvendinimas	Siektina reikšmė	Įgyvendinimas
Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos posėdžių, kuriuose dalyvavo Žemės ūkio ministerijos atstovas, skaičius, vnt.	16	7

6. Eksporto rinkų paieška žemės ūkio ir maisto produktams

6.1. Skatinti įmones ieškoti naujų užsienio rinkų: organizuoti įmonių dalyvavimą parodose, verslo misijose ir kituose eksporto plėtros renginiuose, derinti tai su aukštų pareigūnų vizitais (2015 m. I–IV ketv.) /LRV I prioriteto 1.1 kryptis „Lietuvos ūkio konkurencingumo didinimas užtikrinant aukštą investavimo lygį, ypač į regionus, ir modernizuojant pramonę/

Per 2015 metus Lietuvos žemės ūkio ir maisto pramonės įmonės savo produkciją pristatė 10 parodų, vykusių JAE, Vokietijoje, Japonijoje, Uzbekistane, Kinijoje, Nyderlanduose, Azerbaidžane, JAV, Irane.

6.2. Remti žemės ūkio ir maisto produktų ES pardavimo skatinimo priemonės vidaus rinkoje ir trečiojoje šalyse.

EK pritarė ir patvirtino šias pateiktas programas:

- ES mėsos produktų informavimo ir skatinimo programa JAV ir Artimųjų Rytų ir Šiaurės Afrikos rinkose (Lietuvos mėsos perdirbėjų asociacija);
- Informavimo apie Europos rapsų aliejų Lietuvoje ir Latvijoje programa.

6.3. Intensyvindami Ekonominės diplomatijos tarybos veiklą, telksime valstybės institucijų ir verslo atstovų veiksmus užtikrinant koordinuotą ekonominių valstybės interesų atstovavimą užsienyje /LRV I prioriteto 1.1 kryptis „Lietuvos ūkio konkurencingumo didinimas užtikrinant aukštą investavimo lygį, ypač į regionus, ir modernizuojant pramonę/

Vykdyta priemonė, skirta prisidėti verčiant klausimynus, teisės aktus ir kitus dokumentus, reikalingus eksporto leidimams gauti bei organizuojant su eksporto leidimų gavimu susijusių oficialių trečiųjų šalių kompetentingų institucijų atstovų vizitus, lankant Lietuvos Respublikos institucijas ir ūkio subjektus.

Lietuvos žemės ūkio ir maisto pramonės subjektams organizuotas seminaras „Maisto produktų eksportas. Ką turime žinoti“, kartu su Užsienio reikalų ministerija organizuota apskritojo stalo diskusija „Verslo galimybės Irane“, dalyvaujant Irano Islamo Respublikos ambasados Varšuvoje ambasadoriui, akredituotam Lietuvai Ramin Mehmanparast.

Tel Avive, Izraelyje, Pasaulio lietuvių ekonomikos forumo metu organizuotas lietuviško košerinio maisto produkcijos pristatymas ir degustacija.

Tarptautinėje parodoje „World Food Beijing 2015“ Kinijoje pristatyta 10 Lietuvos žemės ūkio ir maisto pramonės įmonių veikla ir produkcija.

Rodiklis, pagal kurį vertinamas 2 prioriteto įgyvendinimas	Siektina reikšmė	Įgyvendinimas
Tarptautinių parodų, kuriose organizuojamas Lietuvos žemės ūkio ir maisto pramonės pristatymas, skaičius, vnt.	10	10

PAGRINDINĖS TEISĖKŪROS INICIATYVOS

2015 metais parengti šie svarbiausi teisės aktų projektai:

Lietuvos Respublikos įstatymų projektai:

1. Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 2, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (Lydimasis projektas: Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 90 straipsnio pakeitimas ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 310 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas);
2. Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 2, 6 ir 11 straipsnių pakeitimų įstatymo projektas;
3. Lietuvos Respublikos farmacijos įstatymo Nr. I-2110 2, 6 ir 11 straipsnių pakeitimų įstatymo projektas;
4. Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas;
5. Lietuvos Respublikos pluoštinių kanapių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas;
6. Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas;
7. Lietuvos Respublikos licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas;
8. Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas;
9. Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo pakeitimo projektas;
10. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 41 straipsnio pakeitimo projektas;
11. Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 3(1) straipsnio pakeitimo įstatymo projektas;
12. Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos fizinių asmenų bankroto įstatymo Nr. XI-2000 pakeitimo įstatymo projektų paketas;
13. Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 4, 8 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas;

14. Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo pakeitimo ir papildymo projektas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektai:

15. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 2, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo“ projektas;

16. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 2, 6 ir 11 straipsnių pakeitimų įstatymo“ projektas;

17. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 70, 71 ir 73 straipsnių pakeitimų įstatymo“ projektas;

18. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl lėšų skyrimo pereinamojo laikotarpio nacionalinei paramai už 2015 m. projektas;

19. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ir kaimo plėtros įstatymo papildymo 51 straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-883(2)“ projektas;

20. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Nuostolių dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo dalinio kompensavimo taisyklių pakeitimo“ projektas;

21. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 137 „Dėl Gražintinų lėšų, susidariusių įgyvendinant Europos Sąjungos žemės ūkio fondų priemones, administravimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektas;

22. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. balandžio 8 d. nutarimo Nr. 275 „Dėl Gražintinų lėšų, susidariusių įgyvendinant Europos žuvininkystės fondo priemones, administravimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektas;

23. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimo Nr. 218 „Dėl Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų, kurias paslaugų gavėjas turi teisę gauti, o paslaugų teikėjas turi teisę teikti pagal paslaugų kvitą, sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo projektas;

24. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. 1333 „Dėl Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektas;

25. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Gazolių, skirtų naudoti žemės ūkio veiklos subjektams žemės ūkio produktų gamybai, įsigijimo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 3 d. nutarimą Nr. 145 „Dėl Atleistų nuo akcizų dyzelinių degalų, skirtų naudoti žemės ūkyje, taip pat tvenkinių ir kitų vidaus vandenių žuvininkystėje, įsigijimo taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas;

26. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos gyvūnų augintinių registro įsteigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir registro veiklos pradžios nustatymo“ projektas

27. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro įsteigimo ir jų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo projektas;

28. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl atlyginimo už Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos reguliavimo srities valstybės registrų duomenų teikimą dydžių patvirtinimo“ pakeitimo projektas;

29. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl valstybės įmonės Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros savininko kapitalo padidinimo“ projektas;

30. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 2 d. nutarimo Nr. 1541 „Dėl Vienkartinės ir periodinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo projektas;

31. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. 1244 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatų patvirtinimo projektas;

32. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 2 d. nutarimo Nr. 692 „Dėl naujų valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos ne žemės ūkio paskirčiai (veiklai) (Dėl naujų kitos paskirties valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos)“ pakeitimo projektas;

33. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 18 d. nutarimo Nr. 236 „Dėl valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypų pardavimo ir nuomos“ pakeitimo projektas;
34. Valstybinės žemėtvarkos planavimo dokumentų priežiūros tvarkos aprašo projektas;
35. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. birželio 27 d. nutarimo Nr. 730 „Dėl Piliečių, kuriems atlyginama pinigais už valstybės išperkama žemę, mišką ir vandens telkinius, ir piliečių, kuriems atlyginama pinigais, kai jie atsisako perduodamo neatlygintinai nuosavybėn naujo žemės sklypo individualiai statybai mieste, sąrašų sudarymo ir atlyginimo tvarkos aprašo“ pakeitimo projektas;
36. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. balandžio 1 d. nutarimo Nr. 385 „Dėl žemės reformos vykdymo kaimo gyvenamojoje vietovėje“ pakeitimo projektas;
37. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. vasario 24 d. nutarimo Nr. 205 „Dėl žemės įvertinimo tvarkos“ pakeitimo projektas;
38. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimo Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo projektas;
39. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. 1853 „Dėl Geodezininko kvalifikacijos pažymėjimų išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektas;
40. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. 1805 „Dėl Matininko kvalifikacijos pažymėjimų išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektas;
41. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 14 d. nutarimo Nr. 1290 „Dėl Kvalifikacijos pažymėjimų žemėtvarkos planavimo dokumentams rengti išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektas;
42. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lėšų, skirtų fizinių ir juridinių asmenų, vykdančių veiklą pirminės žemės ūkio produktų gamybos sektoriuje, reikalavimams sumokėti už parduotus žemės ūkio produktus iš dalies tenkinti, skyrimo 2014–2020 metais tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektas;
43. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Akcizais neapmokestinamų gazolių, skirtų naudoti akvakultūros ir verslinę žvejybą vidaus vandenyse vykdančioms įmonėms, įsigijimo taisyklių patvirtinimo“ projektas;
44. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 11 d. nutarimo Nr. 987 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio garantijų fondo priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ pakeitimo“ projektas;
45. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimo Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“ pakeitimo projektas;
46. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl biudžetinės įstaigos Valstybinės mašinų bandymo stoties prie Žemės ūkio ministerijos pertvarkymo į valstybės įmonę“ projektas.

VEIKLOS EFEKTYVUMO DIDINIMAS

1. Siekti Žemės ūkio ministerijos ir jos valdymo sričiai priskirtoms įstaigoms nustatytų veiklos efektyvumo vertinimo kriterijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. protokolu Nr. 75, rekomenduojamų reikšmių įgyvendinimo, ypatingą dėmesį skiriant turto valdymo ir priežiūros, elektroninių dokumentų valdymo, centralizuotų viešųjų pirkimų organizavimo sritims.

Nuveikti darbai:

Žemės ūkio ministerijos (toliau – ŽŪM, ministerija) Viešojo valdymo tobulinimo grupėje, sudarytoje žemės ūkio ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. 3D-266 (toliau – Viešojo valdymo tobulinimo grupė) apsvarstyti ŽŪM ir jos valdymo sričiai priskirtų įstaigų bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo klausimai, pavesta įstaigų vadovams įvertinti veiklos efektyvumo kriterijų reikšmių neatitikimą rekomenduojamoms reikšmėms 2014–2016 m. ir toliau imtis veiksmų, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. pasitarimo protokolu Nr. 75 patvirtintos veiklos efektyvumo vertinimo kriterijų reikšmės būtų pasiektos.

ŽŪM valdymo sričiai priskirtos įstaigos, mažindamos išlaidų dalį dokumentų valdymo funkcijai vykdyti, 2015 m. padidino susirašinėjimo elektroniniu būdu apimtis (Nacionalinė mokėjimo agentūra prie ŽŪM padidino apie 3 kartus, palyginti su 2014 m., Nacionalinė žemės tarnyba prie ŽŪM – 2,5 karto), o įstaigų nekilnojamojo turto valdymo ir priežiūros išlaidas, tenkančias 1 kv. m bendro įstaigos valdomo turto, sumažino (Nacionalinė mokėjimo agentūra prie ŽŪM – apie 77 proc., Nacionalinė žemės tarnyba prie ŽŪM – apie 10 proc.), vykdydamos viešuosius pirkimus vadovaujantis mažiausios kainos arba ekonominio naudingumo kriterijais.

Taip pat ŽŪM valdymo sričiai priskirtos įstaigos įpareigos spręsti klausimus dėl nenaudojamo, nereikalingo turto tolesnio panaudojimo, saugojimo ar priežiūros, remonto, nugriovimo, perdavimo ir t. t. Atkreiptas įstaigų dėmesys į tai, kad ketinant įsigyti (nuomotis) lengvuosius automobilius bei ketinant juos nurašyti, turi būti gautas ŽŪM leidimas. 2015 m. pradėjo veikti Valstybės turto informacinė paieškos sistema, administruojama VĮ Turto banko, į kurią ŽŪM valdymo sričiai priskirtos įstaigos teikia informaciją apie valstybės nekilnojamąjį turtą ir transporto priemones.

2. Atlikti ministro valdymo srityje veikiančių viešojo sektoriaus organizacijų 2014 metų veiklos efektyvumo, struktūros ir darbuotojų skaičiaus optimalumo, galimo poveikio biudžetui, jeigu jų atliekamos funkcijos (teikiamos paslaugos) būtų perduotos ne viešojo sektoriaus subjektams, analizę.

Nuveikti darbai:

Vykdamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-11-24 pasitarimo protokolo Nr. 63, 5 kl. pavidimą, buvo atlikta 8 žemės ūkio ministro valdymo srities įstaigų (Nacionalinės mokėjimo agentūros prie ŽŪM (toliau – NMA), Nacionalinės žemės tarnybos prie ŽŪM (toliau – NŽT), Valstybinės augalininkystės tarnybos prie ŽŪM (toliau – VAT), Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos ŽŪM (toliau – ŽT), Valstybinės gyvulių veislininkystės priežiūros tarnybos prie ŽŪM (toliau – VGVPT), Valstybinės mašinų bandymo stoties prie ŽŪM, Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto ir Programos LEADER ir žemdirbių mokymo metodikos centro) 2014 m. veiklos efektyvumo, struktūros ir darbuotojų skaičiaus optimalumo, galimo poveikio biudžetui, jeigu jų atliekamos funkcijos (teikiamos paslaugos) būtų perduotos ne viešojo sektoriaus subjektams, analizę ir šios analizės rezultatus kartu su pasiūlymais dėl ministro valdymo srities įstaigų veiklos tobulinimo analizę, kuri kartu su siūlymais buvo pristatyta 2015-03-17 Viešojo valdymo tobulinimo grupės posėdyje.

Viešojo valdymo tobulinimo grupė pritarė, jog didelių įstaigų ir ypatingai turinčių administracinių vienetų, kurie išsidėstę teritoriniu požiūriu visoje Lietuvoje, bendrųjų funkcijų centralizavimas ŽŪM lygmeniu nėra tikslingas dėl: vykdomų veiklų specifiškumo, pažangos atitinkamoje srityje, procesų sudėtingumo, kas turės neigiamos įtakos jų planavimui, įgyvendinimui ir stebėsenai, finansinių išteklių imlumo, kuriant naujas sistemas ir procesus. Tuo tarpu dėl mažų įstaigų, kurių darbuotojų skaičius specialiosioms funkcijoms vykdyti yra ne daugiau kaip 50, Viešojo valdymo tobulinimo grupė pritarė, jog bendrųjų funkcijų centralizavimas galimai turėtų teigiamą

pasekmių: žmogiškųjų išteklių mažėjimas, racionalesnių ir optimesnių sprendimų taikymas, procedūrų supaprastinimas ir pažangesnių valdymo priemonių naudojimas.

Atsižvelgiant į posėdžio metu priimtus sprendimus, įstaigoms, turinčioms teritorinius padalinius, buvo pavesta pateikti informaciją, ar yra tikslinga šioms įstaigoms teritoriniu požiūriu turėti po kelis struktūrinius padalinius. Įstaigoms, turinčioms nebūdingas funkcijas (komercinę veiklą ir pan.) ir nebūdingas paslaugas (valymo, apsaugos ir kt.), pavesta įvertinti galimybę atliekamas komercines funkcijas perduoti vykdyti ne viešojo sektoriaus subjektams, šias paslaugas perkant Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka.

3. Rekomenduoti, kad ministro valdymo srityje veikiančių įstaigų ir valstybės valdomų įmonių interneto svetainės atitiktų Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų aprašo nuostatas.

Nuveikti darbai:

Žemės ūkio ministerija 2015-01-29 ir 2015-09-11 raštais kreipėsi į žemės ūkio ministro valdymo srityje veikiančias valstybės valdomas įmones (toliau – VVĮ) su prašymu VVĮ vadovams užtikrinti Skaidrumo gairių užtikrinimo apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052, nurodytos informacijos paskelbimą VVĮ interneto svetainėje.

4. Užtikrinti ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių institucijų konsolidavimo procesų savalaikį įgyvendinimą.

Nuveikti darbai:

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės strateginio komiteto posėdžio 2014-09-22 protokolu Nr. 11 ir 2014-09-29 protokolu Nr. 12, buvo patvirtintas Maisto saugos ir veterinarijos srities ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių institucijų veiklos pertvarkymo įgyvendinimo planas (žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 13 d. įsakymas Nr. 3D-855) (toliau – Planas). Vadovaudamiesi Vyriausybės pasitarimo 2014 m. lapkričio 19 d. protokolu Nr. 62, informaciją apie plano įgyvendinimą kas mėnesį teikėme Ūkio ministerijai ir Vyriausybės kanceliarijai.

Pagal Planą dėl ŽT funkcijų, susijusių su vykdomais žuvų ir kitų hidrobiotų parazitologinių, biocheminių, hidrocheminių ir hidrobiologinių tyrimais išorės vartotojams, perdavimo vykdyti Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutui, Visuomenės sveikatos centrų funkcijų, susijusių su valgiaraščių derinimu, perdavimo vykdyti Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai (toliau – VMVT), Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos funkcijų, susijusių su maistu besiliečiančių medžiagų saugos, higienos kokybės ir ženklinimo kontrole rinkoje, perdavimo vykdyti VMVT, VMVT funkcijų, susijusių su aruodinių kenkėjų kontrole perdavimo vykdyti VAT, reikalingi teisės aktai (iš jų įstatymai ir poįstatyminiai teisės aktai) jau parengti ir priimti.

Dėl ŽT funkcijų, susijusių su ūkio subjektų, užsiimančių žuvininkystės produktų prekyba galutiniam vartotojui, fiziniams patikrinimais prekybos vietose, perdavimo vykdyti VMVT ir Aplinkos ministerijos Regionų aplinkos apsaugos departamentų biologiškai skaidžių virtuvių ir valgyklų atliekų tvarkymo kontrolės jų susidarymo vietoje funkcijų perdavimo vykdyti VMVT parengti Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo ir Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo projektai pateikti Lietuvos Respublikos Seimui. Kol minėti įstatymai nebus priimti Lietuvos Respublikos Seime, tol negalima rengti poįstatyminių teisės aktų projektų.

5. Tobulinti ŽŪM įdiegtą Kokybės vadybos sistemą (toliau – KVS), atitinkančią ISO 9001:2008 standarto reikalavimus, atsižvelgiant į nustatytus kokybės tikslus:

- peržiūrėti ir patikslinti ministerijos KVS procesų struktūrą ir veiklas;
- įsigyti naują kompiuterinę dokumentų valdymo sistemą, kurios pagalba atsiras galimybė rengti ir tvarkyti oficialius elektroninius dokumentus bei juos pasirašyti elektroniniu parašu.

Nuveikti darbai:

2015 m. atlikus ŽŪM KVS analizę buvo parengtas ir suderintas naujo KVS modelio projektas. Vadovaujantis šiuo modeliu atlikta detali procesų peržiūra, parengtas naujas procesų sąrašas, priskirti procesų valdytojai. Taip pat inicijuotos ir pradėtos vykdyti Ministerijoje įdiegtos kokybės vadybos sistemos atitinkančios ISO 9001:2008 standartą, patobulinto veiklos procesų modelio projekto sukūrimo specializuotoje QPR IMS programinėje įrangoje paslaugos pirkimo procedūros. 2016-01-25 pasirašyta paslaugų pirkimo sutartis.

2015 m. įsigyta kompiuterinė dokumentų valdymo sistema DocLogix, kurios pagalba atsirado galimybė rengti ir tvarkyti oficialius elektroninius dokumentus bei juos pasirašyti elektroniniu parašu. 2016 m. sausio 1 d. įdiegta ir paleista eksploatavimui dokumentų valdymo sistema, užtikrinanti šių funkcijų veikimą: ministerijos dokumentų registravimas, kaupimas ir valdymas; užduočių valdymas; dokumentų rengimas, vizavimas, pasirašymas, tvirtinimas; elektroninių dokumentų valdymas; informacijos paieška ir peržiūra; ataskaitų formavimas; dokumentų archyvavimas ir naikinimas; darbuotojo pavadavimas; administravimas ir informacijos apsauga; dokumentų apskaitos valdymas/sąsaja su elektroninio archyvo informacine sistema; informacine sistema E. pristatymas ir teisės aktų registru (TAR-u).

6. Analizuoti ir teikti siūlymus dėl valstybės valdomų įmonių, kuriose ŽŪM įgyvendina akcijų valdytojo ar savininko turtines ir neturtines teises, veiklos optimizavimo.

Nuveikti darbai:

Siekiant užtikrinti valstybės turtinių ir neturtines teises įgyvendinimą valstybės valdomose įmonėse, Viešojo valdymo tobulinimo grupė priėmė šiuos sprendimus:

1. Pritarta, kad ŽŪM nenumato savo valdymo srities valstybės įmonių (toliau – VĮ) reorganizuoti, pertvarkyti ar likviduoti, pavedant atitinkamiems struktūriniais padaliniais išnagrinėti galimybes ir pateikti siūlymus dėl VĮ efektyvesnių veiklos perspektyvų.

2. Pritarta, kad VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra nebevykdys pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų produktų sertifikavimo funkcijos.

3. Pritarta VĮ valdybos narių atitikties nustatytiems reikalavimams bei siūlymams dėl VĮ valdybos narių teikimo žemės ūkio ministrei.

4. Nustatyta, kad ateityje valstybės valdomai bendrovei, kurioje ŽŪM yra akcijų valdytoja, laiku nesumokėjus dividendų, ŽŪM iniciatyva per 1 mėn. turi būti sudaroma sutartis, kurioje nustatomos 5 proc. metinės palūkanos ir ne ilgesnis nei iki einamųjų metų gruodžio 31 d. grąžinimo terminas.

5. Priimtas sprendimas, kad tikslinga ŽŪM tapti VĮ Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centro „GIS-centras“ savininke.

6. Nutarta mažinti UAB Aerogeodezijos instituto įstatinį kapitalą nuostoliais pagal 2015 m. 9 mėn. tarpinės finansinės atskaitomybės duomenis.

7. Palaikyti bei vystyti 2014 m. pabaigoje pradėtą eksploatuoti Žemėtvarkos planavimo proceso elektroninių paslaugų ir jų veikimui reikalingą informacinę sistemą.

Nuveikti darbai:

Projekto „Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinė sistema“ (toliau – ŽPDRIS) metu sukurtos keturios elektroninės paslaugos: Kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo; Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto rengimo; Žemės paėmimo visuomenės poreikiams projekto rengimo; Žemės konsolidacijos projekto rengimo elektroninė paslauga.

Nuolat didėja besinaudojančių šiomis paslaugomis vartotojų skaičius. 2015-12-31 duomenimis užregistruoti 971 institucijų, teikiančių ŽPDRIS el. paslaugas (NŽT, savivaldybių

administracijų, projektus derinančiųjų institucijų), darbuotojai; 571 projektų rengėjai; 8847 asmenys, prisijungę prie ŽPDRIS kaip paslaugų gavėjai.

Nuo 2015-01-02 iki 2015-12-31 ŽPDRIS užsakyta paslaugų: Kaimo plėtros žemėtvarkos projektų – 1145; Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų – 8277; Žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektų – 13.

ŽPDRIS projekto priežiūros komisija identifikavo šiuos ŽPDRIS papildomo funkcionalumo poreikius: erdvinės informacijos apdorojimo, reikiamų laikmenų formatų formavimo, proceso stebėjimo ir analizei grafiniais metodais reikalingų įrankių; Žemėtvarkos dokumentų registrai, kuriame bus registruojami ir tvarkomi į Teritorijų planavimo dokumentų registrą neregistruoti dokumentai; naujai edukacinei paslaugai (Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo proceso mokymų moduliui), kuri padės mokytiis rengti žemėtvarkos planavimo dokumentus ŽPDRIS priemonėmis, universitetams ir kitoms mokymo įstaigoms tinkamai paruošti specialistus šios srities darbui.

8. Optimizuoti Ūkininkų ūkių ir žemės ūkio ir kaimo verslo (valdų) registrus, sukuriant bendro duomenų įvesties ir atnaujinimo mechanizmą, kurio pagrindu keičiant duomenis viename registre (ūkininkų ūkių ar žemės ūkio ir kaimo verslo (valdų), duomenys būtų atnaujinami ir kitame.

Nuveikti darbai:

Viešojo valdymo tobulinimo grupė dar 2014-11-26 pritarė bendro duomenų įvesties ir atnaujinimo mechanizmo sukūrimui, kurio pagrindu keičiant duomenis viename registre (ūkininkų ūkių ar žemės ūkio ir kaimo verslo (valdų), duomenys būtų atnaujinami ir kitame.

Atsižvelgiant į tai, nuo 2016-12-31 turėtų pradėti veikti Ūkininkų ūkių registro ir Žemės ūkio ir kaimo verslo registro bendras informacinis portalas, leisiantis aktualizuoti realiai veikiančius ūkius. Šiam tikslui pasiekti pakeistas Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymas, kurio projektas 2015-09-23 pateiktas Lietuvos Respublikos Seimui.

9. Pradėti bendros veislininkystės informacinės sistemos sukūrimą ir Žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos (ŽŪMPRIS), integruojant Žuvininkystės duomenų rinkimo informacinę sistemą bei Užsienio prekybos duomenų bazę, koregavimą.

Nuveikti darbai:

Žemės ūkio ministro 2015-06-25 įsakymu Nr. 3D-534 patvirtintas Žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos (ŽŪMPRIS) nuostatų pakeitimas, praplečiantis sistemą renkama duomenimis apie žuvininkystę bei užsienio prekybą žemės ūkio bei maisto produktais.

Žemės ūkio ministro 2015-12-22 įsakymu Nr. 3D-946 patvirtinti Bendros veislininkystės informacinės sistemos nuostatai, integruojantys Avių, Ožkų, Arklių, Kiaulių ir kt. veislininkystės sistemas į vieną informacinę sistemą. Šiuo metu vykdomi šios bendros veislininkystės informacinės sistemos techniniai integravimo darbai.

10. Pertvarkyti Valstybinę mašinų bandymo stotį prie ŽŪM ją likviduojant ir steigiant naują valstybės įmonę, kuri toliau vykdys Stoties po likvidavimo funkcijas.

Nuveikti darbai:

Siekiant efektyvesnio ir taupesnio Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų naudojimo bei valstybės biudžetinių įstaigų skaičiaus sumažinimo, nutraukta biudžetinės įstaigos Valstybinės mašinų bandymo stoties prie ŽŪM veikla (toliau – Stotis) ir įsteigta nauja valstybės įmonė Mašinų bandymo stotis (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. rugpjūčio 12 d. nutarimas Nr. 853), kuri nepertraukiamai galės vykdyti likviduotos Stoties funkcijas, uždirbti pajamų ir gauti pelno.

11. Tobulinti įstaigų ir įmonių veiklą reglamentuojančius vidaus teisės aktus, atsižvelgiant į ŽŪM Vidaus audito departamento ir Valstybės kontrolės pastabas.

Nuveikti darbai:

ŽŪM Vidaus audito departamento Vidaus veiklos audito skyrius valdymo srities įstaigose ir įmonėse 2015 m. atliko 9 auditus ir pateikė ataskaitas su išvadomis ir rekomendacijomis.

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė ŽŪM 2015 m. atliko 2 auditus (Žemės ūkio ministerijos finansinį (teisėtumo) auditą ir Ūkinių gyvūnų veislininkystės plėtros auditą) ir pateikė ataskaitas su išvadomis ir rekomendacijomis. Buvo parengti rekomendacijų įgyvendinimo planai, numatant konkrečias priemones rekomendacijoms įgyvendinti, numatyti įgyvendinimo terminai ir vykdoma šių priemonių įgyvendinimo kontrolė.

12. Siekti personalo valdymo efektyvumo stebėjimo ŽŪM vertinimo kriterijaus rekomenduojamos reikšmės taikant naujų ar po pertraukos į įstaigą grįžtančių darbuotojų adaptacijos sistemą, įteisintą teisės aktais

Nuveikti darbai:

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-1017 patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, adaptacijos programos aprašas, kuris įsigaliojo nuo 2015-01-01.

2015 m. adaptacijos programa ŽŪM buvo taikoma visiems į pareigas priimtiems valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis. Įvertinus atsiliepimų apie adaptacijos programos laikotarpį rezultatus, adaptacijos programą kaip naudingą įvertino 96 proc. visų ministerijos darbuotojų, kuriems ji buvo taikyta.

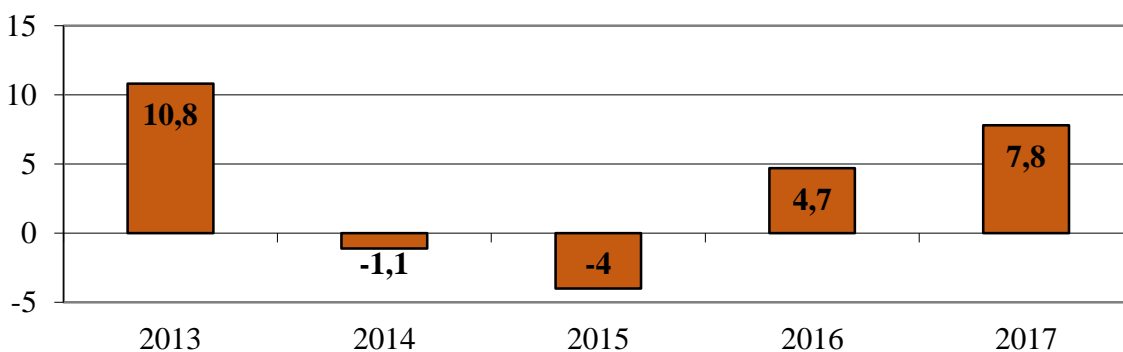
II. STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

1 strateginis tikslas

Užtikrinti ilgalaikę konkurencingo žemės ir maisto ūkio plėtrą, skatinti įvairesnę ekonominę veiklą kaime, bioenergetikos plėtrą, aplinką saugantį ir puoselėjantį ūkininkavimą

Pirmojo strateginio tikslo įgyvendinimas vertinamas šiais efekto kriterijais:

E-01-01 Žemės ūkio ir maisto produktų eksporto vertės pokytis, palyginti su praėjusiais metais, proc.

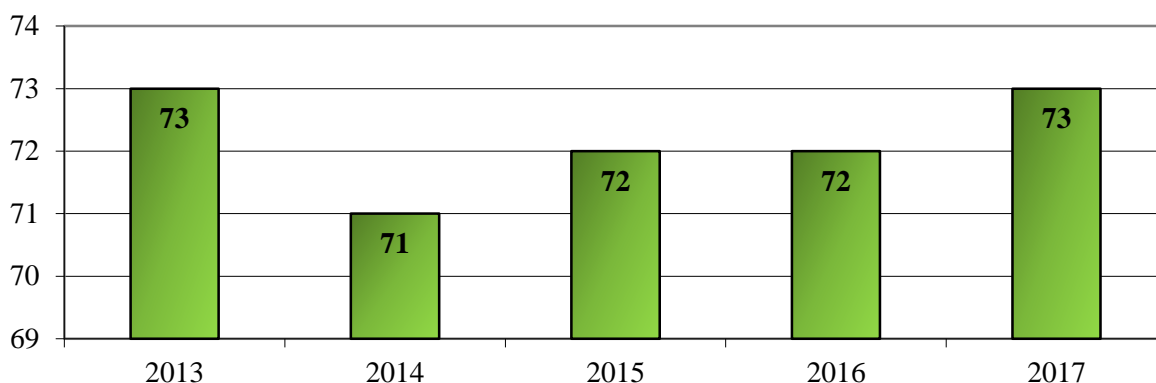

1 pav. Žemės ūkio ir maisto produktų eksporto vertės pokytis, palyginti su praėjusiais metais, proc.

Šaltinis: Statistikos departamento duomenys (2013–2014 m. faktas, 2015 m. laukiamas rezultatas, 2016–2017 m. planas).

Dėl Rusijos Federacijos paskelbto kai kurių prekių importo draudimo planuota, kad žemės ūkio ir maisto produktų eksporto vertė sumažės 7,7 proc., tačiau dėl atliktų darbų siekiant padidinti eksporto apimtį ir atveriant naujas rinkas lietuviškų žemės ūkio ir maisto produktų eksportui, pasiektas geresnis rezultatas – eksporto vertė sumažėjo 4 proc., palyginti su 2014 metais.

E-01-02 Ne žemės ūkyje dirbančių kaimo gyventojų dalis iš visų dirbančiųjų, gyvenančių kaime, proc.

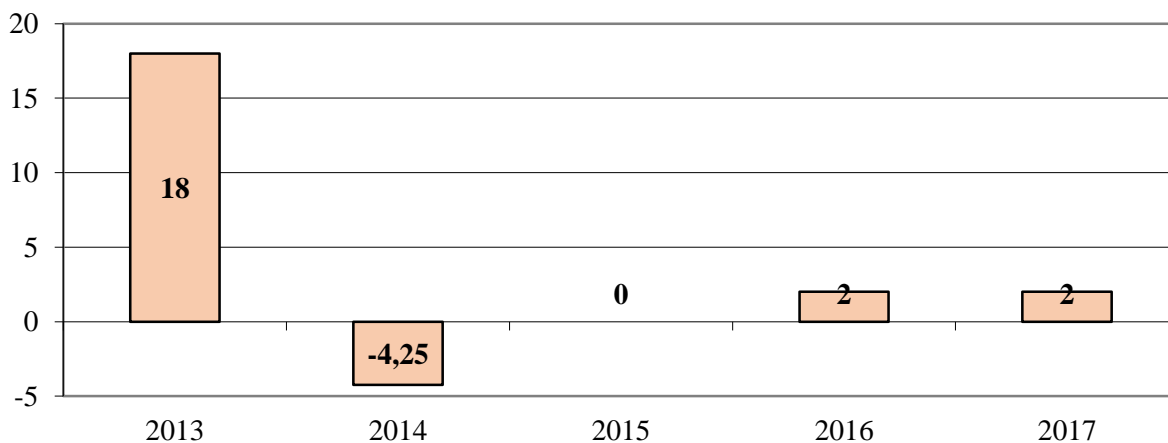

2 pav. Ne žemės ūkyje dirbančių kaimo gyventojų dalis iš visų dirbančiųjų, gyvenančių kaime, proc.

Šaltinis: Statistikos departamento duomenys (2013–2014 m. faktas, 2015 m. išankstiniai duomenys, 2016–2017 m. planas).

Pagal Statistikos departamento pateiktus užimtųjų žemės ūkyje skaičiaus 2015 m. I–III ketv. duomenis numatoma, kad ne žemės ūkyje dirbančių kaimo gyventojų dalis iš visų dirbančiųjų, gyvenančių kaime, 2015 m. sudarys 72 proc. (buvo planuota, kad ne žemės ūkyje dirbančių kaimo gyventojų sudarys 71 proc.).

E-01-03 Biodegalų gamybos pokytis palyginti su praėjusiais metais, proc.

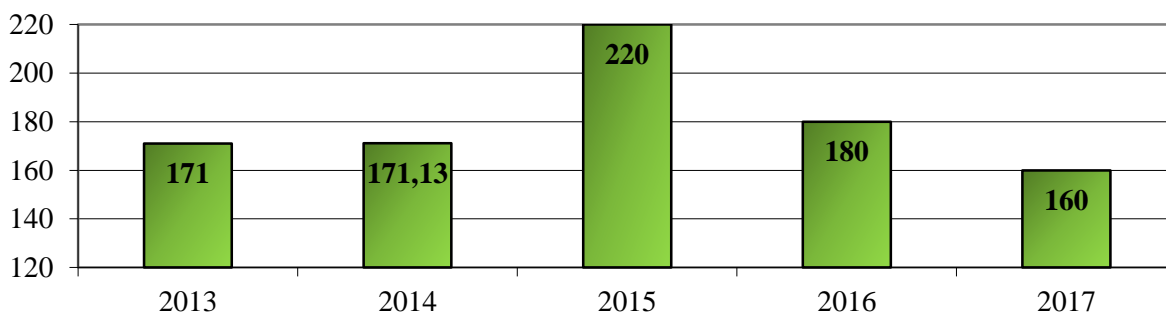

3 pav. Biodegalų gamybos pokytis palyginti su praėjusiais metais, proc.

Šaltinis: Įmonių duomenys (2013–2015 m. faktas, 2016–2017 m. planas).

2015 m. buvo planuotas 5 proc. biodegalų gamybos augimas, palyginti su 2014 m. Planuota reikšmė nepasiekta, nes biodegalų gamybos įmonės pagamino mažiau biodegalų, kadangi 1 įmonė bankrutavo (2014 m. pagaminta 134,8 tūkst. t, 2015 m. – 134,4 tūkst. t.).

E-01-04 Sertifikuotų laukų plotai ekologiškai produkcijai auginti ekologiniuose ūkiuose, tūkst. ha

4 pav. Sertifikuotų laukų plotai ekologiškai produkcijai auginti ekologiniuose ūkiuose, tūkst. ha
Šaltinis: VŠĮ „Ekoagros“ duomenys (2013–2015 m. faktas, 2016–2017 m. planas).

2015 m. planuota, kad sertifikuotų laukų plotai ekologiškai produkcijai auginti sudarys 140 tūkst. ha, kadangi planuojant buvo manoma, jog didžioji dalis prisiėmusių įsipareigojimus pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programą, prasidėjus naujam programavimo laikotarpiui juos nutrauks.

Pirmajam strateginiam tikslui siekti Žemės ūkio ministerija vykdė programą „Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros skatinimas“.

**PROGRAMA „ŽEMĖS ŪKIO, MAISTO ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS SKATINIMAS“
(kodas 01 001)**

Programa „Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros skatinimas“ yra tęstinė, ja įgyvendinamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos, Nacionalinės 2007–2013 metų kaimo plėtros strategijos, Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos nuostatos.

Įgyvendinant **programos pirmojo tikslo uždavinius** remiamas žemės ūkio valdų modernizavimas, žemės ūkio produktų gamybos metodų, skirtų apsaugoti aplinką ir išlaikyti tradicinę kaimo aplinką, taikymas, žemdirbių mokymas, informavimas ir konsultavimas.

Siekiant palaikyti žemės ūkio veiklos subjektų pajamas, remiami ūkiai mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse, sudaromos sąlygos pusiau natūrinių restruktūrizuojamų ūkių konkurencingumui didinti, mokamos kompensacinės išmokos ūkininkaujantiems *Natura 2000* vietovėse, teikiama parama Europos Sąjungos keliamų veterinarijos ir sanitarijos bei gamtosaugos reikalavimų įgyvendinimui, didelis dėmesys skiriamas agrarinei aplinkosaugai.

Remiama rekreacinių vietovių kaime infrastruktūros plėtra, įvairūs ne žemės ūkio verslai, taip sukuriant naujas darbo vietas kaimo vietovėse ir sukuriant ūkininkams bei kaimo gyventojams galimybes pajavairinti savo pajamų šaltinius ir lanksčiau prisitaikyti prie kintančios ekonominės situacijos. Ugdomas kaimo gyventojų bendruomeniškumas, skatinama vietos iniciatyva ir partnerystė, remiama vietos veiklos grupių veikla.

Buvo teikiama valstybės pagalba daliai draudimo įmokos kompensuoti, sertifikuotiems tautinio paveldo produktams išsaugoti, kokybiškų žemės ūkio ir maisto produktų gamybai, populiarinimui ir realizavimui skatinti, žemės ūkio konsultavimo, mokslo, mokymo sistemai plėtoti, tarptautinėms ir

respublikinėms parodoms, profesiniams, kultūriniais ir švietėjiškiems renginiams organizuoti, veislinių gyvulių augintojams, biodegalų gamintojams ir kt.

Įgyvendinant **programos antrojo tikslo uždavinius** žemdirbiams sudaroma galimybė lengviau konkuruoti su kitų ES šalių narių gamintojais bendrojoje rinkoje. Palaikant žemdirbių pajamas tiesioginėmis išmokomis mažinami skirtumai tarp kaimyninių šalių, stambėja ūkiai ir didėja jų specializacija, auga žemės ūkio gamybos efektyvumas. Tiesioginės išmokos užtikrina ne tik žemdirbių pajamų rėmimą, bet ir žemės ūkio veiklos suderinamumą su aplinkosaugos reikalavimais, prisideda prie kaimo vietovių gyvybingumo.

Teikiama tokia tiesioginė parama:

- ES tiesioginės išmokos, mokamos iš Europos žemės ūkio garantijų fondo už žemės ūkio naudmenų hektarą: pagrindinė išmoka, išmoka už pirmuosius hektarus, žalinimo išmoka, išmoka jaunajam ūkininkui.

- gyvulininkystėje – ES susietoji parama už mėšinius galvijus, pieninių veislių bulius, mėsines avis, pienines ožkas ir melžiamas karves (pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1307/2013 52 straipsnį) bei pereinamojo laikotarpio nacionalinė parama už gyvulius ir pieną;

- augalininkystėje – ES susietoji parama už vaisius, uogas, daržoves ir baltyminius augalus (pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1307/2013 52 straipsnį) bei pereinamojo laikotarpio nacionalinė parama už pasėlius.

Taip pat pagal galimybes buvo taikomos rinkos reguliavimo priemonės (gamybos kvotos, intervenciniai pirkimai, privatus saugojimas, suvartojimo skatinimo priemonės ir kt.).

Įgyvendinant programos pirmojo ir antrojo tikslų uždavinius, nuo Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos įgyvendinimo pradžios iki 2015 m. pabaigos buvo organizuoti 269 kvietimai teikti paramos paraiškas, gauta 944 051 paraiška, pagal kurias prašoma paramos suma yra 2 892,22 mln. Eur (iš jų 2 217,04 mln. Eur – ES lėšos, arba 126 proc. visam laikotarpiui Programoje skirtų ES lėšų). Pagal pateiktas paraiškas pasirašyta 920 240 paramos sutarčių, kurių paramos suma – 2 336,12 mln. Eur (iš jų 1 804,01 mln. Eur – ES lėšos, t. y. 102 proc. visam laikotarpiui Programoje skirtų ES lėšų). Per visą laikotarpį išmokėta 2 284,45 mln. Eur (iš jų 1 764,48 mln. Eur – ES lėšos, t. y. 99,93 proc. visų Programai skirtų ES lėšų). Per 2015 metus išmokėta 259,13 mln. Eur Programos lėšų.

Pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones iki 2015 m. gruodžio 31 d. pasirašytos 73 854 sutartys arba patvirtintos paraiškos, kurių paramos suma – 174,83 mln. Eur (iš jų 140,62 mln. Eur – ES lėšos), t. y. 10 proc. Programai skirtų lėšų. Daugiausiai patvirtinta paraiškų / pasirašyta sutarčių yra pagal priemones „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių“ (patvirtinta paramos suma – 77,19 mln. Eur), „Investicijos į materialųjį turtą“ (patvirtinta paramos suma – 71,44 mln. Eur ES lėšos) ir „Ūkio ir verslo plėtra“ (patvirtinta paramos suma – 20,4 mln. Eur). Iki 2015 m. gruodžio 31 d. pagal šios programos priemones išmokėta 103,61 mln. Eur paramos (iš jų 80,55 mln. Eur – ES lėšos), t. y. 6 proc. Programos lėšų. Siekiant sėkmingai įgyvendinti Programą, 2015 m. gruodžio 30 d. EK išsiųstas I Programos pakeitimas, kuriame siūloma keisti priemonių aprašymus (išmokų ir paramos dydžius, tinkamumo gauti paramą sąlygas, paramos intensyvumą ir kt.); 2015 m. gruodžio 18 d. žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-933 patvirtintas 2016 metų paraiškų rinkimo grafikas.

Įgyvendindama **trečiąjį programos tikslą** Žemės ūkio ministerija formuoja racionalią žemės ir maisto ūkio, kaimo plėtros bei žuvininkystės politiką, kuri skatina konkurencingos produkcijos gamybą, šalies žemės ir maisto ūkio modernizavimą, užimtumą kaimo vietovėse, palaiko dirbančiųjų kaime pajamas, užtikrina sektoriaus pozicijų atstovavimą ES institucijose ir informacijos sklaidą.

Vykdamas trečiojo programos tikslo priemones vartotojams užtikrinamas nuolatinis operatyvios ir patikimos informacijos apie žemės ir maisto ūkį prieinamumas, siekiant kuo efektyviau informuoti visuomenę apie galimybes pasinaudoti parama žemės ūkiui, kaimo plėtrai bei žuvininkystei, tobulinama paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai administravimo sistema, gerinama teikiamų viešųjų ir administracinių paslaugų prieiga, kokybė ir skaidrumas, plėtojama dirbančiųjų žemės ūkio sektoriuje ir kitų kaimo plėtros dalyvių tęstinio profesinio mokymo ir informavimo sistema, modernizuojamas informacijos vartotojų aptarnavimas, užtikrinama ūkininkų ir kitų vartotojų apsauga nuo nekokybiškos, pavojingos gyvybei, kenksmingos sveikatai, žalingos aplinkai Lietuvoje gaminamos ir importuojamos naujos žemės ir miškų ūkio technikos, žemės ūkio produkcijos perdavimo bei medienos apdorojimo įrangos, atliekama gyvulių veislininkystės priežiūra, kontroliuojamas veislininkystės programų vykdymas, stiprinama žemdirbių savivalda, užtikrinamas valstybės rezervo sudarymas, saugojimas, atnaujinamas ir apskaita.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
1 tikslas. Didinti žemės, maisto ir miškų ūkio konkurencingumą, sukurti galimybes ekonominės veiklos kaime įvairinimui ir gyvenimo kokybės gerinimui, puoselėti esamas gamtines, žmogiškąsias ir kitas vertybes				
Rezultato kriterijai:				
R-01.001-01-01	Žemės ūkio veiklos subjektų, gavusių paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programą, žemės ūkio naudmenų dalis (proc.) iš visų deklaruotų žemės ūkio naudmenų	9	8,7	-0,3 proc. punkto
R-01.001-01-02	Kaimų, kuriuose įgyvendinti kaimų atnaujinimo projektai, skaičius	500	1252	250,4
R-01.001-01-03	Naujai sukurtų ne žemės ūkio veikloje darbo vietų skaičius	80	585	7,3 k.
R-01.001-01-04	Ekologinių ūkių, gavusių paramą pagal KPP 2007–2013, plotai, ha	30000	144580	4,9 k.
R-01.001-01-05	Kontroliuojamų karvių produktyvumo (primelžto pieno iš karvės) didėjimas per metus, kg	47	141	300
R-01.001-01-06	Biodegalų dalis nuo bendrai šalyje suvartoto transportui skirtu benzino ir dyzelino kiekio, proc.	6	6	100
R-01.001-01-07	Bendroji gyvulininkystės produkcija, mln. Eur	960	868	90,4
1 uždavinys. Užtikrinti žemės, maisto ir miškų ūkio konkurencingumo augimą				
Produkto kriterijai:				

P-01.001-01-01-01	Ūkių, gavusių paramą pagal priemonę „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ skaičius, vnt.	290	533	183,8
P-01.001-01-01-02	Įmonių, gavusių paramą pagal priemonę „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ skaičius, vnt.	20	49	245
P-01.001-01-01-03	Pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą sertifikuotų produktų gamintojų skaičiaus padidėjimas, palyginti su praėjusiais metais, proc.	10	18	180
P-01.001-01-01-04	Transporto suvartojamų biodegalų kiekis, t naftos ekvivalento	133000	133000	100
P-01.001-01-01-05	Veislinių ūkinių gyvūnų, įrašytų į kilmės knygas, skaičius tūkst. vnt.	74	71	95,9
P-01.001-01-01-06	Tarptautinių parodų, kuriose organizuojamas Lietuvos žemės ūkio ir maisto pramonės pristatymas, skaičius, vnt.	10	10	100
P-01.001-01-01-07	Ūkininkams suteiktų konsultacijų skaičius, vnt.	36000	28604	79,5
2 uždavinys. Gerinti aplinką ir kraštovaizdį, skatinant tausojantį žemės išteklių naudojimą ir tvarią žemės ir miškų ūkio plėtrą				
Produkto kriterijai:				
P-01.001-01-02-01	Pareiškėjų, gavusių paramą pagal priemonę „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ skaičius, vnt.	500	10024	20 k.
P-01.001-01-02-02	Apželdintas mišku žemės plotas, ha	800	885	110,6
P-01.001-01-02-03	Remtų miškininkystės potencialo atkūrimo ir prevencinių priemonių įdiegimo ir pelno nesiekiančių investicijų miškuose projektų skaičius, vnt.	50	126	252
P-01.001-01-02-04	Paramą gavusių <i>NATURA 2000</i> pareiškėjų skaičius, vnt.	1300	2693	207,2
3 uždavinys. Gerinti gyvenimo kokybę kaimo vietovėse, įvairinti kaimo ekonomiką ir skatinti vietos veiklos iniciatyvą				
Produkto kriterijai:				
P-01.001-01-03-01	Paramą gavusių smulkiojo ne žemės ūkio verslo subjektų kaime skaičius, vnt.	250	354	141,6
P-01.001-01-03-02	Paramą gavusių turizmo plėtros veiklų kaime skaičius, vnt.	100	154	154

P-01.001-01-03-03	Sutarčių vietos projektams įgyvendinti skaičius, vnt.	100	140	140
P-01.001-01-03-04	Tradicinių amatininkų, kurių gaminiai sertifikuoti ir pripažinti tautinio paveldo produktais, skaičius, vnt.	700	687	98,1
4 uždavinys. Užtikrinti techninę pagalbą programos įgyvendinimui				
Produkto kriterijai:				
P-01.001-01-04-01	Įsisavintų lėšų, skirtų techninei pagalbai, dalis, proc.	3	3,5	116,7
2 tikslas. Užtikrinti ir palaikyti žemės ūkio veiklos subjektų pajamas				
Rezultato kriterijai:				
R-01.001-02-01	Žemdirbių pajamų (kartu su tiesioginėmis ir kompensacinėmis išmokomis), skaičiuojant vienam dirbančiajam, pokytis palyginti su praėjusiais metais, proc.	3	0,1	-2,9 proc. punktai
R-01.001-02-02	Vidutinis valdos dydis, ha	20,3	20,65	101,7
1 uždavinys. Užtikrinti tiesioginių išmokų mokėjimą				
Produkto kriterijai:				
P-01.001-02-01-01	Paramos tiesioginėmis išmokomis gavėjų skaičius, vnt.	138000	138876	100,6
P-01.001-02-01-02	Žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotas, už kurį mokėtos tiesioginės išmokos, mln. ha	2,8	2,87	102,4
2 uždavinys. Įgyvendinti žemės ūkio rinkos reguliavimo priemones				
Produkto kriterijai:				
P-01.001-02-02-01	Pieno suvartojimo skatinimas ikimokyklinio ir mokyklinio lavinimo įstaigose – paramos gavėjų skaičius, vnt.	180000	214472	119,2
P-01.001-02-02-02	Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose – paramos gavėjų skaičius, vnt.	180000	210566	117
3 tikslas. Formuoti ir įgyvendinti racionalią žemės, maisto ūkio ir kaimo plėtros politiką				
Rezultato kriterijai:				
R-01.001-03-01	Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programai skirtų lėšų panaudojimas, proc.	100	99,93	-0,07 proc. punkto
R-01.001-03-02	Pareiškėjų bei paramos gavėjų pasitenkinimas pateikiamos informacijos kokybe, proc.	69	74,3	+5,3 proc. punktai
R-01.001-03-03	Žemės ūkio ir kaimo plėtros dalyvių, teigiamai įvertinusių mokymo naudą, dalis, proc.	80	94,4	+14,4 proc. punktu

1 uždavinys. Formuoti nacionalinės ir ES bendrosios žemės ūkio ir žuvininkystės politikos teisinę bazę, atstovauti Lietuvos žemės ūkio ir kaimo interesams ES institucijose ir tarptautinėse organizacijose				
	Produkto kriterijai:			
P-01.001-03-01-01	Priimtų teisės aktų skaičius, vnt.	1100	972	88,4
P-01.001-03-01-02	Lietuvos pozicijos pristatymas ES institucijose vykstančiuose susitikimuose, Lietuvoje reziduojančių ES šalių narių ambasadų atstovams, vnt.	200	200	100
2 uždavinys. Įgyvendinti pagal kompetenciją nacionalinės ir ES bendrosios žemės, maisto ūkio ir kaimo plėtros politikos nuostatas				
	Produkto kriterijai:			
P-01.001-03-02-01	Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos laiku suadministruotos paraiškos, mokėjimo prašymai, užstatai, išduotos licencijos, kiti dokumentai, proc.	95	98,85	+3,85 proc. punktai
P-01.001-03-02-02	Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos laiku atliktų patikrų dalis, proc.	95	96,5	+1,5 proc. punkto
P-01.001-03-02-03	Pareiškėjų, savarankiškai pateikusių paraiškas elektroniniu būdu, lyginamasis svoris proc.	1,6	1,9	+0,3 proc. punkto
P-01.001-03-02-04	Veislinių ūkinių gyvūnų (galvijų, arklių, kiaulių, avių, ožkų) dalis (iš visų ūkinių gyvūnų), procentais	24,5	18	-6,5 proc. punktai
P-01.001-03-02-05	Atliktų veislininkystės paslaugų teikėjų, ūkininkų patikrinimų skaičius, vnt.	1000	1002	100,2
P-01.001-03-02-06	Pieno tyrimų, atliekamų valstybės reikmėms, skaičius, tūkst. vnt.	1800	1720	95,6
P-01.001-03-02-07	Atliktų žemės ir miškų ūkio technikos, žemės ūkio produkcijos perdirbimo ir medienos apdorojimo įrangos bandymų ir patikrų skaičius, vnt.	950	1133	119,3
P-01.001-03-02-08	Į mokymo procesą įdiegta naujų ir patikslintų formaliojo ir neformaliojo tęstinio profesinio mokymo programų, vnt.	15	21	140

P-01.001-03-02-09	Dalyvių skaičius Žemės ūkio rūmų organizuotose renginiuose, vnt.	8800	8963	101,9
	Produkto kriterijai:			
P-01.003-01-03-01	Sudarytas nustatyto dydžio valstybės rezervas ir užtikrintas jo saugojimas, proc.	100	100	100

Nepasiektų arba viršytų vertinimo kriterijų reikšmių priežastys:

R-01.001-01-02 „Kaimų, kuriuose įgyvendinti kaimų atnaujinimo projektai, skaičius“ kriterijaus reikšmė 2,5 karto viršyta, kadangi asbestinių stogų keitimo veikla tapo labai populiaru ir buvo įgyvendinta daug daugiau projektų nei prognozuota.

R-01.001-01-03 „Naujai sukurtų ne žemės ūkio veikloje darbo vietų skaičius“ planuota reikšmė ženkliai viršyta, kadangi dėl įvairių priežasčių užsitęsė projektų pagal KPP 2007–2013 priemonių „Perėjimas prie ne žemės ūkio veiklos“ ir „Parama verslo kūrimui ir plėtrai“ įgyvendinimas, ir projektai buvo pabaigti įgyvendinti 2015 m., taip pat daug projektų savo veiklą išplėtė.

R-01.001-01-04 „Ekologinių ūkių, gavusių paramą pagal KPP 2007–2013, plotai, ha“ ir P-01.001-01-02-01 „Pareiškėjų, gavusių paramą pagal priemonę „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“ skaičius, vnt.“ planuotos reikšmės ženkliai viršytos, kadangi planuojant buvo manoma, jog didžioji dalis prisiėmusių įsipareigojimus pagal KPP 2007–2013 juos nutrauks, prasidėjus KPP 2014–2020.

R-01.001-01-05 „Kontroliuojamų karvių produktyvumo (primelžto pieno iš karvės) didėjimas per metus, kg“ kriterijaus reikšmė pasiekta didesnė nei planuota, nes sustambėjo kontroliuojamų karvių bandos, pagerėjo bandų valdymas, todėl produktyvumas augo greičiau.

R-01.001-01-07 „Bendroji gyvulininkystės produkcija, mln. Eur“ – išankstiniais skaičiavimais pasiekta 10 proc. mažesnė reikšmė. Gyvulininkystės produkcijos vertės sumažėjimui įtakos turėjo 13,7 proc. sumažėjusios gyvulininkystės produktų supirkimo kainos. Ypač krito pieno supirkimo kainos (-23 proc.). Gyvulininkystės produkcijos apimtis augo 1,6 proc.

P-01.001-01-01-01 „Ūkių, gavusių paramą pagal priemonę „Žemės ūkio valdų modernizavimas“, skaičius“ planuota reikšmė viršyta 1,8 karto, nes nemažai pareiškėjų prasitęsė projektų įgyvendinimo terminus, todėl vėliau pateikė mokėjimo prašymus, atitinkamai vėliau jiems buvo mokama parama.

P-01.001-01-01-02 „Įmonių, gavusių paramą pagal priemonę „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ skaičius, vnt.“ reikšmė viršyta, nes nemažai pareiškėjų prasitęsė projektų įgyvendinimo terminus, vėliau teikė mokėjimo prašymus (atitinkamai parama jiems buvo išmokėta vėliau).

P-01.001-01-01-07 „Ūkininkams suteiktų konsultacijų skaičius, vnt.“ planuota reikšmė nepasiekta, nes 2015 m. patvirtinus naujos redakcijos Ūkininkų ir kitų asmenų, užsiimančių žemės ūkio veikla, konsultavimo išlaidų finansavimo taisyklės, konsultacijos pradėtos skaičiuoti valandomis. Planuojant rodiklį, buvo remiamos dvi rūsų konsultacijos, t. y. iki 1 valandos ir iki 0,5 valandos.

P-01.001-01-02-02 „Apželdintas mišku žemės plotas, ha“ reikšmė viršyta, nes priemonei buvo padidintas finansavimas.

P-01.001-01-02-03 „Remtų miškininkystės potencialo atkūrimo ir prevencinių priemonių įdiegimo ir pelno nesiekiančių investicijų miškuose projektų skaičius, vnt.“ reikšmė viršyta, nes nemažai pareiškėjų prasitęsė projektų įgyvendinimo terminus, vėliau teikė mokėjimo prašymus, todėl parama jiems buvo išmokėta vėliau.

P-01.001-01-02-04 „Paramą gavusių NATURA 2000 pareiškėjų skaičius, vnt.“ reikšmė viršyta 2 kartus, nes priemonei buvo padidintas finansavimas.

P-01.001-01-03-01 „Paramą gavusių smulkiojo ne žemės ūkio verslo subjektų kaime skaičius“ ir P-01.001-01-03-02 „Paramą gavusių turizmo plėtros veiklų kaime skaičius, vnt.“ reikšmės viršytos, nes nemažai pareiškėjų prasitęsė projektų įgyvendinimo terminus, vėliau teikė mokėjimo prašymus, todėl parama jiems buvo išmokėta vėliau.

P-01.001-01-03-03 „Sutarčių vietos projektams įgyvendinti skaičius, vnt.“ reikšmė viršyta, nes nemažai pareiškėjų prasitęsė sutarčių pasirašymo terminus, ir jas pasirašė vėliau, nei planuota.

P-01.001-01-04-01 „Įsisavintų lėšų, skirtų techninei pagalbai, dalis, proc.“ reikšmė viršyta, nes iš ankstesnių metų į 2015 m. buvo perkelti nepanaudoti lėšų likučiai.

R-01.001-02-01 „Žemdirbių pajamų (kartu su tiesioginėmis ir kompensacinėmis išmokomis), skaičiuojant vienam dirbančiajam, pokytis palyginti su praėjusiais metais, proc.“, išankstiniais duomenimis, planuota reikšmė nepilnai pasiekta. Žemdirbių pajamų sumažėjimą lėmė kritę gyvulininkystės produktų supirkimo kainos, ypač pieno (-23 proc.).

P-01.001-02-02-01 „Pieno suvartojimo skatinimas ikimokyklinio ir mokyklinio lavinimo įstaigose – paramos gavėjų skaičius, vnt.“ ir P-01.001-02-02-02 „Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose – paramos gavėjų skaičius, vnt.“ reikšmės viršytos dėl padidėjusio pareiškėjų suinteresuotumo dalyvauti paramos programose.

R-01.001-03-03 „Žemės ūkio ir kaimo plėtros dalyvių, teigiamai įvertinusių mokymo naudą dalis, proc.“ pasiekta didesnė reikšmė, nes mokymo dalyviai gerai įvertino teikiamas mokymo paslaugas.

P-01.001-03-01-01 „Priimtų teisės aktų skaičius, vnt.“ planuota reikšmė nepasiekta, nes teisės aktų (pvz., ministro įsakymų) parengta ir priimta mažiau, nei buvo prognozuota pagal kasmet parengiamą teisės aktų skaičių.

P-01.001-03-02-03 „Pareiškėjų, savarankiškai pateikusių paraiškas elektroniniu būdu, lyginamasis svoris proc.“ planuota reikšmė viršyta, nes VĮ ŽŪIKVC socialiniuose tinkluose ragino pareiškėjus savarankiškai teikti paraiškas bei sukūrė vaizdinę mokomąją medžiagą, mokančią pareiškėjus savarankiškai teikti paraiškas (pareiškėjai paraiškas paramai už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus teikė 2015 m. II–III ketvirčiais).

P-01.001-03-02-04 „Veislinių ūkinių gyvūnų (galvijų, arklių, kiaulių, avių, ožkų) dalis (iš visų ūkinių gyvūnų), procentais“ planuota reikšmė nepasiekta dėl ekonominių priežasčių – dėl sumažėjusių pieno kainų sumažėjo veislinių galvijų skaičius, ir veterinarinių priežasčių – dėl afrikinio kiaulių maro sumažėjo veislinių kiaulių.

P-01.001-03-02-07 „Atliktų žemės ir miškų ūkio technikos, žemės ūkio produkcijos perdirbimo ir medienos apdorojimo įrangos bandymų ir patikrų skaičius, vnt.“ metinis planas viršytas dėl padidėjusio purkštuvų tikrinimo kiekio II ketvirtyje ir dėl papildomų užsakymų, susijusių su veiklos srities praplėtimu.

P-01.001-03-02-08 „Į mokymo procesą įdiegta naujų ir patikslintų formaliojo ir neformaliojo tęstinio profesinio mokymo programų“ planuota reikšmė viršyta, nes Švietimo ir mokslo ministerijai patvirtinus modulinę mokymo programą „Žemės ūkio gamybos verslo darbuotojas“, į kurią kaip moduliai įtrauktos 6 traktorininkų ir 1 „Ūkininkavimo pradmenų“ formaliojo mokymo programos, bei priėmus naujus teisės aktus, reglamentuojančius atitinkamų programų baigimo pažymėjimų išdavimą, buvo būtina atlikti minėtų mokymo programų patikslinimus.

PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Programos pavadinimas, asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, Eur	Panaudoti asignavimai, Eur	Asignavimų panaudojimo procentas
Iš viso asignavimų programai	1 026 900 311,00	954 872 255,40	92,99
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	1 026 900 311,00	954 872 255,40	92,99
iš jo:	102 146 841,00	100 401 406,49	98,29
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	791 499 697,00	722 597 928,97	91,29
1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	332 663,00	293 997,95	88,38
2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)			

Pagrindinės susidariusių skirtumų priežastys:

Iš viso nepanaudota 72 028 tūkst. Eur programai 2015 m. skirtų asignavimų, iš jų: ES lėšos – 68 901,7 tūkst. Eur, bendrojo finansavimo lėšos – 1 745,4 tūkst. Eur, valstybės biudžeto lėšos – 1 248,6 tūkst. Eur, tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos – 38,7 tūkst. Eur, dotacijos savivaldybėms – 93,6 tūkst. Eur.

Didžioji dalis ES lėšų neišmokėta dėl to, kad biudžeto projekto rengimo metu Žemės ūkio ministerijai nebuvo pakankamai skirta bendrojo finansavimo lėšų, kurios būtinos siekiant išmokėti ES paramą. Nevisišką paramos lėšų (ES, bendrojo finansavimo ir valstybės biudžeto lėšų) įsisavinimą sąlygojo ir tai, kad parama, kuri buvo išmokėta metų pabaigoje, sugrįžo į valstybės biudžetą dėl to, kad paramos gavėjai buvo nurodę klaidingas bankų sąskaitas, ir dėl to bankai negalėjo šių sumų įskaityti į jų sąskaitas. Be to, paramos gavėjai lėčiau teikė mokėjimo prašymus pagal paramos priemones nei buvo planuota, ir šios paramos išmokėjimas nusikėlė į 2016 m. Taip pat vykdydami projektus, paramos gavėjai patyrė mažesnes faktines išlaidas, nei buvo planuota, todėl išmokėta mažiau paramos lėšų.

Apmokėjus faktines išlaidas, susijusias su žemės ūkio srities institucijų valdymu, liko nepanaudota valstybės biudžeto lėšų.

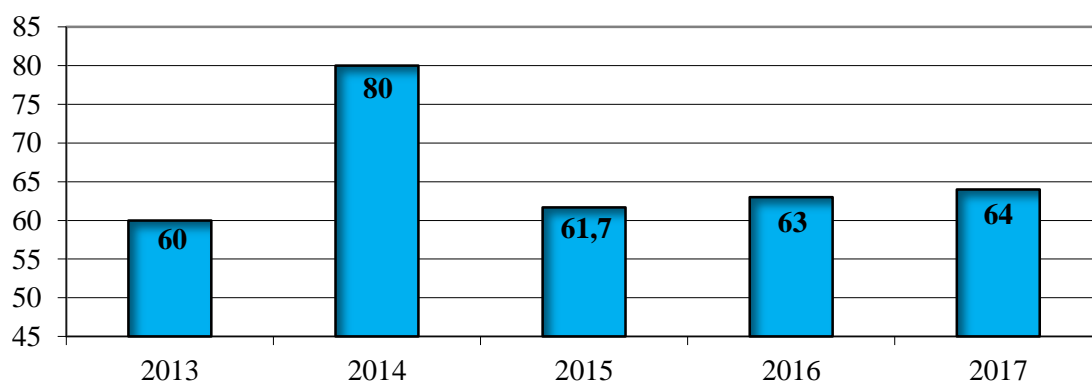
Įstaigos nesurinko visų planuotų pajamų įmokų. Savivaldybės nepanaudojo visų lėšų, numatytų valstybės perduotai savivaldybėms funkcijai atlikti.

2 strateginis tikslas

Sudaryti palankias sąlygas žuvininkystės sektoriaus konkurencingumui ir plėtrai, žuvų išteklių išsaugojimui ir racionaliam jų panaudojimui.

Strateginio tikslo įgyvendinimas vertinamas efekto kriterijumi

E-02-01 Pagamintų žuvininkystės produktų kiekis vienam šalies gyventojui, kg

5 pav. Pagamintų žuvininkystės produktų kiekis vienam šalies gyventojui

Šaltinis: Žuvininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos, Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro ir Statistikos departamento duomenys (2013–2015 m. faktas, 2016–2017 m. planas).

Preliminariais duomenimis, planuota kriterijaus reikšmė pasiekta.

Antrajam strateginiam tikslui siekti Žemės ūkio ministerija vykdė programą „Žuvininkystės plėtra ir konkurencingumas“.

PROGRAMA ŽUVININKYSTĖS PLĖTRA IR KONKURENCINGUMAS (KODAS 02 001)

Programa yra tęstinė, ja įgyvendinamos Šešioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų nacionalinio strateginio plano ir Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programos, Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 m. veiksmų programos nuostatos.

Įgyvendinant **programos pirmąjį tikslą** sudaromos sąlygos išlaikyti žuvininkystės sektoriaus pelningumą, įgyvendinamos ilgalaikės priemonės: žvejybos pajėgumų tolimuosiuose vandenyse, Baltijos jūros priekrantėje ir Kuršių mariose mažinimas, laivų, žuvininkystės įmonių modernizavimas, kokybiškos ir didesnės pridėtinės vertės žuvų produkcijos gamyba, naujų rinkų paieška, ekologinės žuvininkystės produkcijos gamyba, žuvininkystės regionų plėtra.

Derinami žvejybos pajėgumai su esamais žuvų ištekliais, nutraukiant dalies žvejybos laivų veiklą. Akvakultūros ūkiuose didelis dėmesys skiriamas investavimui į modernią įrangą, tvenkinių hidrotechninių įrenginių modernizavimą, žuvų ligų kontrolės ir likvidavimo priemonės, naujų žuvų rūšių auginimą, ekologiškos, dietinės produkcijos išauginimą. Sudaromos palankios sąlygos plėtoti žuvininkystės produktų rinkodarą bei stiprinti prekybos žuvininkystės produktais sistemą. Sudarant palankias sąlygas žvejybos laivų aptarnavimui, gerinama prieplaukų infrastruktūra, gerinamos žuvų iškrovimo vietų higienos ir sanitarijos sąlygos.

Įgyvendinant ES Bendrosios žuvininkystės politikos reikalavimus žuvininkystės kontrolės srityje ir užtikrinant jų vykdymą, programos lėšomis diegiamos žuvininkystės stebėsenos ir kontrolės technologijos, stiprinami Lietuvos žuvininkystės kontrolės pareigūnų administraciniai gebėjimai.

Įgyvendinant **programos antrąjį tikslą** buvo vykdoma žvejybos kontrolė jūrų vandenyse laikantis Europos Sąjungos bendrosios žuvininkystės politikos nuostatos kontroliuoti žuvų pardavimą visoje grandinėje. Taip pat atliekama mėgėjų žvejybos kontrolė Baltijos jūros vandenyse ir Baltijos jūros priekrantėje. Šiuo metu Žuvininkystės tarnyboje jau veikia visos reikiamos stebėjimo ir informacinės sistemos, leidžiančios nustatyti, ar žuvis buvo pagautos legaliai, kada ir koku laivu, diegiamos technologinės naujovės, padedančios stiprinti ir optimizuoti žvejybos kontrolę.

Įgyvendinant bendrosios žuvininkystės politikos nuostatas, rūpinamasi žuvų rinkos (žaliavų, produkcijos) organizavimo gerinimu ir plėtra, taikomos valstybinės ES bendrosios žuvininkystės politikos įgyvendinimo priemonės žuvininkystės produktų rinkos organizavimo srityje – prižiūrima žvejybos ir akvakultūros produktų gamintojų organizacijų veikla – tikrinami gamintojų organizacijos parengti gamybos ir prekybos planai, o metams pasibaigus – gamintojų organizacijų parengtos planų įgyvendinimo ataskaitos.

Per Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 m. veiksmų programos įgyvendinimo laikotarpį buvo surengti 95 kvietimai teikti paramos paraiškas, iki 2015 m. gruodžio 31 d. išmokėta 71,237 mln. Eur paramos.

Svarbiausi 2015 metų pasiekimai:

Europos Komisijos 2015 m. rugpjūčio 17 d. sprendimu Nr. C(2015)5897 patvirtinta Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 m. veiksmų programa (toliau – Veiksmų programa). Įgyvendinant Veiksmų programą siekiama BŽP ir ES integruotos jūrų politikos (toliau – IJP) ilgalaikių strateginių tikslų, įskaitant tvarią ir konkurencingą žvejybą ir akvakultūrą, IJP plėtrą ir subalansuotą žvejybos ir akvakultūros regionų vystymą.

Žuvininkystės duomenų informacinėje sistemoje įdiegtas elektroninių inspektavimo ataskaitų modulis, kas užtikrins greitą duomenų apsikeitimą tarp Europos Sąjungos šalių.

Patvirtinta Lietuvos žuvininkystės kontrolės 2016–2020 metų programa.

Siekiant užtikrinti efektyviausią duomenų rinkimą tolimuosiuose žvejybos regionuose buvo inicijuota ir pasirašyta daugiašalė Lietuvos, Lenkijos, Nyderlandų ir Vokietijos sutartis dėl pelaginių žuvų biologinių duomenų rinkimo Pietų Ramiajame vandenyne (SPRFMO) dvejiems metams bei pratęsta daugiašalė Lietuvos, Latvijos, Lenkijos, Nyderlandų ir Vokietijos sutartis dėl pelaginių žuvų biologinių duomenų rinkimo Rytų vidurio Atlante (CECAF) iki 2016 m. gruodžio 31 d.

Įgyvendinti šie projektai: „Europinių ungurių išteklių valdymo plano įgyvendinimas Lietuvoje“, „Žuvų pralaidų įrengimas prie esamų Kražantės ir Sausdravo upių užtvankų bei pralaidos rekonstrukcija Vilnios upėje“, „Investicijos į Žuvininkystės tarnybos prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Žuvivaisos skyriaus bei Vidaus vandenų ir akvakultūros skyriaus poskyrius, skatinant geresnį žuvininkystės išteklių išsaugojimą“ bei „Jūrinės žuvininkystės laboratorijos įkūrimas“. Buvo pagausinti ungurių ištekliai, įrengtos dvi žuvų pralaidos, rekonstruotas žuvų migracijos takas Vilniuje. Modernizavus Žuvininkystės tarnybos Žuvivaisos skyriaus poskyrius ir įsigijus naują technologinę įrangą, padidėjo įvairių žuvų rūšių paauginimo ir įveisimo į Lietuvos vandenį pajėgumai. Baigtas rekonstruoti Žuvininkystės tarnybos pastatas, kuris yra pritaikytas Jūrinės akvakultūros laboratorijai, eksperimentinės žuvininkystės laboratorijai ir studijų poreikiams.

Įgyvendinant Žuvų ir vėžių įveisimo į valstybinius vandens telkinius 2015 metų planą įveista beveik 29 mln. vnt. žuvų – lašišų, šlakų, margųjų upėtakių, aštriašnių eršketų, Vištyčio bei Platelio ežerų sykų, seliavų, ungurių, starkių, vėgėlių, lydekų, šamų, lynų bei karpių.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
1 tikslas. Plėtoti žuvininkystės sektorių ir didinti jo konkurencingumą				
	Rezultato kriterijai:			
R-02.001-01-01	Žvejybos kvotų panaudojimas, proc.	80	86	+6 proc. punktai
R-02.001-01-02	Pagamintų akvakultūros produktų kiekio pokytis palyginti su praėjusiais metais, proc.	1	4,8	+3,8 proc. punktai
R-02.001-01-03	Perdirbimo įmonėse pagamintų žuvininkystės produktų kiekio pokytis palyginti su praėjusiais metais, proc.	1	5,6	+4,6 proc. punktai
R-02.001-01-04	Žuvininkystės produktų eksporto pokytis palyginti su praėjusiais metais, proc.	2	-0,8	-2,8 proc. punktai
1 uždavinys. Skatinti tvarią ir tausią, inovatyvią, žiniomis pagrįstą žuvininkystę ir akvakultūrą, žuvininkystės regionų bendruomenių augimą ir užimtumą				
	Produkto kriterijai:			
P-02.001-01-01-01	Išplėstų, įrengtų ar modernizuotų akvakultūros įmonių skaičius, vnt.	10	18	180
P-02.001-01-01-02	Akvakultūros įmonėse sukurtos naujos darbo vietos, vnt.	10	23	230
P-02.001-01-01-03	Įgyvendintų Bendrojo intereso projektų skaičius, vnt.	8	8	100

P-02.001-01-01-04	Projektų, įgyvendintų pagal žuvininkystės regiono plėtros strategijas, skaičius, vnt.	50	86	172
P-02.001-01-01-05	Paimtų biologinei analizei atlikti mėginių skaičius, vnt.	100	85	85,0
2 tikslas. Išsaugoti žuvų ir vėžių išteklius bei kontroliuoti jų naudojimą				
	Rezultato kriterijai:			
R-02.001-02-01	Paaugintų žuvų ir vėžių jauniklių įveisimo valstybiniuose vandens telkiniuose, į kuriuos neišduoti leidimai naudoti žvejybos plotą, apimčių padidėjimas, proc. (palyginti su 2008 m.)	70	70	100
R-02.001-02-02	Saugomų ir globojamų žuvų rūšių įveisimo apimčių padidėjimas, proc. (palyginti su 2000 m.)	50	50	100
R-02.001-02-03	Naujų kontrolės priemonių taikymas, proc.	75	75	100
1 uždavinys. Atkurti, palaikyti ir gausinti žuvų ir vėžių išteklius, vykdyti efektyvią žvejybos kontrolę bei plėtoti žuvų veislininkystę				
	Produkto kriterijai:			
P-02.001-02-01-01	Išleidžiamų į valstybinius vandens telkinius, į kuriuos neišduoti leidimai naudoti žvejybos plotą, žuvų ir vėžių skaičius, mln. vnt.	19	28,7	151,1
P-02.001-02-01-02	Išleidžiamų į upes lašišaičių ir šlakiukų skaičius, tūkst. vnt.	320	455,6	142,4
P-02.001-02-01-03	Atliktų žvejybos laivų, įmonių ir žvejų mėgėjų patikrinimų per metus skaičius, vnt.	790	904	114,4

Nepasiektų arba viršytų vertinimo kriterijų reikšmių priežastys:

P-02.001-01-01-01 „Išplėstų, įrengtų ar modernizuotų akvakultūros įmonių skaičius, vnt.“ planuota reikšmė viršyta, nes patvirtinus priemonės „Investicijos į akvakultūros įmones“ įgyvendinimo supaprastintas taisyklės daugiau pareiškėjų kreipėsi dėl paramos.

P-02.001-01-01-04 „Projektų, įgyvendintų pagal žuvininkystės regiono plėtros strategijas, skaičius“ didesnį projektų, įgyvendintų pagal žuvininkystės regiono plėtros strategijas, skaičių sąlygojo efektyvus priemonės viešinimas ir administravimas.

P-02.001-01-01-05 „Paimtų biologinei analizei atlikti mėginių skaičius, vnt.“ planuota reikšmė nepasiekta dėl keleto priežasčių: dėl laivo gedimo ir užsitęsusio remonto nebuvo atliktas 1 mokslinių tyrimų reisas spalio mėnesį; dėl prastų oro sąlygų kitas reisas atliktas nepilnai; dėl prastos žvejybos nepavyko gauti pakankamai mėginių iš žvejybos laivų.

P-02.001-02-01-01 „Išleidžiamų į valstybinius vandens telkinius, į kuriuos neišduoti leidimai naudoti žvejybos plotą, žuvų ir vėžių skaičius, mln. vnt.“ ir P-02.001-02-01-02 „Išleidžiamų į upes lašišaičių ir šlakiukų skaičius, tūkst. vnt.“ kriterijų reikšmės viršytos dėl didesnės žuvų veisimo ir paauginimo išeigos.

P-02.001-02-01-03 „Atliktų žvejybos laivų, įmonių ir žvejų mėgėjų patikrinimų per metus skaičius“ planuota reikšmė viršyta dėl nuoseklesnės rizikos analizės taikymo ir padidėjusių žvejybos kontrolės pajėgumų (pareigūnų skaičiaus), atsižvelgiant į Europos Komisijos rekomendacijas.

PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Programos pavadinimas, asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, Eur	Panaudoti asignavimai, Eur	Asignavimų panaudojimo procentas
Iš viso asignavimų programai	22684941,00	21280140,13	93,81
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	22684941,00	21280140,13	93,81
iš jo:	4223559,00	3922688,93	92,88
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	12993468,00	12053935,37	92,77
1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	351572,00	292811,64	83,29
2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)			

Pagrindinės susidariusių skirtumų priežastys:

Nepanaudota 1 404,8 tūkst. Eur programai skirtų asignavimų, iš jų: ES lėšos – 939,5 tūkst. Eur, bendrojo finansavimo lėšos – 300,9 tūkst. Eur, valstybės biudžeto lėšos – 105,6 tūkst. Eur, tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos – 58,7 tūkst. Eur.

Nevisišką paramos lėšų (ES, bendrojo finansavimo ir valstybės biudžeto lėšų) įsisavinimą sąlygojo tai, kad parama, kuri buvo išmokėta metų pabaigoje, sugrįžo į valstybės biudžetą dėl to, kad paramos gavėjai buvo nurodę klaidingas bankų sąskaitas, ir dėl to bankai negalėjo šių sumų įskaityti į jų sąskaitas. Be to, paramos gavėjai lėčiau teikė mokėjimo prašymus pagal paramos priemones nei buvo planuota, ir šios paramos išmokėjimas nusikėlė į 2016 m. Taip pat vykdydami projektus, paramos gavėjai patyrė mažesnes faktines išlaidas, nei buvo planuota, todėl išmokėta mažiau paramos lėšų.

Apmokėjus faktines išlaidas, susijusias su žemės ūkio srities institucijų valdymu, liko nepanaudota valstybės biudžeto lėšų.

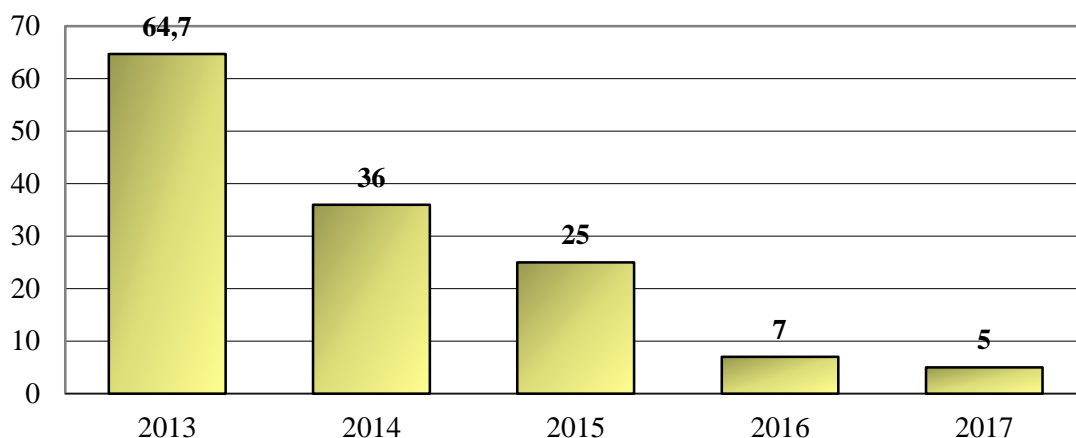
Nesurinktos visos planuotos pajamų įmokos. Dėl nepalankių gamtinių sąlygų, kurios sąlygojo žemą vandens lygį upėse, 2015 m. Europoje susidarė gana kebli hidrologinė situacija – daugumos upių vandens lygiai išliko žemi, todėl išliko problema sugauti atitinkamą kiekį reproduktorių, stengiantis išsaugoti pakankamą žuvų kiekį, žuvų pardavimų buvo mažiau negu planuota.

3 strateginis tikslas

Užtikrinti racionalų žemės naudojimą ir efektyvų žemės santykių reguliavimą bei geodezijos, kartografijos, nekilnojamojo turto kadastro ir erdvinės informacijos infrastruktūros plėtrą

Trečiojo strateginio tikslo įgyvendinimas vertinamas šiais efekto kriterijais:

E-03-01 Erdvinės informacijos infrastruktūros priemonių naudotojų skaičiaus pokytis palyginti su praėjusiais metais, proc.

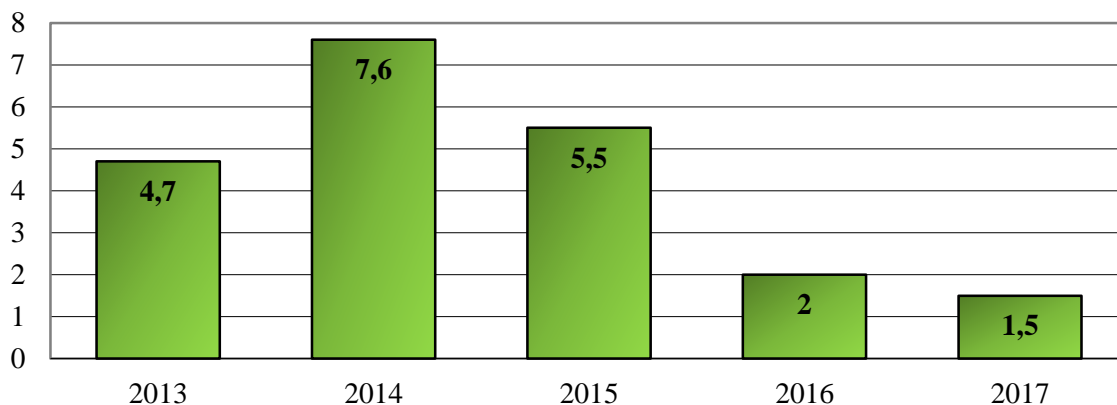

6 pav. Erdvinės informacijos infrastruktūros priemonių naudotojų skaičiaus pokytis, palyginti su praėjusiais metais, proc.

Šaltinis: Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos duomenys (2013–2015 m. faktas, 2016–2017 m. planas).

Planuota kriterijaus reikšmė (10 proc.) viršyta, nes 2015 m. užbaigtas Lietuvos erdvinės informacijos portalo modernizavimo projektas, kurio metu sukurtos 5 naujos el. paslaugos, tai sąlygojo didesnę naudotojų skaičių, nei buvo planuota.

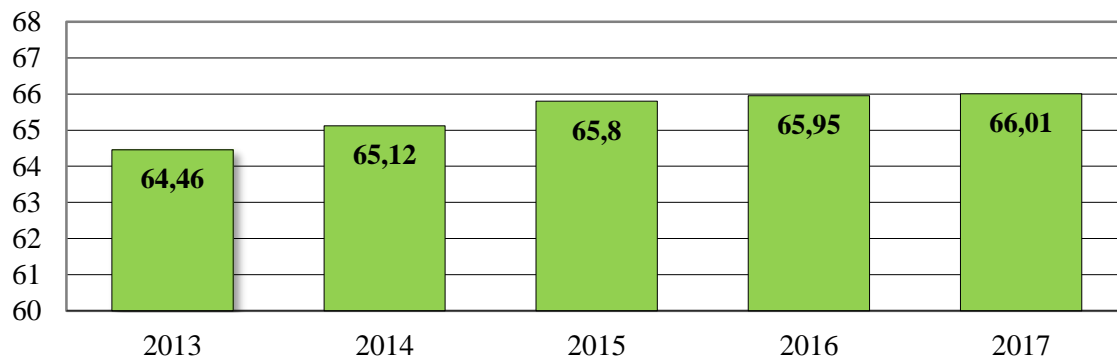
E-03-02 Asmenų valdomos žemės ploto dalies pokytis per metus, procentais

7 pav. Asmenų valdomos žemės ploto dalies pokytis per metus, procentais

Šaltinis: Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos duomenys (2013–2015 m. faktas, 2016–2017 m. planas).

2015 m. buvo planuotas 2,5 proc. asmenų valdomos žemės ploto dalies pokytis, didesnė kriterijaus reikšmė pasiekta dėl didesnio skaičiaus sudarytų valstybinės žemės pirkimo–pardavimo sutarčių, kitaip perleisti privačion nuosavybėn bei išnuomoti valstybinę žemę sutarčių.

E-03-03 privačios žemės dalis (proc.) šalies teritorijoje

8 pav. Privačios žemės dalis (proc.) šalies teritorijoje

Šaltinis: Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos duomenys (2013–2015 m. faktas, 2016–2017 m. planas).

Planuota, kad 2015 m. pabaigoje privačios žemės dalis sudarys 65,55 proc. Nacionalinė žemės tarnyba ėmėsi priemonių prioritetiniams darbams įgyvendinti, todėl ženkliai išaugo sudarytų sutarčių parduoti, kitaip perleisti privačion nuosavybėn bei išnuomoti valstybinę žemę skaičius.

Trečiajam strateginiam tikslui siekti vykdyta programa Žemės tvarkymas ir administravimas bei erdvinės informacijos infrastruktūros vystymas.

**PROGRAMA ŽEMĖS TVARKYMAS IR ADMINISTRAVIMAS BEI ERDVINĖS
INFORMACIJOS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMAS (KODAS 03 001)**

Programa įgyvendinama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos nuostatos. Programa yra tęstinė. Ją įgyvendina Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NŽT) ir Žemės ūkio ministerija.

Programą sudaro du tikslai. Vykdam programos **pirmojo tikslo** – įgyvendinti valstybės politiką žemės reformos, žemėtvarkos, žemės naudojimo, geodezijos ir kartografijos srityse bei geografinės informacijos infrastruktūros plėtros srityje, priemonės, šalyje organizuojami žemės reformos, žemėtvarkos, geodezijos, kartografijos, erdvinės informacijos ir nekilnojamojo turto kadastro darbai.

Programai vykdyti skirtomis valstybės biudžeto lėšomis piliečiams mokama pinigine kompensacija už valstybės išperkama žemę, mišką ir vandens telkinius ir už kadastriniais matavimais nustatytą preliminariais matavimais anksčiau privatizuotos žemės ploto skirtumą, vystoma ir stiprinama NŽT techninė bazė, atnaujinami ir palaikomi georeferencinio pagrindo kadastro duomenys, rengiama ir atnaujinama valstybinė geodezinė, kartografinė medžiaga ir erdviniai duomenų rinkiniai, vystoma ir palaikoma Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūra bei vykdoma žemės informacinės sistemos plėtra ir atliekamas jos palaikymas, eksploatuojamas ir palaikomas Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos nuolatinių stočių tinklas, administruojamas žemėtvarkos planavimo dokumentų rengėjų, matininkų ir geodezininkų kvalifikacijos pažymėjimų žinybinis registras.

Programos **antrojo tikslo** – kaimo vietovėse užbaigti žemėtvarkos darbus, būtinus sprendimams dėl žemės gražinimo priimti, ir vykdyti kitus teisės aktais reglamentuotus žemės reformos žemėtvarkos darbus, priemonėmis organizuojamas žemės sklypų formavimo pertvarkymo projektų, detaliųjų planų rengimas ir šalies kaimo vietovėse rengiami ir įgyvendinami žemės reformos

žemėtvarkos projektai, vykdomi kiti teisės aktais reglamentuoti žemės reformos darbai bei atliekami darbai, susiję su asmenų turinčių pirmumo teise pirkti privačios žemės ūkio paskirties ir miškų ūkio paskirties žemės sklypus, nustatymu.

Programai vykdyti skirtomis valstybės biudžeto lėšomis paslaugų tiekėjų specialistai – projektų autoriai atlieka žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo darbus dėl žemės gražinimo – piliečių nuosavybės teisių į žemę, mišką ir vandens telkinius atkūrimo, gražinant žemę natūra ir perduodant neatlygintinai nuosavybėn, taip pat asmeniniam ūkiui suteiktos ir naudojamos žemės įteisinimo bei kitus teisės aktais reglamentuotus žemės reformos žemėtvarkos darbus. Šios programos lėšomis apmokamos ir kitos su žemės gražinimu ar su asmenų, turinčių pirmumo teise pirkti privačios nuosavybės teise valdomus žemės ūkio paskirties ir miškų ūkio paskirties žemės sklypus, nustatymu susijusios paslaugos, įvairių pažymų išdavimas bei išduodami leidimai įsigyti žemės ūkio paskirties žemę pagal žemės buvimo vietą.

Programos lėšomis vykdomi valstybinės miškų ūkio paskirties žemės sklypų, parduotinių atviro aukciono būdu, projektavimo darbai, atliekami šių miško žemės sklypų kadastriniai matavimai ir rengiamos kadastro duomenų bylos, miško žemės sklypai įregistruojami VI Registrų centro Nekilnojamojo turto registre valstybės vardu, atliekamas miško žemės sklypų individualus vertinimas, organizuojami aukcionai, kuriuos vykdo VI Valstybės žemės fondas, organizuojami ir vykdomi valstybinės žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų bei detaliųjų planų rengimo darbai, kai šių darbų iniciatorius ir minėtų projektų bei detaliųjų planų rengimo organizatorius yra NŽT.

Taip pat programos lėšomis modernizuojamos žemės reformos žemėtvarkos darbų vykdymo priemonės, taip pat vykdomi teismų sprendimai – teismų sprendimų, nutarčių, įsakymų pagrindu išmokamos priteistos sumos tretiesiems asmenims bei mokamas žyminis mokeskis

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
1 tikslas. Įgyvendinti valstybės politiką žemės reformos, žemėtvarkos, žemės naudojimo, geodezijos ir kartografijos srityse bei geografinės informacijos infrastruktūros plėtros srityje				
Rezultato kriterijus:				
R-03.001-01-01	Geodezinės ir kartografinės medžiagos ir erdvinių duomenų rinkinių, prieinamų naudotojams per Lietuvos erdvinės informacijos portalą, informacijos kiekis, proc.	90	90	100
R-03.001-01-02	Žemės ploto, dėl kurio jau priimti sprendimai atkurti piliečių nuosavybės teises į žemę, mišką ir vandens telkinius, dalis, proc. nuo prašymuose nurodyto ploto	99,8	99,42	-0,38 proc. punkto
1 uždavinys. Vykdyti valstybinės žemės patikėtinio funkcijas, sudaryti palankias sąlygas racionaliam žemės naudojimui, geodezijos, kartografijos ir nekilnojamojo turto kadastro veiklai				
Produkto kriterijai:				

P-03.001-01-01-01	Priimtų sprendimų atkurti piliečių nuosavybės teises į žemę, mišką ir vandens telkinius skaičius, vnt.	10000	8378	83,8
P-03.001-01-01-02	Sudarytų sutarčių parduoti, kitaip perleisti privačion nuosavybėn bei išnuomoti valstybinę žemę skaičius, vnt.	5000	21206	4,2 k.
P-03.001-01-01-03	Vykdot žemės naudojimo valstybinę kontrolę atliktų patikrinimų skaičius	4900	13331	272
P-03.001-01-01-04	Patikrintų žemės sklypų kadastro duomenų bylų skaičius	80000	134695	168
2 uždavinys. Vystyti Lietuvos erdvinės informacijos infrastruktūrą bei rengti valstybinę geodezinę ir kartografinę medžiagą				
Produkto kriterijai:				
P-03.001-01-02-01	Atnaujintų ir palaikomų valstybinės geodezinės ir kartografinės medžiagos ir erdvių duomenų rinkinių kiekis	3	3	100
P-03.001-01-02-02	Atnaujintų ir integruotų į Žemės informacinę sistemą erdvių duomenų rinkinių kiekis	4	4	100
2 tikslas. Kaimo vietovėse užbaigti žemėtvarkos darbus, būtinus sprendimams dėl žemės gražinimo priimti, ir vykdyti kitus teisės aktais reglamentuotus žemės reformos žemėtvarkos darbus				
Rezultato kriterijus:				
R-03.002-01-01	Žemėtvarkos planavimo dokumentuose suprojektuotų ir patvirtintų žemės sklypų ploto dalis (proc., nuo piliečių prašymuose nurodyto ploto) dėl nuosavybės teisių į žemę, mišką ir vandens telkinius atkūrimo gražinant žemę natūra ir perduodant neatlygintinai nuosavybėn	99,6	99,6	100
1 uždavinys. Rengti ir įgyvendinti žemės reformos žemėtvarkos projektus dėl piliečių nuosavybės teisių į žemę atkūrimo ir asmeninio ūkio žemės įteisinimo bei vykdyti kitus teisės aktais reglamentuotus žemės reformos žemėtvarkos darbus				
Produkto kriterijai:				
P-03.001-02-01-01	Žemėtvarkos planavimo dokumentuose suprojektuotų ir patvirtintų žemės sklypų plotas nuosavybės teisėms į žemę, mišką ir vandens telkinius atkurti ir asmeninio ūkio žemei įteisinti ir valstybinės miškų ūkio paskirties žemės sklypų pardavimo aukcionuose, ha	5000	19968	4 k.
P-03.001-02-01-02	Kadastro duomenų bylų dėl nuosavybės teisių į žemę, mišką ir vandens telkinius atkūrimo, naudojamos asmeninio ūkio žemės įteisinimo ir valstybinės miškų ūkio paskirties žemės sklypų pardavimo aukcionuose, skaičius vnt.	4600	8818	192

Nepasiektų arba viršytų vertinimo kriterijų reikšmių priežastys:

P-03.001-01-01-01, „Priimtų sprendimų atkurti piliečių nuosavybės teises į žemę, mišką ir vandens telkinius skaičius, vnt.“ pasiekta mažesnė 16 proc. reikšmė, nes sprendimų priėmimui, nors žemės reformos darbai ir nebuvo sustabdyti, įtakos turėjo naujų sutarčių su rangovais sudarymas, taip pat tai, kad didžiųjų miestų

savivaldybės nesuformavo pakankamai žemės sklypų, kad būtų galimybė priimti daugiau sprendimų dėl nuosavybės teisių atkūrimo už mieste turėtą žemę. Be to, 3629 piliečiams Nacionalinė žemės tarnyba neturėjo galimybės atkurti nuosavybės teisių dėl pačių piliečių neveikimo (nežinomi paveldėtojai, nedalyvauja susirinkimuose ir t.t.).

P-03.001-01-01-02 „Sudarytų sutarčių parduoti, kitaip perleisti privačion nuosavybėn bei išnuomoti valstybinę žemę skaičius vnt.“ pasiekta 4 kartus didesnė reikšmė, nes Nacionalinė žemės tarnyba, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2015-01-13 raštą Nr. 2D-147-(12.148) ėmėsi priemonių prioritetiniams darbams įgyvendinti, todėl 2015 m. ženkliai išaugo sudarytų sutarčių parduoti, kitaip perleisti privačion nuosavybėn bei išnuomoti valstybinę žemę skaičius.

P-03.001-01-01-03 „Vykdant žemės naudojimo valstybinę kontrolę atliktų patikrinimų skaičius“ kriterijaus didesnę reikšmę lėmė patikrinimams vietovėje palankios oro sąlygos bei sustiprintas apleistų, netinkamai tvarkomų žemės ūkio paskirties žemės plotų tikrinimas, taip pat žemės naudojimo patikrinimų vykdymas pagal Nacionalinės žemės tarnybos vadovybės pavedimus bei kitų institucijų prašymus.

P-03.001-01-01-04 „Patikrintų žemės sklypų kadastro duomenų bylų skaičius“ reikšmė viršyta, kadangi Nacionalinė žemės tarnyba ėmėsi priemonių, kad kadastro duomenų bylos dėl nuosavybės teisių atkūrimo kaimo vietovėse būtų parengtos bei patikrintos ir visi sprendimai dėl nuosavybės teisių atkūrimo kaimo vietovėse būtų priimti iki 2016 m. III ketv. Spartinamas kadastro duomenų bylų tikrinimas, kad nuosavybės teisės kaimo vietovėse būtų atkurtos 100 proc. Taip pat reikšmė padidėjo dėl to, kad privačių žemės sklypų savininkai labiau suinteresuoti atlikti žemės sklypų kadastrinius matavimus.

P-03.001-02-01-01 „Žemėtvarkos planavimo dokumentuose suprojektuotų ir patvirtintų žemės sklypų plotas nuosavybės teisėms į žemę, mišką ir vandens telkinius atkurti ir asmeninio ūkio žemei įteisinti ir valstybinės miškų ūkio paskirties žemės sklypų pardavimo aukcionuose, ha“ planuota reikšmė viršyta, nes Nacionalinė žemės tarnyba ėmėsi priemonių, kad visi 2014 m. ir 2015 m. pradėti rengti žemės reformos žemėtvarkos projektai būtų patvirtinti ir įgyvendinti 2015 m. bei sprendimai dėl nuosavybės teisių atkūrimo kaimo vietovėje būtų priimti iki 2016 m III ketv. Spartinamas sprendimų dėl nuosavybės teisių atkūrimo priėmimas, žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimas ir įgyvendinimas, kad nuosavybės teisės kaimo vietovėse būtų atkurtos 100 proc.

PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Programos pavadinimas, asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, Eur	Panaudoti asignavimai, Eur	Asignavimų panaudojimo procentas
Iš viso asignavimų programai	27 769 510,00	27 729 734,62	99,86
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	27 769 510,00	27 729 734,62	99,86
iš jo:			
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos			
1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	8 689,00	1 045,20	12,03
2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)			

Pagrindinės susidariusių skirtumų priežastys:

Iš viso nepanaudota 39,7 tūkst. Eur programai skirtų lėšų. Valstybės biudžeto lėšos (32,1 tūkst. Eur) sutaupytos, nes vykdant viešąjį pirkimą ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas nupirkta pigiau, dalis lėšų sutaupyta dėl darbuotojų nedarbingumo, ligos, vaiko priežiūros atostogų, dėl sumažėjusio poreikio vykti į komandiruotes ir kuro išlaidų. Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka įsigyjant priemones įgyvendinimui reikalingas prekes ir paslaugas. Nesurinkta dalis įmokų, nes buvo mažiau prašymų dėl paslaugų teikimo (kopijavimo, dokumentų parengimo ir t. t.).

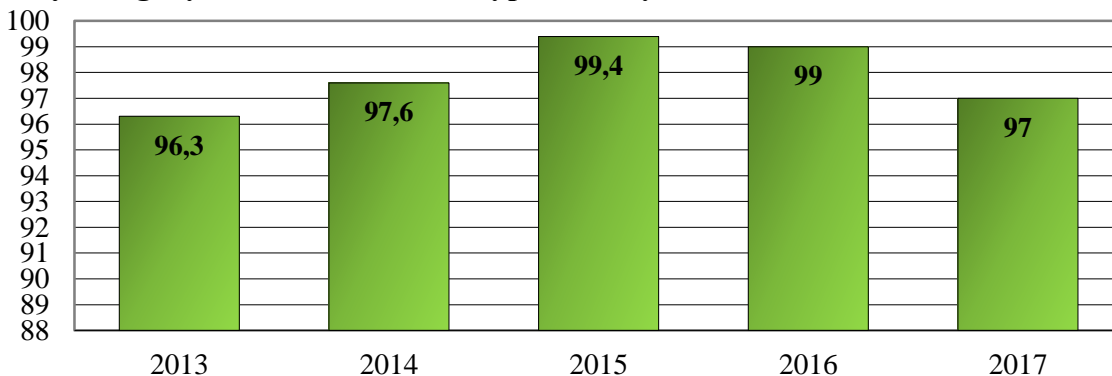

4 strateginis tikslas

Stiprinti visuomenės sveikatą ir vartotojų apsaugą, susijusią su maisto sauga ir kokybe, užtikrinti augalų ir gyvūnų sveikatingumą ir gerovę.

Ketvirtojo strateginio tikslo įgyvendinimas vertinamas efekto kriterijumi

E-04-01 Augalų sveikatingumas, išreikštas procentais patikrinimų, kurių metu nenustatyta augalų sveikatos reikalavimų pažeidimų

9 pav. Augalų sveikatingumas, išreikštas procentais patikrinimų, kurių metu nenustatyta augalų sveikatos reikalavimų pažeidimų

Šaltinis: Valstybinės augalininkystės tarnybos duomenys (2013–2015 m. faktas, 2016–2017 m. planas).

Planuota 2015 m. efekto kriterijaus reikšmė (93 proc.) viršyta 6,4 proc. punktais.

PROGRAMA FITOSANITARIJA, AUGALŲ DAUGINAMOSIOS MEDŽIAGOS IR GRŪDŲ KOKYBĖS KONTROLĖ, VEISLIŲ TYRIMAI (KODAS 04 001)

Programa yra tęstinė. Ją įgyvendina Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos. Įgyvendinant programos priemones užtikrinama, kad į Lietuvos ir ES rinką būtų tiekiami fitosanitariniu požiūriu sveiki augalai, augaliniai produktai ir kiti susiję objektai, neplistų augalų ligas sukeltantys kenksmingieji organizmai. Užtikrinama įvežamų, išvežamų ir tiekiamų rinkai vaisių ir daržovių atitikties prekybos standartams bei atliekama genetiškai modifikuotos dauginamosios medžiagos, žmonių maistui ir gyvūnų pašarams neskirtų genetiškai modifikuotų augalų ir augalinių produktų stebėseną ir kontrolę pasienyje.

Ūkininkams suteikiama galimybė sėti įvairių rūšių žemės ūkio augalų sertifikuotą, Lietuvoje ištirtų ir registruotų veislių patikrintą sėklą, sudaromos geros sąlygos eksportuoti Lietuvoje išaugintą produkciją.

Atliekant dauginamosios medžiagos sertifikavimą ir tiekiamos rinkai žemės ūkio, sodo ir daržo augalų dauginamosios medžiagos kokybės kontrolę, užtikrinama jos kokybė, todėl pirkėjas gali įsigyti kokybišką sertifikuotą dauginamąją medžiagą, o tiekėjas – konkurencingai dalyvauti ES rinkoje.

Vykdamas dauginamosios medžiagos siuntų ir augalų pasėlių stebėseną galima genetiškai modifikuotų organizmų priemaišų atsiradimo rizikai įvertinti ir genetiškai modifikuotos dauginamosios medžiagos siuntų ir augalų pasėlių kontrolę, užtikrinama, kad Lietuvos Respublikos teritorijoje bus auginamos tik ES registruotos genetiškai modifikuotų augalų veislės.

Sukurto grūdų kokybės nustatymo „Infratec“ prietaisais tinklo funkcionavimo kontrolę leidžia žemdirbiams ir kitiems ūkio subjektams visoje šalies teritorijoje įvairiose grūdų pardavimo ir

supirkimo vietose gauti patikimus kokybės tyrimų rezultatus ir atitinkamai teisingą apmokėjimą už grūdus. Valstybės rezerve saugomų grūdų kokybės kontrolė užtikrina, kad grūdai bus išlaikyti tinkamai ir juos ilgai saugant bus išvengta nuostolių.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis planas	įvykdyta	įvykdymo procentas
1 tikslas. Įgyvendinti valstybinę fitosanitarijos, augalų apsaugos, trąšų, augalų dauginamosios medžiagos, augalų veislių registravimo ir teisinės apsaugos, grūdų ir jų produktų kokybės gerinimo politiką				
	Rezultato kriterijai:			
R-04.001-01-01	Augalų apsaugos produktų ir trąšų naudotojų patikrinimų, kurių metu rasti pažeidimai, dalis, proc.	9	14,9	+5,9 proc. punktai
R-04.001-01-02	Naujų geros ūkinės vertės veislių, įrašytų į ES Bendruosius žemės ūkio augalų ar daržovių rūšių veislių katalogus, skaičius, vnt.	70	89	127
R-04.001-01-03	Patikrintų atestuotų augalų dauginamosios medžiagos tiekėjų dalis, proc.	30	30	100
R-04.001-01-04	Sodų, miškų, parkų ir kitų augaviečių plotas (ha), kuriame atliekama Nacionalinė fitosanitarinė kenksmingųjų organizmų stebėseną	1400	1400	100
1 uždavinys. Saugoti Lietuvos teritoriją nuo augalų karantininių ligų sukėlėjų ir kenkėjų, užtikrinti tinkamą augalų apsaugos produktų registravimą ir racionalų jų bei trąšų naudojimą, vaisių ir daržovių atitiktį prekybos standartams, augalų veislių tyrimą, registravimą ir teisinę apsaugą, augalų dauginamosios medžiagos ir grūdų kokybę				
	Produkto kriterijai:			
P-04.001-01-01-01	Fitosanitarinių patikrinimų skaičius, vnt.	60000	66838	111,4
P-04.001-01-01-02	Kenksmingųjų organizmų nustatymo laboratorinių tyrimų skaičius, vnt.	20000	21511	107,6
P-04.001-01-01-03	Lietuvos vidaus rinkai tiekiamų, importuojamų ir eksportuojamų šviežių vaisių ir daržovių atitikties kokybės reikalavimams patikrinimų skaičius, vnt.	3000	4293	143,1
P-04.001-01-01-04	Įvertintų duomenų ir priimtų sprendimų dėl augalų apsaugos produktų registravimo, perregistravimo ir kt. skaičius, vnt.	40	72	180
P-04.001-01-01-05	Augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimo rinkai bei naudojimo patikrinimų skaičius, vnt.	3000	3369	112,3
P-04.001-01-01-06	Tiriamų Lietuvos ir užsienio šalių selekcininkų sukurtų augalų veislių skaičius (vnt.), nustatant jų ūkinį vertingumą	500	573	114,6
P-04.001-01-01-07	Dauginamosios medžiagos tiekėjų tikrinimų dėl tiekiamos rinkai dauginamosios medžiagos atitikties teisės aktų reikalavimams, skaičius (vnt.)	200	216	108

P-04.001-01-01-08	Grūdų kokybės, sandėlių, grūdų specialiosios kiekio ir kokybės apskaitos, kokybės vertinimo teisingumo ir prietaisų matavimo tikslumo tikrinimų skaičius, vnt.	185	196	105,9
P-04.001-01-01-09	Augalininkystės produktų kokybės tyrimų skaičius, vnt.	18800	25021	133,1

Nepasiektų arba viršytų vertinimo kriterijų reikšmių priežastys:

R-04.001-01-01 „Augalų apsaugos produktų naudotojų patikrinimų, kurių metu rasti pažeidimai“ kriterijaus reikšmė pasiekta mažesnė, nes pažeidimų, atliekant augalų apsaugos produktų naudotojų patikrinimus, dalis mažėjo dėl specialistų teikiamos metodinės pagalbos, aiškinant teisės aktų reikalavimus.

R-04.001-01-02 „Naujų geros ūkinės vertės veislių, įrašytų į ES Bendruosius žemės ūkio augalų ar daržovių rūšių veislių katalogus, skaičius, vnt.“ planuota reikšmė viršyta, nes gauta daugiau paraiškų ir įrašyta daugiau veislių.

P-04.001-01-01-01 „Fitosanitarinių patikrinimų skaičius, vnt.“ kriterijaus reikšmės viršijimą lėmė intensyvi tarptautinė prekyba augalinės kilmės produktais (importuojamų bei eksportuojamų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų krovinių srantai, įskaitant ir Lietuvos Respublikos teritorijoje atliekamus fitosanitarinius tikrinimus).

P-04.001-01-01-02 „Kenksmingųjų organizmų nustatymo laboratorinių tyrimų skaičius, vnt.“ kriterijaus reikšmė viršyta, nes 2015 m. atsirado poreikis atlikti kanapių, linų, sojų, lubinų sėklų ligotumo nustatymo tyrimus.

P-04.001-01-01-03 „Lietuvos vidaus rinkai tiekiamų, importuojamų ir eksportuojamų šviežių vaisių ir daržovių atitikties kokybės reikalavimams patikrinimų skaičius, vnt.“ kriterijaus reikšmės viršijimą lėmė intensyvi tarptautinė prekyba šviežiais vaisiais ir daržovėmis. Įvežamų ir išvežamų krovinių su vaisiais ir daržovėmis gausos objektyviai įvertinti negalime, nes vaisiai ir daržovės įvežami ne tik Lietuvos rinkai, bet ir į kitas ES šalis.

P-04.001-01-01-04 „Įvertintų duomenų ir priimtų sprendimų dėl augalų apsaugos produktų registravimo, perregistravimo ir kt. skaičius, vnt.“ kriterijaus reikšmė viršyta, kadangi pareiškėjai pateikė daugiau paraiškų augalų apsaugos produktams registruoti, registracijai atnaujinti, pakeisti registruotų augalų apsaugos produktų naudojimo reglamentus.

P-04.001-01-01-05 „Augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimo rinkai bei naudojimo patikrinimų skaičius, vnt.“ kriterijaus reikšmė viršyta, nes 2015 m. buvo atlikta daug neplaninių patikrinimų dėl leidimo prekiauti augalų apsaugos produktais išdavimo, taip pat dėl gautų pranešimų ir skundų bei pakartotinių patikrinimų nustačius pažeidimus.

P-04.001-01-01-06 „Tiriamų Lietuvos ir užsienio šalių selekcininkų sukurtų augalų veislių skaičius (vnt.), nustatant jų ūkinį vertingumą“ kriterijaus reikšmė viršyta, nes buvo gauta daugiau paraiškų ir tirta daugiau augalų veislių.

P-04.001-01-01-07 „Dauginamosios medžiagos tiekėjų tikrinimų dėl tiekiamos rinkai dauginamosios medžiagos atitikties teisės reikalavimams, skaičius (vnt.)“ kriterijaus reikšmė viršyta, nes greta planinių patikrinimų atlikti neplaniniai patikrinimai pagal dauginamosios medžiagos tiekėjų skundus, pranešimus spaudoje, kitų institucijų pranešimus.

P-04.001-01-01-09 „Augalininkystės produktų kokybės tyrimų skaičius, vnt.“ kriterijaus reikšmė viršyta, nes atlikta daugiau tiriamų veislių derliaus kokybės tyrimų ir kreipėsi daugiau užsakovų dėl sėklų kokybės tyrimų.

PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Programos pavadinimas, asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, Eur	Panaudoti asignavimai, Eur	Asignavimų panaudojimo procentas
Iš viso asignavimų programai	6 126 679,00	6 125 875,57	99,99
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	6 126 679,00	6 125 875,57	99,99
iš jo:			
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			

1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos			
1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	617 030,00	616 693,64	99,95
2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)			

III. KOORDINUOJAMŲ TARPINSTITUCINIŲ VEIKLOS PLANŲ, PLĖTROS PROGRAMŲ IR STRATEGIJŲ ĮGYVENDINIMAS

Žemės ūkio ministerija koordinuoja Nacionalinės 2014–2020 metų gyvulininkystės sektoriaus plėtros programos ir Tautinio paveldo apsaugos, jų rinkos ir amatų plėtros 2012–2020 metų programos įgyvendinimą.

NACIONALINĖS 2014–2020 METŲ GYVULININKYSTĖS SEKTORIAUS PLĖTROS PROGRAMOS 2015 METŲ ATASKAITA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 4 d. nutarimu Nr. 1162 patvirtinta Nacionalinė 2014–2020 metų gyvulininkystės sektoriaus plėtros programa (toliau – Programa), kurioje nustatyti gyvulininkystės sektoriaus plėtros tikslai ir uždaviniai. Programos tikslams ir uždaviniams įgyvendinti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. 3D-216 patvirtintas Nacionalinės 2014–2020 metų gyvulininkystės sektoriaus plėtros programos įgyvendinimo 2014–2016 metais veiksmų planas.

Programos įgyvendinimą koordinuoja Žemės ūkio ministerija. Įgyvendinant Programą dalyvauja Žemės ūkio ministerija, jos reguliavimo srities ir kitos su gyvulininkyste susijusios institucijos, kitos ministerijos, įstaigos, valstybės įmonės. Įgyvendinant Programą siūloma dalyvauti ir ūkinių gyvūnų augintojams, kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims savo iniciatyva.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Eil. Nr.	Tikslų, uždavinių ir vertinimo kriterijų pavadinimai, mato vienetai	Metinis planas*	Įvykdyta	Įvykdymo procentas
	Programos strateginis tikslas – stiprinti į vidaus ir užsienio rinką orientuotą konkurencingą gyvulininkystės sektorių, ūkinių gyvūnų augintojams užtikrinantį pajamas, o vartotojams – geros kokybės produktus			
	Visuomenės dalis, kuri renkasi lietuviškus gyvulininkystės produktus, procentais (nustatoma apklausos būdu), procentai	90,7	90	-0,7 proc. punkto
	Vidaus rinkos dalis, kurią sudaro lietuviška gyvulininkystės produkcija – mėsa, procentai	52	52	100
	Vidaus rinkos dalis, kurią sudaro lietuviška gyvulininkystės produkcija – pieno produktai, procentai	84,3	83	-1,3 proc. punkto
	Vidaus rinkos dalis, kurią sudaro lietuviška gyvulininkystės produkcija – kiaušiniai, procentai	86,7	76	-10,7 proc. punktų
1.	Tikslas – didinti ūkinių gyvūnų skaičių ir plėsti gyvulininkystės produkcijos gamybą, drauge užtikrinti aplinkos apsaugą			
	Bendroji gyvulininkystės produkcija, mlrd. Eur	1,05	0,87**	82,9
	Ūkinių gyvūnų skaičiaus didėjimas, palyginti su 2012 metais, procentais:			
	mėsinių veislių galvijų (ir mišrūnų)	10,7	47	+36,3 proc. punktai

	pieninių veislių galvijų	5,3	-3	-8,3 proc. punktai
	arklių	3	16	+13 proc. punktu
	kiaulių	7	25	+18 proc. punktu
	avių	11,7	76	+64,3 proc. punktai
	ožkų	6,7	55	+48,3 proc. punktai
	paukščių (vištos)	8,3	16	+7,7 proc. punktai
	triušių	6,7	-12	-18,7 proc. punktu
	bičių šeimų	7,7	23	+15,3 proc. punktu
1.1.	Uždavinys: Palaikyti ūkinių gyvūnų augintojų pajamas – daugiausia savanoriškosios susietosios paramos ir papildomą nacionalinę paramą skirti gyvulininkystės sektoriui			
	Ūkinių gyvūnų, už kuriuos mokamos išmokos pagal specialiąją paramos schemą, skaičius, tūkst. vnt.	153,3	327,6	214
	Gyvulininkystės ūkių, gaunančių paramą iš papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų lėšų, vienetai	95 500	84 798	89
1.2.	Uždavinys: Didinti gyvulininkystės ūkių konkurencingumą – užtikrinti didžiausią investicinės paramos gyvulininkystės sektoriaus projektams įgyvendinti intensyvumą			
	Gyvulininkystės ūkių, kurie, gavę paramą, įdiegė naujas technologijas, dalis (iš visų gavusių paramą ūkių), procentai	43,3	48,7	+5,4 proc. punktai
	Gyvulininkystės plėtrai skirtų projektų, kuriems suteikti kreditai su uždarnosios akcinės bendrovės Žemės ūkio paskolų garantijų fondo garantija ir kompensuota dalis garantinio užmokesčio, skaičius, vienetai	69	71	103
1.3.	Uždavinys: Užtikrinti gyvulininkystės ūkių, pagal teisės aktus negalinčių įsigyti daugiau žemės, veiklos tęstinumą ir plėtrą, žemės valdų struktūrų gerinimą – suteikti jiems pirmenybę nuomotis valstybinę žemę			
	Sudaryta ilgalaikių išpirktos žemės nuomos sutarčių su gyvulininkystės ūkiais, kurie patys negali žemės įsigyti dėl įstatymuose nustatyto įsigyjamos žemės ploto ribojimo, vienetai	5,7	0	0
1.4.	Uždavinys: Skatinti gyvulininkystės produkcijos gamybą ir eksportą			
	Pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų gyvulininkystės produktų gamintojų dalis (iš visų pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą pagamintų produktų gamintojų), procentai	38,3	37,5	-0,8 proc. punkto
	Ekologinės gamybos ūkiuose sertifikuotų gyvulių skaičiaus padidėjimas, procentai	1,3	1,4	+0,1 proc. punkto
	Tarptautinių parodų, kuriose dalyvauja Lietuvos gyvulininkystės produktų gamintojai (kasmet), vienetai	7	7	100
1.5.	Uždavinys: Plėtoti gyvulininkystės sektoriaus kooperaciją			
	Pripažintos gyvulininkystės produkcijos gamintojų grupės, vienetai	3	0	0
	Uždavinys: Skatinti technologinių procesų, susijusių su aplinkos apsauga, optimizavimą			
	Pastatyta biodujų jėgainių gyvulininkystės ūkiuose, vnt.	-	-	-
	Mokymo renginių, informacinių kampanijų efektyvaus mėšlo ir srutų, susidaranciu nuotekų tvarkymo, optimalaus ūkininkavimo vandensaugos tikslams pasiekti skirtinguose upių baseinuose klausimais, vienetais	71	129	182

2.	Tikslas – diegti gyvulininkystės ūkiuose naujausias technologijas, mokslo laimėjimus, užtikrinti aukštos kvalifikacijos gyvulininkystės ūkiui būtinų specialistų rengimą			
	Vykdomų gyvulininkystės srities inovacinės praktikos sklaidos projektų (iš visų žemės ūkio inovacinės praktikos sklaidos projektų) dalis, procentai	36,7	55,6	+18,9 proc. punktų
2.1.	Uždavinys: Plėtoti gyvulininkystės srities mokslinius tyrimus ir eksperimentinę veiklą			
	Finansuotų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros, taikomųjų mokslinių tyrimų projektų, vienetai	13	19	146
	Gyvulininkystės šakos eksperimentinių, mokomųjų ir bandymų ūkių infrastruktūros atnaujinimo projektų, vienetai	1,7	-	-
	Ūkiuose vykdomų gyvulininkystės šakos parodomųjų bandymų, vienetai	12	16	133
2.2.	Uždavinys: Aprūpinti gyvulininkystės ūkius kvalifikuotais specialistais			
	valstybės finansuojamų I pakopos 1 kurso gyvulininkystės studijų šakos studentų vietų (per metus), vienetais	50	25	50
	valstybės finansuojamų I pakopos 1 kurso agronomijos studijų šakos studentų vietų (per metus), vienetais	50	5	10
2.3.	Uždavinys: Skatinti vaikų ir jaunimo susidomėjimą gyvulininkystės sektoriumi			
	Vaikų ir jaunimo, dalyvavusių gyvulininkystės edukaciniuose renginiuose, skaičius	-	-	-
3.	Tikslas – tobulinti ūkinių gyvūnų veislininkystės sistemą, didinti veislinių ūkinių gyvūnų skaičių, saugoti ūkinių gyvūnų genetinius išteklius			
	Veislinių ūkinių gyvūnų (galvijų, arklių, kiaulių, avių, ožkų) dalis (iš visų ūkinių gyvūnų), procentais	24,7	18	-6,7 proc. punktai
3.1.	Uždavinys: Stiprinti ūkinių gyvūnų veislininkystės sistemą			
	Kontroliuotų per metus veislinių ūkinių gyvūnų, tūkst. vnt.	290,7	255,8	88
	Veislinių ūkinių gyvūnų, įrašytų į kilmės knygas, tūkst. vnt.	73,7	71	96
	Kontroliuojamų karvių produktyvumo (iš karvės primelžto pieno) didėjimas per metus, kilogramai	47	141	300
	Surengtų kasmetinių veislinių ūkinių gyvūnų parodų, forumų, konferencijų, vienetai	3	1	33,3
3.2.	Uždavinys: Užtikrinti ūkinių gyvūnų genetinių išteklių išsaugojimą			
	Sukomplektuotų per metus selekcinį branduolį, vienetais	13	14	108
4.	Tikslas – užtikrinti gyvūnų gerovę ir sveikatingumą			
	Galvijų bandų, dalyvaujančių įgyvendinant šalies sveikos bandos statuso programą (bandos, neužsikrėtusios tuberkulioze, leukoze, brucelioze), procentais	99,6	97	-2,6 proc. punkto
4.1.	Uždavinys: Užtikrinti tinkamą užkrečiamųjų ligų prevenciją, įgyvendinti ūkinių gyvūnų ligų stebėsenos programas			
	Lietuvos teritorija, apsaugota nuo ypač pavojingų gyvūnų užkrečiamųjų ligų, procentais	100	99	-1 proc. punktas
	Utilizuota per metus šalutinių gyvūninių produktų, tūkst. tonų	8,6	8,2	95

*) 2015 m. vertinimo kriterijų siektinos reikšmės apskaičiuotos, atsižvelgiant į Vyriausybės 2013 m. gruodžio 4 d. nutarimu Nr. 1162 nustatytas 2014, 2017 ir 2020 m. vertinimo kriterijų reikšmes.

**) Išankstiniai duomenys.

Nepasiektų arba viršytų vertinimo kriterijų reikšmių priežastys:

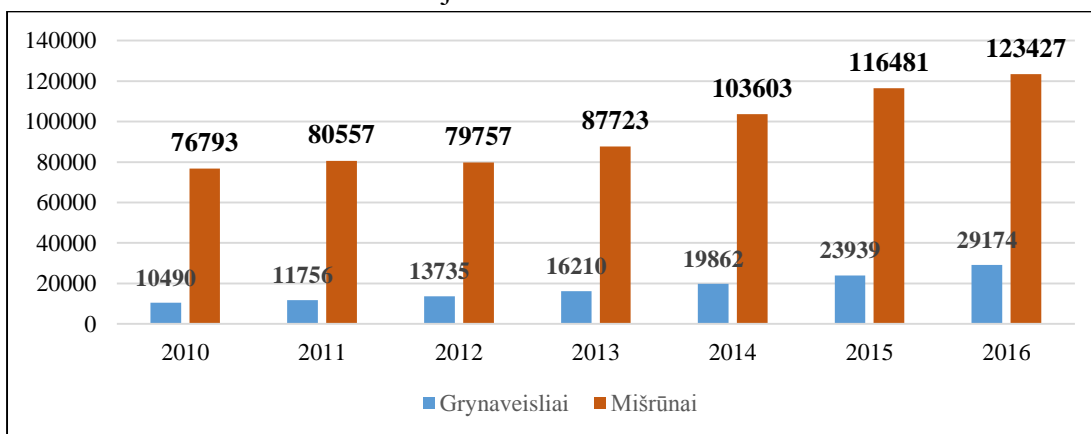
Efeko vertinimo kriterijaus „Vidaus rinkos dalis, kurią sudaro lietuviška gyvulininkystės produkcija – kiaušiniai, procentai“ reikšmė nepasiekta, nes išankstiniais duomenimis vidaus rinkos dalis, kurią sudarė lietuviški kiaušiniai, 2015 metų sausio–rugsėjo mėn. sudarė 76 proc. Per šį laikotarpį lietuviškų kiaušinių didmeninė kaina buvo nepastovi ir nusileido tik Rumunijos, Ispanijos

ir Čekijos produkcijai. Tai padidino šių produktų paklausą užsienio rinkose. Kadangi eksporto apimtys išaugo labiau, nei gamyba, vidaus rinkoje esančiam kiaušinių poreikiui patenkinti teko daugiau jų importuoti. 2015 metų I–IX mėn. kiaušinių importas ir lietuviškos kilmės kiaušinių eksportas išlaikė spartaus augimo tendenciją, todėl vidaus rinkos dalis, kurią sudarė lietuviški kiaušiniai, sumažėjo.

Pirmojo tikslo vertinimo (rezultato) kriterijų:

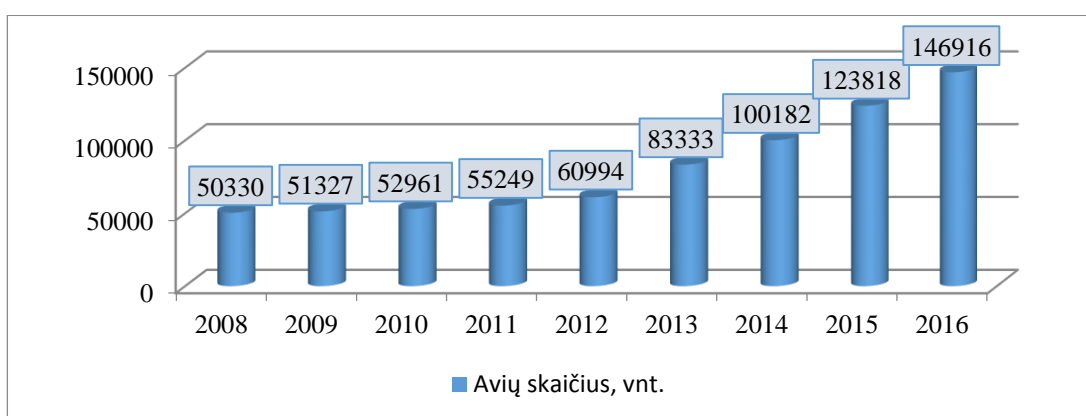
„Bendroji gyvulininkystės produkcija, mlrd. Eur“ pagal išankstinius skaičiavimus planuota reikšmė pilnai nepasiekta. Gyvulininkystės produkcijos vertės sumažėjimui įtakos turėjo sumažėjusios gyvulių ir gyvulininkystės produktų supirkimo kainos. Lietuvos Statistikos departamento duomenimis, 2015 m. palyginti su 2014 m. jos sumažėjo 14,8 proc., ypač pieno (-24,5 proc.) ir kiaulių (-11,7 proc.).

„Ūkinių gyvūnų skaičiaus didėjimas, procentais“: viršyta arklių skaičiaus didėjimo planuota reikšmė, nes padidėjo veislinių-sportinių žirgų skaičius pas gyventojus; kiaulių – dėl to, kad Lietuvoje pasireiškus afrikiniam kiaulių maro, griežčiau pradėtas kontroliuoti kiaulių registravimas; mėsinių galvijų ir avių skaičiaus augimą įtakojo šiam sektoriui teikiama susietoji parama; ožkų skaičiaus didėjimui įtakos turėjo susietosios paramos teikimas už pienines ožkas bei parama už veislinių ožkų įsigijimą; bičių šeimų skaičiaus didėjimui įtaką turėjo bitininkystės sektoriuje teikiama parama, kasmet sulaukianti vis didesnio susidomėjimo.

10 pav. Mėsinių galvijų skaičius Lietuvoje 2010–2016 m. (sausio 1 d.)

Šaltinis: ŽŪIKVC duomenys

11 pav. Avių skaičius Lietuvoje 2008–2016 m. (sausio 1 d.)

Šaltinis: ŽŪIKVC duomenys

Uždavinių vertinimo (produkto) kriterijų:

„Ūkinių gyvūnų, už kuriuos mokamos išmokos pagal specialiąją paramos schemą, skaičius, tūkst. vnt.“ planuota reikšmė viršyta, nes 2015 m. buvo teikiama susietoji parama pagal 4 schemas (už mėsinius galvijus, mėsines avis, pieninių veislių bulius, pienines ožkas).

„Gyvulininkystės ūkių, gaunančių paramą iš papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų lėšų, vienetais“ planas neįgyvendintas, nes sumažėjo gyvulių laikytojų skaičius.

„Sudaryta ilgalaikių išpirktos žemės nuomos sutarčių su gyvulininkystės ūkiais, kurie patys negali žemės įsigyti dėl įstatymuose nustatyto įsigyjamos žemės ploto ribojimo, vienetais“ planas neįgyvendintas, nes nė viena įmonė nepareiškė pageidavimo/poreikio. Be to, nuo 2014-05-01 pasikeitė teisinis reglamentavimas, įtvirtinta galimybė gyvulininkystės ūkiams, laikantiems daugiau nei 500 SG įsigyti daugiau nei 500 ha žemės. Šis pakeitimas taip pat galėjo sąlygoti poreikio valstybei išpirkti sklypus, vėliau nuomotinus gyvulininkystės ūkiams, nebuvimą.

„Pripažintos gyvulininkystės produkcijos gamintojų grupės, vienetais“ planas nebuvo įgyvendintas, nes nebuvo patvirtinti priemonės „Gamintojų grupių ir organizacijų įsisteigimas“ įgyvendinimą reglamentuojantys teisės aktai.

„Mokymo renginių, informacinių kampanijų efektyvaus mėšlo ir srutų, susidarančių nuotekų tvarkymo, optimalaus ūkininkavimo vandensaugos tikslams pasiekti skirtinguose upių baseinuose klausimais, vienetais“ planuota reikšmė viršyta 82 proc., kadangi prasidėjus naujam programiniam laikotarpiui buvo organizuojami nauji mokymai šiomis temomis.

Antrojo tikslo vertinimo (rezultato) kriterijaus:

„Vykdomybės gyvulininkystės srities inovacinės praktikos sklaidos projektų (iš visų žemės ūkio inovacinės praktikos sklaidos projektų) dalis, procentais“ planas viršytas, nes 2013 m. vertinant projektinius pasiūlymus, ypatingas dėmesys buvo skiriamas projektams, kurie susiję su gyvulininkyste ir 2015 m. šie projektai buvo įgyvendinti.

Uždavinių vertinimo (produkto) kriterijų:

„Finansuotų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros, taikomųjų mokslinių tyrimų projektų, vienetais“ planas viršytas, nes 2013 m. vertinant projektinius pasiūlymus, ypatingas dėmesys buvo skiriamas projektams, kurie susiję su gyvulininkyste ir 2015 m. šie projektai turėjo būti įgyvendinti.

„Gyvulininkystės šakos eksperimentinių, mokomųjų ir bandymų ūkių infrastruktūros atnaujinimo projektų, vienetais“ planas neįgyvendintas, nes nėra nustatyta išskirtinių sąlygų šiems ūkiams, finansuojami projektai, atitinkantys bendrus nustatytus tinkamumo ir atrankos kriterijus.

„Valstybės finansuojamų I pakopos 1 kurso gyvulininkystės studijų šakos studentų vietų (per metus), vienetais“ ir „Valstybės finansuojamų I pakopos I kurso agronomijos studijų šakos studentų vietų (per metus), vienetais“ planas neįgyvendintas, nes pateikus paraiškas Švietimo ir mokslo ministro įsakymu sudarytai komisijai, buvo patvirtinta mažiau paraiškų. Dėl to buvo pasirašytos 25 sutartys dėl valstybės finansuojamų gyvulininkystės technologijos šakos studentų studijų ir 5 sutartys dėl valstybės finansuojamų agronomijos šakos studentų studijų.

„Vaikų ir jaunimo, dalyvavusių gyvulininkystės edukaciniuose renginiuose, skaičius“ – Šviečiamoji gyvulininkystės programa pradėta įgyvendinti 2015 m. Buvo organizuotas Piešinių konkursas, kurio pagrindu buvo sukurtas Šviečiamosios gyvulininkystės programos logotipas ir išrinktas šūkis. Programoje 2015 m. dalyvavo daugiau nei 1,6 tūkst. dalyvių.

Trečiojo tikslo vertinimo (rezultato) kriterijaus:

„Veislinių ūkinių gyvūnų (galvijų, arklių, kiaulių, avių, ožkų) dalis (iš visų ūkinių gyvūnų), procentais“ planuota reikšmė nepasiekta, nes ženkliai sumažėjo veislinių karvių ir veislinių kiaulių

skaičius. Veislinių karvių skaičius mažėjo dėl Rusijos paskelbto embargo lietuviškiems pieno produktams, kuris skaudžiai paveikė pieno produktų rinką (stipriai sumažėjus pieno supirkimo kainai dalis pieno ūkių nutraukė veiklą ir likvidavosi). Veislinių kiaulių skaičius sumažėjo dėl Lietuvą užklupusio afrikinio kiaulių maro (ženkliai sumažėjo kiaulienos eksportas, dėl afrikinio kiaulių maro dalis laikytojų buvo priversti likviduoti kiaulių ūkius). Ministerija atsižvelgdama į veislininkystės svarbą gyvulininkystės sektoriuje ir siekdama paskatinti ūkininkus gerinti savo ūkinių gyvūnų bandų genetinę kokybę 2014 m. parengė Paramos veisliniams gyvuliams įsigyti schemą ir žemės ūkio ministro 2015 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. 3D-332 patvirtintos Pagalbos grynaveisliams ūkiniams gyvūnams įsigyti taisyklės. 2015 m. Valstybės pagalba pasinaudojo 150 pareiškėjų, už 781 518 eurų buvo įsigyti 1408 veisliniai gyvuliai: 124 grynaveislių mėsinų galvijų buliai reproduktoriai, 1012 grynaveislių mėsinų galvijų veislių telyčių, 37 grynaveisliai avinai ir 235 grynaveislės avys.

Uždavinių vertinimo (produkto) kriterijų:

„Kontroliuotų per metus veislinių ūkinių gyvūnų, tūkst. vnt.“ planas pilnai neįgyvendintas, nes ženkliai sumažėjo veislinių karvių ir veislinių kiaulių skaičius (dėl ekonominių priežasčių (pieno kainos) sumažėjo veislinių galvijų, o dėl veterinarinių priežasčių (afrikinio kiaulių maro pasireiškimo Lietuvoje) sumažėjo veislinių kiaulių).

„Kontroliuojamų karvių produktyvumo (iš karvės primelžto pieno) didėjimas per metus, kilogramai“ planuota reikšmė viršyta 3 kartus – kontroliuojamų karvių produktyvumas padidėjo 141 kg, nes kontroliuojamose bandose pagerėjo pieninių galvijų genetinė kokybė.

„Surengtų kasmetinių veislinių ūkinių gyvūnų parodų, forumų, konferencijų, vienetai“ planas neįgyvendintas, nes Žemės ūkio rūmai nesuorganizavo planuotų parodų.

Už programos ketvirtojo tikslo – užtikrinti ūkinių gyvūnų gerovę ir sveikatingumą, atsakinga Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba. Ketvirtojo tikslo ir jo uždavinio vertinimo kriterijų planuotos reikšmės pasiektos 95–99 proc.

TAUTINIO PAVELDO PRODUKTŲ APSAUGOS, JŲ RINKOS IR AMATŲ PLĖTROS 2012–2020 METŲ PROGRAMOS 2015 METŲ ATASKAITA

Tautinio paveldo produktų apsaugos, jų rinkos ir amatų plėtros 2012–2020 metų programa (toliau – TPP programa) patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. gruodžio 14 d. nutarimu Nr. 1475 „Dėl tautinio paveldo produktų apsaugos, jų rinkos ir amatų plėtros 2012–2020 metų programos patvirtinimo“. TPP programos tikslams ir uždaviniams įgyvendinti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. sausio 12 d. įsakymu Nr. 3D-14 patvirtintas TPP programos 2015–2017 metų priemonių planas.

Žemės ūkio ministerija siekia sudaryti kuo palankesnes sąlygas tradiciniams amatininkams kurti, pristatyti ir populiarinti tautinio paveldo produktus. 2015 metais buvo atlikti Tautinio paveldo veiklos finansavimo taisyklių pakeitimai, pagal kuriuos tradiciniams amatininkams sudarytos palankesnės galimybės pasinaudoti valstybės pagalba pristatant tautinio paveldo produktus įvairiuose renginiuose tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Tautinio paveldo produktai pristatyti Vilniaus „Kaziuko“ ir Kauno „Kazimiero“ mugėse, „Jūros šventėje 2015“ Klaipėdoje ir kitose mugėse. Taip pat 2015 m. sausio mėn. Berlyne vykusioje tarptautinėje maisto pramonės, žemės ūkio ir sodininkystės parodoje „Žalioji savaitė – 2015“ Žemės ūkio ministerija Lietuvos nacionaliniame stende pristatė kulinarinio paveldo maisto produktus. Tautinio paveldo produktai pristatyti ir kitose užsienio šalių renginiuose: „Vilniaus dienos Gdanske“ Lenkijoje, „Jarmark Jagelionski“ Liubline, „Slaviankij bazar“ Vitebske.

Vykdoma tautinio paveldo produktų plėtros stebėseną, tęsiamas tautinio paveldo produktų, tradicinių mugių, tradicinių amatų mokymo programų, tradicinių amatų meistrų atestavimo procesas. TPP programos įgyvendinimo rezultatai pateikti 1 lentelėje.

2015 m. siekiant sukurti tradicinių amatininkų, kurių gaminiai sertifikuoti ir pripažinti tautinio paveldo produktais, kompetencijų ugdymo tinklą, atliktos pirkimų procedūros, parengtas Aleksandro Stulginskio Universiteto „Tradicinių amatininkų kompetencijų tobulinimo modelis“ ir užsakytas „Tradicinių amatininkų kvalifikacijos tobulinimo neformaliojo švietimo programos parengimas“. Ši priemonė pilnai bus įgyvendinta 2016 m.

Įgyvendinant TPP programą dalyvauja Kultūros ministerija, Ūkio ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, Aplinkos ministerija, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Kultūros ministerija iš viso tradicinių amatų plėtros ir sklaidos projektams, kurių buvo įvykdyta 79, skyrė 147 300 Eur.

Taip pat Vyriausybė rekomendavo įgyvendinant programą dalyvauti savivaldybėms, kurios turėtų skirti savivaldybių biudžetų lėšų programos priemonėms finansuoti. Savivaldybės, kurios dalyvavo ir skyrė lėšų priemonėms, susijusioms su tautinio paveldo produktų plėtra, pateiktos 3 lentelėje.

1 lentelė

TPP PROGRAMOS REZULTATAI UŽ 2015

Eil. Nr.	Tautinio paveldo produktų apsaugos, jų rinkos ir amatų plėtros 2012–2020 metų programos tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			Įgyvendinanti institucija
		metinis	įvykdyta	įvykdymo procentas	
Strateginis tikslas – saugoti ateinančioms kartoms tradicinius amatus ir užtikrinti tautinio paveldo produktų išsaugojimą, kūrimą ir realizavimą					
	Naujų darbo vietų, susijusių su tradicinių amatų veikla, skaičius	10	52*	520	Žemės ūkio ministerija, Ūkio ministerija
	Tautinio paveldo produktų paklausos didėjimas tarp vartotojų, procentais (nustatoma apklausos būdu)	3	8	267	Žemės ūkio ministerija
1.	Tikslas – plėtoti valstybės pagalbą, skatinančią tautinio paveldo produktų išsaugojimą, kūrimą ir realizavimą				
	Tradicinių amatininkų pasinaudojusių valstybės pagalbos galimybėmis, dalis, procentais	25	51	204	Žemės ūkio ministerija
1.1.	Uždavinys – tęsti tautinio paveldo produktų sertifikavimo procesą				
	Gaminių, pripažintų tautinio paveldo produktais, skaičius	2600	2782	107	Žemės ūkio ministerija
	Tradicinių amatininkų, kurių gaminiai sertifikuoti ir pripažinti tautinio paveldo produktais, skaičius	480	687	143	Žemės ūkio ministerija
1.2.	Uždavinys – tobulinti teisinis prielaidas, skatinančias tautinio paveldo produktų ir tradicinių amatų išsaugojimą				

	Tautinio paveldo veiklos sričių, kurioms teikiama valstybės pagalba, skaičius	4	4	100	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija
	Tautinio paveldo objektų, būdingų konkrečiai vietai ar etnografiniam regionui, atitikties specifikacijų parengimas	–	–	–	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija
1.3.	Uždavinys – sudaryti sąlygas teikti valstybės pagalbą ir Europos Sąjungos paramą tradiciniams amatininkams, kurių gaminiai sertifikuoti ir pripažinti tautinio paveldo produktais				
	Finansuotų projektų, susijusių su tautinio paveldo produktų plėtra, skaičius	92	92	100	Žemės ūkio ministerija, Ūkio ministerija
1.4.	Uždavinys – skatinti tradicinių amatų centrų kūrimą Lietuvoje (ypač Vidurio Lietuvoje ir Vilniaus regione), užtikrinti tradicinių amatų centrų veiklą				
	Įkurtų ir tradicinių amatų veiklą plėtojančių tradicinių amatų centrų skaičius	16	20	125	Žemės ūkio ministerija, savivaldybės
2.	Tikslas – išplėtoti ir koordinuoti tradicinių amatų mokymo sistemą				
	Tradicinių amatininkų, kurių tradicinių amatų veiklos kvalifikacijos lygis pakilo, dalis procentais (nustatoma apklausos būdu)	30	22	73	Žemės ūkio ministerija, savivaldybės
2.1.	Uždavinys – tobulinti tradicinių amatininkų mokymus				
	Parengtos tradicinių amatininkų kvalifikacijos tobulinimo metodikos**	2	2	100	Žemės ūkio Ministerija, Kultūros ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija
	Sukurtas tradicinių amatininkų, kurių gaminiai sertifikuoti ir pripažinti tautinio paveldo produktais, kompetencijų ugdymo tinklas	–	–	–	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija
2.2.	Uždavinys – užtikrinti tradicinių amatininkų ir tradicinių paslaugų teikėjų kvalifikacijos tobulinimo, vadybos, verslumo ir rinkodaros mokymus				
	Tradicinių amatininkų, dalyvavusių kvalifikacijos tobulinimo mokymuose, skaičius	125	160	128	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija
	Organizuotų vadybos, verslumo ir rinkodaros mokymų, skaičius	–	–	–	Žemės ūkio ministerija

	Apmokytų tradicinių amatininkų (pradedant internetinio verslo įgūdžių rinkodaros pagrindais ir baigiant tarptautinės internetinės prekybos įgyvendinimui) skaičius	5	0	0	Žemės ūkio ministerija, Ūkio ministerija
2.3.	Uždavinys – skatinti tradicinių amatų meistrus perduoti tradicinių amatų įgūdžius jaunimui				
	Tradicinių amatų meistrų, rengiančių tradicinių amatų edukacinius užsiėmimus vaikams ir jaunimui, skaičius	35	45	129	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija
	Vaikų ir jaunimo, dalyvavusių tradicinių amatų edukaciniuose užsiėmimuose, skaičius	150	150	100	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos
2.4.	Uždavinys – atlikti mokslinius tyrimus ir tautinio paveldo produktų plėtros stebėseną				
	Atliktų mokslinių tyrimų tautinio paveldo produktų išsaugojimo srityje skaičius	2	2	100	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija
3.	Tikslas – formuoti patrauklų tautinio paveldo produktų įvaizdį šalyje ir užsienyje				
	Tautinio paveldo produktų įvaizdžio gerėjimas tarp vartotojų, procentais (nustatoma apklausos būdu)	3	20***	667	Žemės ūkio ministerija
3.1.	Uždavinys – populiarinti tautinio paveldo produktus ir tradicines paslaugas				
	Išleistų leidinių ir vaizdinės medžiagos, populiarinančių tautinio paveldo produktus, skaičius	2	2	100	Žemės ūkio ministerija, Ūkio ministerija, savivaldybės
	Finansuotų tradicinių parodų, mugių, konferencijų ir kitų renginių skaičius	8	21	262	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, savivaldybės

	Prekybos vietų, skirtų prekiauti tautinio paveldo produktais, skaičius	2	38	1 900	Žemės ūkio ministerija, Aplinkos ministerija, savivaldybės
	Kasmet premijuotų tradicinių amatininkų ir tradicinių amatų centrų skaičius	2/1	2/1	100	Žemės ūkio ministerija
3.2.	Uždavinys – skatinti tradicinių amatininkų ir tradicinių paslaugų teikėjų asociacijų veiklą ir jų pateiktų projektų įgyvendinimą				
	Finansuotų, susijusių su tautinio paveldo produktų populiarinimu, projektų, kuriuos pateikė asociacijos, dalis, procentais	7	15	214	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija Kultūros ministerija
3.3.	Uždavinys – stiprinti tradicinių amatininkų ir tradicinių paslaugų teikėjų tarpusavio ryšius ir bendradarbiavimą su turizmo sektoriais				
	Įgyvendintų bendrų projektų, populiarinančių tautinio paveldo produktus, skaičius	2	0	0	Žemės ūkio ministerija, Kultūros ministerija, Ūkio ministerija, savivaldybės
3.4.	Uždavinys – tobulinti informacinį tinklalapį, skirtą tradiciniams amatams plėtoti ir tautinio paveldo produktams populiarinti				
	Sukurtas tradicinių amatininkų poreikius atitinkantis tinklalapis ne tik lietuvių, bet ir užsienio kalbomis	2	2	100	Žemės ūkio ministerija

*Remiantis 2015 metais Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto atlikta „Tradicinių amatų plėtros analizė“, planiniu būdu įkurtuose Tradicinių amatų centruose sukurtos 52 darbo vietos, kuriomis gali pasinaudoti amatininkai, kurdami tradicinius gaminius, teikdami paslaugas.

**Parengtas Aleksandro Stulginskio universiteto „Tradicinių amatininkų kompetencijų tobulinimo modelis“ ir užsakytas „Tradicinių amatininkų kvalifikacijos tobulinimo neformaliojo švietimo programos“ parengimas. Priemonė galutinai bus įgyvendinta 2016 metais.

***Duomenų šaltinis 2015 m. Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto atlikta apklausa kriterijų reikšmėms pagal Tautinio paveldo produktų apsaugos, jų rinkos ir amatų plėtros 2012–2020 metų programą nustatyti.

2 lentelė

TPP PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS 2015 METAIS

Tikslo, uždavinio ir priemonės pavadinimas	Asignavimai (eurais)		
	patvirtinti	panaudoti	panaudojimo procentas
Strateginis tikslas – išsaugoti ateinančioms kartoms tradicinius amatus ir užtikrinti tautinio paveldo produktų – etninės kultūros vertybių – perėmimą ir tradicijų tęstinumą			
Tikslas – plėtoti valstybės pagalbą, skatinančią tautinio paveldo produktų išsaugojimą, kūrimą ir realizavimą			
Uždavinys – tęsti tautinio paveldo produktų sertifikavimo procesą			
Priemonė – tautinio paveldo produktų vertinimas, išvadų pateikimas ir patikrų atitikimas	5 000	4 370	87
Priemonė – fizinių ir juridinių asmenų, kurių gaminiai pripažinti A kategorijos tautinio paveldo produktais, sertifikavimo išlaidų kompensavimas	5 503	4 932	89

Uždavinys – tobulinti teisinės prielaidas, skatinančias tautinio paveldo produktų ir tradicinių amatų išsaugojimą			
Priemonė – maisto produktų saugos higienos reikalavimų maisto gamintojams, kurie gamina tradicinius gaminius, nustatymas	4 000	0	0
Priemonė – tautinio paveldo produktų aprašų pagal atskirus etnografinius regionus rengimas	0	0	0
	0	0	0
Uždavinys – sudaryti sąlygas teikti valstybės pagalbą ir Europos Sąjungos paramą fiziniams ir juridiniams asmenims, kurių gaminiai pripažinti tautinio paveldo produktais			
Priemonė – parama tradicinių amatininkų ir tautinio paveldo veiklos subjektų projektams įgyvendinti	48 081	55 231	173
Uždavinys – skatinti tradicinių amatų centrų kūrimą Lietuvoje (ypač Vidurio Lietuvoje ir Vilniaus regione), užtikrinti tradicinių amatų centrų veiklą			
Priemonė – parama tradicinių amatų centrų plėtrai	627 509	1 236 496	197
Tikslas – išplėtoti ir koordinuoti tradicinių amatų mokymo sistemą			
Uždavinys – tobulinti tradicinių amatininkų mokymus			
Priemonė – kompetencijų tobulinimo sistemos modelio sukūrimas ir seminarų organizavimas	8 007	8 007	100
Uždavinys – užtikrinti tradicinių amatininkų ir tradicinių paslaugų teikėjų kvalifikacijos tobulinimo, vadybos, verslumo ir rinkodaros mokymus			
Priemonė – tradicinių amatininkų kvalifikacijos tobulinimo neformaliojo švietimo programos rengimas ir mokymų organizavimas	5 000	1350	27
	0	0	0
Uždavinys – skatinti tradicinių amatų meistrus perduoti tradicinių amatų įgūdžius jaunimui			
Priemonė – mokymo metodinių rekomendacijų profesijos, bendrojo ugdymo mokytojams parengimas ir seminarų organizavimas	0	0	0
Uždavinys – vykdyti mokslinius tyrimus ir tautinio paveldo produktų plėtros stebėseną			
Priemonė – tradicinių amatų, tradicinių amatų centrų plėtros analizė	0	0	0
Priemonė – atestuotų tradicinių amatų meistrų įtraukimo į švietimo sistemą galimybių studija ir jos įgyvendinimas	0	0	0
Tikslas – formuoti patrauklų tautinio paveldo produktų įvaizdį šalyje ir užsienyje			
Uždavinys – populiarinti tautinio paveldo produktus ir tradicines paslaugas			
Priemonė – leidinių, pristatančių tautinio paveldo produktus šalyje ir užsienyje, finansavimas	5 600	23 688*	423
Priemonė – parama tautinio paveldo produktams pristatyti nacionalinėse ir tarptautinėse turizmo, žemės ir maisto ūkio specializuotose parodose ir mugėse	9 000	3 592	154
	0	0	0
Priemonė – tradicinių amatininkų ir tradicinių amatų centrų kasmetinio konkurso organizavimas	5 733	4 940	86
	0	0	0
Priemonė – tautinio paveldo konferencijos organizavimas	8 633	16 136	187
Priemonė – prekybos tautinio paveldo produktais vietų kūrimo ir lengvatų suteikimo skatinimas	0	0	0
Uždavinys – skatinti tradicinių amatininkų ir tradicinių paslaugų teikėjų asociacijų veiklą ir jų pateiktų projektų įgyvendinimą			

Priemonė – parama tradicinius amatininkus ir tautinio paveldo veiklos subjektus vienijančių asociacijų projektinei veiklai	58 789	26 862	55
Uždavinys – stiprinti asmenų užsiimančių tautinio paveldo veikla tarpusavio ryšius ir bendradarbiavimą su turizmo sektoriais			
Priemonė – tautinio paveldo produktus populiarinančių projektų turizmo sektoriuje finansavimas	0	0	0
	0	0	0
Uždavinys – tobulinti informacinį tinklalapį, skirtą tradiciniams amatams plėtoti ir tautinio paveldo produktams populiarinti			
Priemonė – tautinio paveldo interneto svetainės atnaujinimas ir priežiūra. Tautinio paveldo produktų informacinės sistemos palaikymas ir plėtojimas	2 896	850	98
1. Iš viso Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų	793 751	1 386 454	175
iš jų:	166 242	149 958	103
1.1. Valstybės biudžeto lėšos			
1.2. ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos:	627 509	1 236 496	197
2. Kitų institucijų, dalyvaujančių įgyvendinant TPP programą, lėšos			
Iš viso TPP programos priemonėms finansuoti (1+2)	793 751	1 386 454	175

*2015 m. išleisti šie leidiniai: leidinys, populiarinantis tautinio paveldo produktus turizmo sektoriuje – 3015,5 Eur, leidinys „Lietuvos tautinis paveldas: tradicinis maistas“ – 9917,30 Eur, leidinys „Lietuvos tautinis paveldas: tradiciniai amatai“ – 8613,2 Eur, nupirktą knygų „Lietuvos tautinis paveldas: tradiciniai amatai“ ir „Lietuvos tautinis paveldas: tradicinis maistas“ elektroninės leidybos paslauga – 2142 Eur.

Žemės ūkio ministerija. Siekiant įgyvendinti TPP programos uždavinius ir suplanuotus rezultatus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. sausio 12 d. įsakymu Nr. 3D-14 patvirtintu Tautinio paveldo produktų apsaugos, jų rinkos ir amatų plėtros 2012–2020 metų programos 2015–2017 metų priemonių planu buvo numatyta 166 242 Eur priemonėms vykdyti, 2015 m. panaudota 149 958 Eur.

TPP programos uždavinys – užtikrinti tradicinių amatininkų ir tradicinių paslaugų teikėjų kvalifikacijos tobulinimo, vadybos, verslumo ir rinkodaros mokymus yra pradėtas vykdyti. Šios priemonės įgyvendinimui yra skirta 4 500 Eur, 2015 m. buvo išmokėta tik avansinė 1 350 Eur suma. Priemonė pilnai bus įgyvendinta 2016 m.

Pagal Tautinio paveldo produktų apsaugos, jų rinkos ir amatų plėtros 2012–2020 metų programos 2015–2017 metų priemonių planą, 2015 metais buvo numatyta 627 509 Eur tikslinių ES lėšų tradicinių amatų centrų plėtrai, tačiau panaudota 1 236 496 Eur.

Kultūros ministerija. 2015 metais tautinio paveldo produktams pristatyti nacionalinėse ir tarptautinėse turizmo, žemės ir maisto ūkio specializuotose parodose ir mugėse buvo skirta 39 300 Eur. Finansuotas tradicinių amatininkų ir tradicinių paslaugų teikėjų kvalifikacijos tobulinimo neformaliojo švietimo programos parengimas ir mokymų organizavimas, kuriam skirta 33 000 Eur. Taip pat skirta 30 600 Eur bendriems projektams, populiarinantiems tautinio paveldo produktus turizmo sektoriuje.

SAVIVALDYBIŲ REZULTATAI ĮGYVENDINANT TPP PROGRAMĄ

TPP programos tikslai	TPP programos uždaviniai	Atlikti darbai	Vykdytojas	Skirta lėšų (eurai)
Strateginis tikslas – Išsaugoti ateinančioms kartoms tradicinius amatus ir užtikrinti tautinio paveldo produktų – etninės kultūros vertybių – perėmimą ir tradicijų tęstinumą				
1. Plėtoti valstybės pagalbą, skatinančią tautinio paveldo produktų išsaugojimą, kūrimą ir realizavimą	1.1. Tęsti tautinio paveldo produktų sertifikavimo procesą	Kretingos r. savivaldybės administracijos Kultūros skyrius teikia konsultacijas, parengia dokumentus dėl tautinio paveldo produktų, tradicinių paslaugų, tradicinių amatų meistrų sertifikavimo ir pateikia juos LR Žemės ūkio ministerijai. 2015 m. parengtos 6 bylos, pripažinti tautinio paveldo produktais (sertifikuota) yra 31 gaminys.	Kretingos r. savivaldybė	-
		Mokymai ir pagalba tautinio paveldo darbų sertifikavimo dokumentų parengimui. „Karpinių ir sodų rišimas“	Varėnos r. savivaldybė	300,00
		Sertifikuoti tautinio paveldo produktai: stogų malksnos (Gintas Čekauskas), fermentuotas vynas (UAB „Vilkenta“).	Šakių r. savivaldybė	-
		Atestuoti du tradicinių amatų meistrai: medžio drožėjas V. Zakarka ir audėja G. Šimėnienė.	Rokiškio r. savivaldybė	-
	1.2. Tobulinti teisinės prielaidas, skatinančias tautinio paveldo produktų ir tradicinių amatų išsaugojimą	Parengta 1 specifikacija tautinio paveldo produktams (Ritinių varškės sūris)	Šakių r. savivaldybė	-
	1.3. Sudaryti sąlygas teikti valstybės pagalbą ir Europos Sąjungos paramą tradiciniams amatininkams, kurių gaminiai sertifikuoti ir pripažinti tautinio paveldo produktais	Projektas pagal kurį vykdomas Ritinių sūrių sertifikavimas ir mokymai.	Šakių r. savivaldybė	3412,00
		Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos 2015 m. spalio 29 d. sprendimu Nr. V17-406 „Dėl individualios veiklos, kuria gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, fiksuoto pajamų mokesčio ir lengvatų dydžių patvirtinimo“ patvirtinta 100 procentų dydžio lengvata asmenims, turintiems tradicinio amatininko statusą, kai įsigyja verslo liudijimą savo tradiciniam amatui.	Kaišiadorių r. savivaldybė	-
	1.4. Skatinti tradicinių amatų centrų kūrimą Lietuvoje (ypač Vidurio	Amatų centro įkūrimas Uoginių k. Kupiškio rajone. Pastatytas naujas amatų centro statinys su įranga. Įrengtos patalpos amatų demonstravimui – tai bitininkystė, karpinių menas, vilnos apdorojimas – verpimas, vėlimas, mezgimas.	Kupiškio r. savivaldybė	2423,65

Lietuvoje ir Vilniaus regione), užtikrinti tradicinių amatų veiklą.	Skirtos lėšos už tradicinių amatų pamokas Vievio mokytojams skirtas darbo užmokestis.	Elektrėnų r. savivaldybė	2686,00
	Amatų centro Dargužių kaime veiklos organizavimas.	Varėnos r. savivaldybė	8000,80
	Įkurtas Amatų kiemelis Etnografinėje sodyboje ir dangaus šviesulių stebykloje Kulionyse.	Molėtų r. savivaldybė	125,17
	1. Įgyvendintas projektas „Reškutėnų mokyklos dalies pastato kapitalinis remontas, pritaikant patalpas tradicinių amatų plėtrai“; 2. Įgyvendintas projektas „Tradicinių amatų centro Reškutėnuose kūrimas“.	Švenčionių r. savivaldybė	9641,95 56398,22
	Įgyvendintas projektas „Žaslių tradicinių amatų centro steigimas ir plėtra“.	Kaišiadorių r. savivaldybė	70357,7
	Tradicinių amatų centras „Svirnas“ išlaikymo sąnaudos: padalinio vadovės darbo užmokestis kartu su darbdavio socialinio draudimo įmokomis, komunaliniai mokesčiai, pastatų draudimas, pastatų apsauga.	Utenos r. savivaldybė	11785,75
	Rokiškio turizmo ir tradicinių amatų informacijos ir koordinavimo centre aktyviai vykdomos edukacinės programos, kurių metu perduodamos senųjų amatų tradicijos, susitinkama su amatininkais, rengiamos parodos, kulinarinio paveldo degustacijos. Sukurtos 3 naujos edukacinių užsiėmimų programos.	Rokiškio r. savivaldybė	-
	2015 metais rugsėjo mėn. veiklą pradėjo VšĮ Klaipėdos rajono amatų centras Veiviržėnuose.	Klaipėdos r. savivaldybė	-
	Įkurtame tradicinių amatų centre, aktyviai plėtojama tradicinių amatų veikla.	Birštono r. savivaldybė	-
	Įkurtų ir tradicinių amatų veiklą plėtojančių tradicinių amatų centrų skaičius – 1; Tradiciniams amatininkams surengtų renginių skaičius – 7. Pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 metų programos priemonės „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“ veiklos sritį „Tradicinių amatų centrų kūrimas ir (arba) plėtra“ Plungės rajono savivaldybės administracija ir Žemaitijos nacionalinio parko direkcija įgyvendinimo projektą „Platelių dvaro sodybos tradicinių amatų centro plėtra“. Įgyvendinus projektą, pasiektas rezultatas – pagerinta kultūros paveldo objekto – Platelių dvaro sodybos rūsio (unikalus kodas 24799) būklė, sudarytos sąlygos laisvai lankytis šiame objekte, puoselėti tradicinius vietos amatus, įjungti vietos bendruomenę į bendrą veiklą, didinti vietos bendruomenės verslumą.	Plungės r. savivaldybė	13422,50
2.2. Užtikrinti tradicinių amatininkų ir tradicinių paslaugų teikėjų	Kretingos rajono savivaldybės administracijos Kultūros skyrius suorganizavo seminarą „Tradicinė kultūra asmens ir visuomenės savivokai“ rajono kultūros darbuotojams, tautodailininkams, amatininkams, smulkiesiems verslininkams	Kretingos r. savivaldybė	60,00

	kvalifikacijos tobulinimo, vadybos, verslumo ir rinkodaros mokymus	Organizuoti 4 mokymai, kuriuose dalyvavo 68 asmenys.	Šakių r. savivaldybė	930,00
	2.3. Skatinti tradicinių amatų meistrus perduoti tradicinių amatų įgūdžius jaunimui	<p>Iš viso Kretingos rajone yra 6 tradicinių amatų meistrai. Dvi (duonos kepėja ir saldainių gamintoja) veda edukacinius užsiėmimus Kretingos muziejaus Amatų centre (Savivaldybės tarybos 2013-09-26 sprendimu Nr.T2-236 patvirtinta programa „Kretingos dvaro saldaininė“ ir 2013-10-31 sprendimu Nr.T2-268 patvirtinta programa „Kretingos dvaro kepiniai“). 2015 m. įvyko 311 duonos kepimo bei saldainių gamybos edukaciniai užsiėmimai, kuriuose dalyvavo per 7000 vaikų ir moksleivių.</p> <p>1. Edukaciniai užsiėmimai vaikų ir jaunimo drožybos studijoje „Kadagys“;</p> <p>2. Edukaciniai užsiėmimai Merkinėje „Liaudies meno mokyklėlė“;</p> <p>3. Projektas „Sakralinė skulptūra jaunose rankose“.</p> <p>Kalvarijos savivaldybės viešojoje bibliotekoje Lietuvos moksleivių liaudies dailės konkurso „Sidabro vainikėlis“ darbų paroda – 11 mokinių.</p> <p>Kalvarijos savivaldybės švietimo, kultūros įstaigos įgyvendinimo Kalvarijos savivaldybės etninės kultūros plėtros 2015 – 2018 metų įgyvendinimo programos 2015 metų veiklos planą, kurio įgyvendinimui buvo skirta lėšų: Švietimo ir kultūros įstaigose buvo įgyvendinta 9 projektai:</p> <p>1. Kalvarijos gimnazijoje – „Tai margumas svieto“, 130 mokinių;</p> <p>2. Sangrūdodos gimnazijoje – „Išdaigų miestelis“, 62 mokiniai;</p> <p>3. Akmenynų pagrindinėje mokykloje – „Tradiciniai valgiai – krašto atspindys“, 25 mokiniai;</p> <p>4. Alksninės pagrindinėje mokykloje – „Tautos lobynai“, 32 mokiniai;</p> <p>5. Nemunaičių pagrindinėje mokykloje „Duonos kelias“, 19 mokinių;</p> <p>6. Kalvarijos meno mokykloje tarptautinis festivalis „Visi sūduviai – vieno medžio šakelės“, 85 mokiniai;</p> <p>7. Kalvarijos vaikų lopšelyje – darželyje „Žilvitis“ – „Pripildyk žilvičio skrynią lietuvių liaudies kultūros lobiais“, 38 ugdytiniai;</p> <p>8. Kalvarijos savivaldybės kultūros centras įgyvendino 2 projektus: stogastulpio „Baltijos kelias“ kūrimas, stogastulpio „Baltijos kelias“ pastatymas.</p> <p>9. Švietimo įstaigose ir tradicinių amatų centruose tradicinių amatų meistrai ir</p>	Kretingos r. savivaldybė	-
			Varėnos r. savivaldybė	26000,60 500,00 2000,00
			Kalvarijos r. savivaldybė	230,43 6666,10 300,00 300,00 250,00 250,00 150,00 200,00 200,00 2337,00

		tautodailininkai suorganizavo 11 edukacinių margučių marginimo, medžio drožybos, pynimo iš šiaudų, keramikos, vėlimo užsiėmimų, kuriuose dalyvavo 175 mokiniai.		
		Tradicinių amatų edukacinius užsiėmimus rengia Zanavykų muziejus, Lekėčių keramikos centras, Lukšių kultūros centras, Gelgaudiškio kultūros centras. Edukaciniuose užsiėmimuose dalyvavo 2 710 vaikų ir jaunimo.	Šakių r. savivaldybė	8730,00 (neformaliojo vaikų švietimo programos lėšos – tikslinė valstybės dotacija)
		Tradiciniai amatininkai, teikiantys tradicinių amatų edukacinius užsiėmimus – 7.	Rokiškio r. savivaldybė	-
		Vyksta keramikos užsiėmimai, dzūkiskų bandų kepimas. Edukaciniuose užsiėmimuose dalyvavo 50 vaikų ir jaunimo.	Birtūno r. savivaldybė	-
		Amatų meistrai dalyvauja edukacinėse programose, stovyklose, siekiant perduoti įgūdžius jaunajai kartai. Vaikų, jaunimo dalyvavusių edukacinėse programose skaičius 410.	Tauragės r. savivaldybė	Organizatorius Tauragės kultūros centras. Parduodami bilietai.
3. Formuoti patrauklų tautinio paveldo produktų įvaizdį šalyje ir užsienyje	3.1. Populiarinti tautinio paveldo produktus ir tradicines paslaugas	Savivaldybės tarybos 2013-11-28 sprendimu Nr. 298 patvirtinta prekybos vieta, skirta prekiauti tautinio paveldo produktais, – Kretingos muziejaus Tradicinių amatų centras. Minėtais produktais prekiauti sudarytos sąlygos amatų mugėse (miesto bei rudens derliaus šventėse, Kalėdinėje mugėje). Amatų mugėse mokestis už prekybos vietą netaikomas sertifikuotų produktų gamintojams. 1. Per Derliaus šventę Kretingoje rengiamas visų rajono seniūnijų bendruomenių tautinio paveldo produktų, tame tarpe ir kulinarinio paveldo pristatymas. 2. Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2005-09-29 sprendimu Nr. T2-250 patvirtinti Kretingos rajono savivaldybės kultūros ir meno premijų skyrimo nuostatai, kuriuose numatyta skirti premiją už reikšmingą etninės kultūros ir paveldo puoselėjimą. 2015 m. skirta viena premija.	Kretingos r. savivaldybė	2750,00 600,00
		Plungės rajono savivaldybės kultūros centro veikla. Suorganizuota tautodailės darbų parodų bei mugių skaičius – 18. Prekybos vietų, skirtų prekiauti tautinio paveldo produktais, skaičius – 5. Užtikrinti kultūros rėmimo programos finansavimą Finansuotų projektų skaičius – 17. 1. Kaimiškos muzikos kapelos „Sosieda“ penkerių metų jubiliejui ir etnografinių regionų metams skirtas Žemaitijos regiono kapelų festivalis „Griežkim, sosiedele“; 2. „Lietuvos regionų spalvos. Žemaitija“;	Plungės r. savivaldybė	170560,00 3850,00 200,00 100,00

		<p>3. „Užgavėnės Žemaitijoje“; 4. „Lai skamba staklelės Bokontės v pastuogė“; 5. „Žemaitės kūryba“ – atidaryta etnologinės kultūros skrynia“; 6. „Pro veišnielių suodnieli“ – renginys skirtas Atvelykio tradicijoms puoselėti“; 7. „Tautinė kultūra ir tautiškumas šiuolaikinėje visuomenėje“; 8. Žemaitijos dainos ir muzikos festivalis „Esamė būsem“; „Lai skamba dainos Žemaitijoje žemaitiškai“; 9. Plungės rajono kaimiškiųjų kultūros centrų mėgėjų meno kolektyvų populiarinimas; 10. Miestelio šventė – „Petrinės“ 11. „Jaunimo folkloro stovykla“; 12. „Kaip liob rokouteis žemaitėe“; 13. „Atidarykim keturių regionų skrynių“; 14. „Žemaitijos spalvos: žmonės, amatai, paveldas“; 15. „Stanislovas Riauba – Žemaitijos Andersenai – XV jaunųjų menininkų sąjūdis Žemaitijoje“.</p> <p>Žlibinų kultūros centro veikla. Kultūrinių renginių skaičius – 5: 1. Paroda – pristatymas „ Mūsų krašto amatininkai“; 2. „Kaziuko mugė Žlibinuose“; 3. „Kaziuko mugė Kantaučiuose“; 4. „Kaziuko mugė Staneliuose“; 5. „Kaziuko mugė Grumbliuose“.</p> <p>Kaimo rėmimui. Renginių skaičius – 6: 1. „Žemdirbių dienos minėjimas Plungės rajone 2015 metais“ 2. „Žemaitijos krašto artojų varžybos“; 3. „Derlius – 2015“; 4. „Ką pasėsi“; 5. Respublikinio „Metų ūkis“ apdovanojimo renginys; 6. Dalyvavimas žemės ūkio parodoje Hanoveryje.</p>		<p>100,00 200,00 500,00 200,00 150,00 300,00 300,00 400,00 200,00 200,00 200,00 100,00 300,00 400,00 2 400,00 5244,00 2200,00 850,00 1050,00 350,00 350,00 444,00</p>
		<p>Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2010 m. rugsėjo 29 d. sprendimas Nr. T-255 (dėl Kelmės rajono savivaldybės kultūros įstaigų teikiamų paslaugų patvirtinimo) atleisti nuo mokesčio prekiaujančius sertifikuotais tautinio paveldo produktais. 2. Kelmės rajono savivaldybės tarybos sprendimas 2010 m. lapkričio 12 d. Nr. T - 342 (dėl veiklos, kuria gali būti verčiamasi, turint verslo liudijimą rūšių ir pajamų mokesčių dydžių sąrašo patvirtinimo). Sumažinti 50 procentų pajamų mokesčio dydį už verslo liudijimą asmenims, įsigijusiems verstis amatu turintiems sertifikatus</p>	Kelmės r. savivaldybė	

		<p>1. Pagal Kelmės rajono savivaldybės administracijos Kultūros rėmimo programos Kultūros įstaigų pateiktų projektų vertinimo ir finansavimo komisijos posėdžio protokolą 2015-04-23 Nr. A-371:</p> <p>1.1. Respublikinė sūrių šventė „Jurgis, Jorgis ir Jurgelis – skamba jis visom tarmelėm“.</p> <p>1.2. „XXXV tradicinė liaudies meno šventė“.</p> <p>1.3. Tradicinė šventė „Linas“.</p> <p>1.4. „Tradiciniai 28 – ieji žemaičių etnomuzikavimo ir tradicinių amatų vasaros kursai“.</p> <p>1.5. Tradicinių amatų mokymai suaugusiems.</p>		<p>500,00</p> <p>3000,00</p> <p>2500,00</p> <p>1000,00</p> <p>200,00</p>
		<p>1. „Kleckų šventė“;</p> <p>2. Kaimo bendruomenių festivalis;</p> <p>3. „Sūrių šventė“</p> <p>4. „Žagarės vyšnių festivalis“</p> <p>5. „AgroJoniškis 2015“</p> <p>6. Organizuoti 3 renginiai: „Amatų diena“, kurioje savo amatą demonstravo rajono tautodailininkai bei tautodailininkai iš Dzūkijos. „Kalėdinis prekymetis“, kuriame savo gaminius pristatė rajono ir kitų rajonų amatininkai, namudininkai, liaudies meistrai. Žagarės dvaro rūmuose vyko Joniškio istorijos ir kultūros muziejaus organizuotas tautodailininkų pleneras „Savi tarp savų“. Plenero metu tautodailininkės sukūrė tautinį kostiumą, kuris buvo perduotas Joniškio istorijos ir kultūros muziejui.</p>	<p>Joniškio r. savivaldybė</p>	<p>200,00</p> <p>500,00</p> <p>200,00</p> <p>8000,00</p> <p>500,00</p> <p>3000,00</p>
		<p>1. Projektas „Tradicinė Dzūkijos regiono mugė „Auksalio kupkas““;</p> <p>2. Projektas „Tradicinė Dzūkijos regiono Kalėdinė mugė „Vai atvažiavo šventa Kalėda““;</p> <p>3. Projektas „Tradicinių amatininkų darbų parodos Varėnoje““;</p> <p>4. Tradicinių amatų, kulinarinio paveldo pristatymas „Grybų šventėje 2015“.</p>	<p>Varėnos r. savivaldybė</p>	<p>500,00</p> <p>300,00</p> <p>1000,30</p> <p>4000,30</p>
		<p>1. Išleista skrajutė „Prijuosčių puošyba“;</p> <p>2. Išleistas leidinys „XVIII tarptautinis juodosios ir raugo keramikos seminaras „Žydėjimas““;</p> <p>3. 2 prekybos vietos : Mindūnų Amatų centre ir tradicinių amatų centre „Meniškas kaimas“, skirtos prekiauti tautinio paveldo produktais.</p>	<p>Molėtų r. savivaldybė</p>	<p>-</p> <p>4500,00</p> <p>-</p>
		<p>1. Parodos: Vilniaus apskrities liaudies meistrų konkursinė paroda „Aukso vainikas 2015“; Respublikinė primityviosios tapybos konkursinė paroda Monikos Balčiūnienės premijai laimėti. Mugės: Tradicinės Kaziuko mugės Vilniuje ir Širvintose; Rasos šventės ir Valstybinės dienos minėjimas Kernavėje; Miesto šventė;</p>	<p>Širvintų r. savivaldybė</p>	<p>3500,00</p>

	<p>Rudens šventė; Kalėdinė mugė Širvintose. Širvintų rajono bei seniūnijos organizuojamos mugės ir parodos. 2. Tradicinių amatų prekyvietės įrengimas Kernavėje – 6 prekybos vietos.</p>		
	<p>1. Tautinio paveldo produktų populiarinimo renginiai; 2. Tradicinė šalies naminės duonos kepėjų šventė „Visur duona su pluta“; 3. Tautinių paveldo produktų populiarinimo renginys „Sūrio šventė“ (projekto lėšos 2 800 Eur); 4. Tradicinių amatininkų šventė „Audimo raštų kalba“; 5. Tradicinių amatų edukacinės programos „Audimo raštų kalba“, „Molio draugystė“, „Margučių raštai“, „Nėra namų be žvakių“, „Šiaudo šviesa“; 6. Tradicinių amatų edukacinės programos Smilgių seniūnijos gyventojams: „Medžio kalba“, „Ugnis ir geležis“, „Aukštaitiška sodyba“, „Apavo gamyba“; 7. Tradicinių amatų (tekstilės, puodininkystės) mokymai 8. Amatininkų turgūs.</p>	<p>Panevėžio r. savivaldybė</p>	<p>300,00 500,00 240,00 400,00 300,00 1160,00 200,00 300,00</p>
	<p>Mykolinės (tradicinis kasmetinis renginys), skirtas Mykolo Kleopo Oginskio 250 – osioms gimimo metinėms (tarptautinė konferencija, regioninė mugė, jubiliejinė žemės ūkio paroda ir Žemaitukų veislės žirgų konkūras, skirti paminėti 155 metų nuo pirmųjų parodų Lietuvoje ir 140 metų iki šios parodos tapo tarptautinėmis, sukaktį).</p>	<p>Rietavo r. savivaldybė</p>	<p>1186,00</p>
	<p>1. Šventė Žolinei „Istorinės Raseinių apskrities amatininkų susirinkimas“; 2. Raseinių rajono savivaldybės etninės kultūros plėtros programos priemonė „Raseinių krašto amatų paveldas“. Įgyvendinant projektą „Pietryčių Žemaitijos kryždirbystės savitumo bruožai“ parengtas ir išleistas leidinys „Pietryčių Žemaitijos kryždirbystės savitumo bruožai“ (tiražas 400 vnt.); 3. Pradinio ir jaunesnio mokyklinio amžiaus mokiniams, šeimoms, įvairių socialinių grupių žmonėms: Etninė edukacija „Kai įkvepia tradicija“: „Senieji lietuvių verslai ir amatai“, „Lino kančia“, „Ženkilai ir simboliai liaudies mene“, „Senasis lietuvių apavas“, „Paukštis senojoje kultūroje“, „Duona lietuvių liaudies buityje, papročiuose“, „Kalendorinės šventės“. Praktinių užsiėmimų ciklas – „Kiaušinių marginimas“. Tradicionių amatų atgaivinimo programa „Tradicinė kultūra. Amatų cechų muziejus“:</p>	<p>Raseinių r. savivaldybė</p>	<p>2700,00 1303,00 400,00</p>

	„Tradiciniai gaminiai iš vilnos“, „Juostų audimas“, „Lipdymas iš molio“, „Pynimas iš vytelių“;	80,00
	4. Ekspedicijos po Raseinių kraštą foto dokumentinės medžiagos rinkimas apie Raseinių krašto XIX – XX a. kryždirbius ir kryžius (4);	50,00
	5. Muziejų kelias „Liaudies meno grožis“, interaktyvi etnokultūros popietė „Šiaudinio sodo magija“ Maironio tėviškėje: edukacinis užsiėmimas ir paroda tautodailininkės I. Ambrozienės „Šiaudiniai sodai“.	100,00
	6. Išleistas tautodailininkės I. Ambrozienės autorinių darbų atvirukų rinkinys „Šiaudiniai sodai“;	100,00
	7. Raseinių rajono etninės kultūros programos tęstinis projektas „Raseinių žemės vardynas. Betygalos ir Girkalnio valsčiai“. Surinkta medžiaga Raseinių žemės vardynui. Parengti ir ugdymo bei kultūros įstaigoms išdalinti CD diskai;	170,00
	8. Edukacinis renginys „Žemaičiai šiapus ir anapus Dubysos“;	300,00
	9. Moksleivių modernaus folkloro festivalis „Ariogalos lygiadienis 2015“;	800,00
	10. Etninės kultūros populiarinimo priemonė „Sodžiaus dienos“ Šiluvoje, Lyduvėnuose;	450,00
	11. Kūrybinė vasaros stovykla moksleiviams „Gyvoji etninė kultūra“;	450,00
	12. Tarptautinis folkloro festivalis „Aš padainuosiu dainų dainelę“;	
	13. Edukacinis renginys „Griežlė jau rėkia, reikia eit pievų šienaut“;	170,00
	14. Tradicinė rudens šventė „Žemaičių sueiga Raseiniuose“. Šventė, skirta Lietuvos etnografinių regionų savitumui išsaugojimui ir suaktyvinimui;	1600,00 50,00
	15. Respublikinis piešinių, fotografijos ir rašinių konkursas „Už Raseinių ant Dubysos“;	600,00
	16. Etnografinės medžiagos rinkimas ir „Močiutės kalendoriaus“, skirto Etnografiniams regionų metams paminėti, sukūrimas ir leidyba;	680,00
	17. Skatinant tautinių šokių tradicijų puoselėjimą ir sklaidą rajone, suorganizuoti: Raseinių rajono kultūros centro tautinių šokių kolektyvo „Raskila“ 5-ųjų metų jubiliejinis koncertas; Mildos šokių fiestą; tautinių, stilizuotų tautinių šokių festivalį „Už Raseinių ant Dubysos“;	450,00
	18. Respublikinis romansų atlikėjų vakaras „Lauksiu tavęs po auksiniais beržais“;	
	19. Įgyvendintas projektas „Liaudies daina-Pramedžiovos kaimo pasididžiavimas“, išleisi surinktų liaudies dainų CD diskas ir leidinys „Mūsų kaimo dainos“ su dainų tekstais;	300,00
	20. Projektas „Bendrijos „Sodžius“ etnokultūrinės veiklos sklaida Pietryčių	400,00

		Žemaitijoje, kituose Lietuvos regionuose ir kaimyninėse šalyse“.		
		Tautodailininkų, vaikų ir jaunimo etnokultūros stovykla „Koks kraštas – toks ir raštas“.	Šiaulių r. savivaldybė	2600,00
		1. Lankstinukas „Edukacijos Ukmergės rajone“ – 500 vnt.;	Ukmergės r. savivaldybė	239,00
		2. Leidinys „Ukmergės turizmo gidas“ – 1000 vnt.;		1000,00
		3. Mugė „Aniuolų sargų kermošius“;		500,00
		4. Tradicinė rajono amatininkų, tautodailininkų paroda.		100,00
		1. Knyga „Rytų Aukštaitijos etnografinių kaimų slėpiniai“;	Utenos r. savivaldybė	5750,00
		2. Lietuvos liaudies dailės konkurso „Aukso vainikas“, „Sidabro vainikėlis“ rajoninės parodos.		230,00
		Veikia 4 įmonės, įregistravusios tautinio paveldo produktus. Tai UAB „Kanrugėlė“ (mėsos gaminiai), A. Grigonio II (alus), Aldonos Udrienės II (alus) ir Elvyra Vasiliauskienė (duonos gaminiai). Šios įmonės yra kviečiamos dalyvauti rajone organizuojamose šventėse, mugėse, pristatomos į rajoną atvykstančioms verslo delegacijoms iš užsienio. UAB „Kanrugėlė“ dalyvavo Etnografinių regionų metų renginyje Vilniuje, kur pristatė savo gaminius regionų svečiams.	Pakruojo r. savivaldybė	-
		Parengtas ir išleistas tradicinių amatininkų katalogas „Rokiškio krašto tautinis paveldas“. Atnaujintas ir išleistas lankytinų vietų žemėlapis su tradicinių amatininkų kontaktais ir trumpu veiklos pristatymu. Turizmo ir tradicinių amatų centre nuolat veikia amatininkų dirbinių parodos, amatininkų ir tautodailininkų dirbinių parduotuvė.	Rokiškio r. savivaldybė	1680,00
		Kasmet rajono kultūros įstaigose organizuojamos tautodailės parodos bei edukacinė amatų mokymo veikla, kuri iš dalies remiama Klaipėdos rajono etninės kultūros plėtros 2015 – 2017 metų programos lėšomis.	Klaipėdos r. savivaldybė	-
		Išleistas dainų rinkinys „Tauragės krašto dainos“. Pirkta garso įrašymo, apdorojimo ir išleidimo įranga ir įrankiai.	Tauragės r. savivaldybė	4103,14
	3.2. Skatinti tradicinių amatininkų ir tradicinių paslaugų teikėjų asociacijų veiklą ir jų pateiktų projektų įgyvendinimą.	Parengti ir įgyvendinti projektai: „Tradicinė liaudies grafika: medžio raižiniai“, „Amatas – gyvenimo pamatas“.	Utenos r. savivaldybė	2950,86
		Kasmet premijuotų tradicinių amatininkų ir tradicinių amatų centrų – 1.	Birštono r. savivaldybė	-

3.3. Stiprinti tradicinių amatininkų ir tradicinių paslaugų teikėjų tarpusavio ryšius ir bendradarbiavimą su turizmo sektoriais	Tarptautinių, respublikinių, regioninių projektų skaičius – 1. Projektas „Plungei – apie Plungę – konkursinė suvenyrų paroda“.	Plungės r. savivaldybė	500,00
	Tradicinių amatininkų sodybų pristatymas užsienio svečiams: „Rūtos Sakalienės sodyba“ Marcinkonyse, Laimos Mačionienės sodyba „Grikucis“, Pamerkių kaimas.	Varėnos r. savivaldybė	500,00
	Įgyvendinti 2 projektai, populiarinantys tautinio paveldo produktus: 1. Respublikinio tradicinio siuvinėjimo stovykla „Žaliasis laumžirgis“; 2. Tarptautinis juodosios ir raugo keramikos seminaras.	Molėtų r. savivaldybė	400,00 4500,00
	Teorinių praktinių seminarų ciklas „Kuršėnų krašto keramika“.	Šiaulių r. savivaldybė	1800,00
	Kaišiadorių turizmo ir verslo informacijos centras, vykdydama projektą "Viešųjų paslaugų teikimas Kaišiadorių rajone 2015 metais" įgyvendino šias veiklas, kuriose buvo populiarinami tautinio paveldo produktai/amatininkai: 1. Dviračių žygiai (jų maršrute Padalių keltas - keltininkas sertifikuotas amatininkas) 2. Ekskursijos, į kurių maršrutus įtraukiamas Padalių keltas, Žaslių amatų centras 3. Turizmo informacijos teikimas TVIC lankytojams, įskaitant ir informaciją apie sertifikuotus tautinio paveldo produktus bei jų gamintojus. 4. Stendo prie TVIC turinio parengimas, kuriame patalpinta informacija ir apie sertifikuotus produktus ir amatininkus . 5. Leidinio "Kur eiti? Ką veikti? Kaišiadorių rajone 2015 m.", kuriame paskelbta informacija apie tautinio paveldo produktų gamintojus, parengimas ir leidyba. 6. Informacijos internete publikavimas apie rajono lankytinas vietas, įskaitant edukacijas pas sertifikuotus amatininkus. 7. Individualių maršrutų turistams sudarymas, įtraukiant sertifikuotus amatus.	Kaišiadorių r. savivaldybė	490,00
3.4. Tobulinti informacinį tinklalapį, skirtą tradiciniams amatams plėtoti ir tautinio paveldo produktams populiarinti.	Savivaldybės internetinėje svetainėje (www.kretinga.lt) pateikta ir nuolat atnaujinama informacija (skyrius – KULTŪRA, rubrika – TAUTINIS PAVELDAS) apie sertifikuotus tautinio paveldo produktus, tradicines paslaugas ir tradicinių amatų meistrus.	Kretingos r. savivaldybė	-
Iš viso savivaldybės skyrė lėšų:			345 134,47

IV. VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

XV. KONKURENCINGAS ŽEMĖS ŪKIS IR ĮVAIRIAPUSĖ KAIMO PLĖTRA

Lietuvos kaimo plėtra. 2015 metais sėkmingai užbaigta įgyvendinti Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programa. Pagal šią septynerių metų programą Lietuvos žemės ūkio sektoriaus konkurencingumui stiprinti, aplinkai ir kraštovaizdžiui tvarkyti, kaimo gyventojų gyvenimo sąlygoms gerinti, smulkiajam verslui auginti ir užimtumui kaime didinti buvo skirta 2,286 mlrd. eurų paramos lėšų, panaudota 2,284 mlrd. eurų, arba 99,93 proc. visų šiai programai skirtų lėšų. 2007–2013 metų laikotarpio parama pakeitė Lietuvos kaimą: per programos įgyvendinimo laikotarpį įgyvendinta daugiau kaip 12 tūkst. žemės ūkio valdų modernizavimo projektų, paremta beveik 2,7 tūkst. jaunųjų ūkininkų, įsigyta daugiau kaip 20 tūkst. vienetų žemės ūkio technikos, pastatyti nauji ir rekonstruoti gamybiniai pastatai, rekonstruota daugiau kaip 2 tūkst. km. sausinimo sistemų. Įgyvendinant įvairias alternatyvaus (ne žemės ūkio) verslo kūrimo ir plėtros iniciatyvas, sukurta daugiau kaip 3 tūkst. darbo vietų. Skatinant aplinkos ir kraštovaizdžio gerinimą, buvo remiami ūkininkaujantys mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse: paremta beveik 3 tūkst. ekologinių ūkių (daugiau kaip 160 tūkst. ha plotas), mišku apželdinta daugiau kaip 22 tūkst. ha apleistos žemės, ne žemės ūkio paskirties ir žemės ūkio paskirties žemės. Galimybė įveisti mišką daugiausiai pasinaudojo nederlingų žemių savininkai, veisiantys mišką žemėse, kurių našumo balai buvo mažesni nei šalies vidurkis. Itin didelis dėmesys buvo skirtas vietos veiklos grupių iniciatyvoms, kurios ženkliai prisidėjo prie kaimo žmonių įsitraukimo į savo aplinkos gražinimą, infrastruktūros plėtrą, verslumo didinimą ir naujų darbo vietų kūrimą. Vietos plėtros strategijų įgyvendinimui išmokėta 105,95 mln. eurų. Per programos įgyvendinimo laikotarpį atnaujinta ir išsaugota daugiau kaip 700 kaimo kraštovaizdžio komponentų ir visuomeninės paskirties erdvių, rekonstruota daugiau kaip 900 visuomeninės paskirties pastatų.

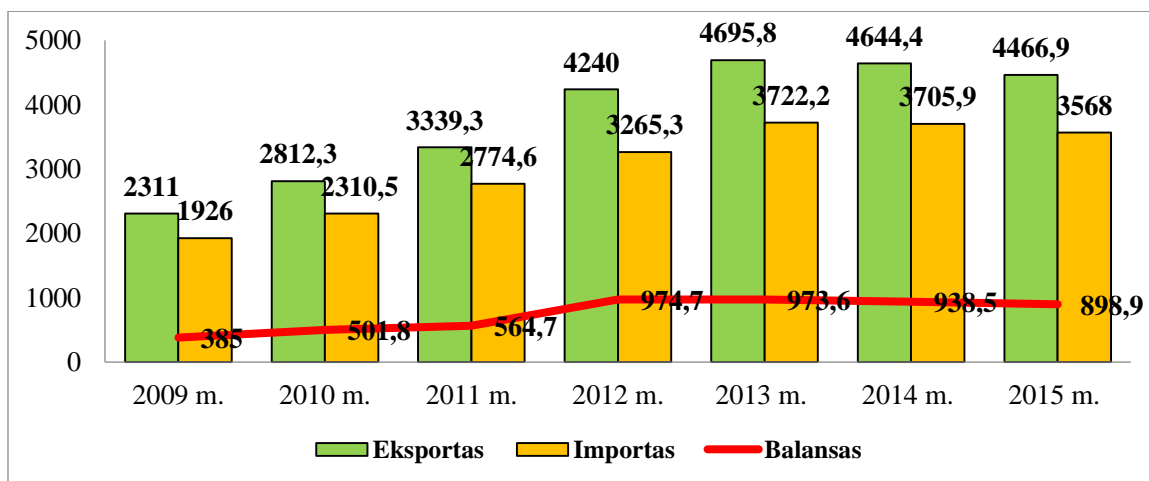
Europos Komisija 2015 m. pradžioje patvirtino Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programą, kurią sudaro 16 priemonių, apimančių skirtingus žemės ūkio ir kaimo plėtros tikslus. Programai įgyvendinti skirta beveik 2 mlrd. eurų. Šios lėšos skirtos žemės ūkio konkurencingumui didinti, žemdirbių įgūdžiams tobulinti, inovacijoms plėtoti, naujoms darbo vietoms kurti, taip pat nemažai dėmesio bus skiriama bendruomeniškumui skatinti, gyvenimo kokybei gerinti, aplinkosaugai bei klimato kaitai. 2015 m. įvyko 25 paraiškų surinkimai programos investicinei paramai gauti, gauta daugiau kaip 95 tūkst. paraiškų, kuriose prašoma 715 mln. eurų paramos, išmokėta 113 mln. eurų, įskaitant tęstinius įsipareigojimus. Skatinant bendruomenių inicijuotą vietos plėtrą, 2015 m. vyko paraiškų vietos plėtros 2014–2020 m. strategijoms rinkimas (*Leader* programa), strategijų vertinimas ir tvirtinimas bus baigtas iki 2016 m. vidurio.

Siekiant paremti smulkesnius žemės ūkio produkcijos gamintojus, nuo 2015 m. 15 proc. ES tiesioginių išmokų bendros sumos skirta išmokai už pirmuosius hektarus finansuoti. Mokant papildomą išmoką už pirmuosius 30 ha kiekvienam ūkiui, paremiami smulkesnieji šeimos ūkiai, kuriems sunkiau pasiekti masto ekonomiją, siekti darnaus vystymosi. Išmokai už pirmuosius hektarus finansuoti 2015 m. skirta 62,68 mln. eurų.

Žemės ūkio ir maisto produktų eksporto plėtra. Išankstiniais Statistikos departamento duomenimis, 2015 metais eksportuota žemės ūkio ir maisto produktų už beveik 4,5 mlrd. eurų, arba 3,8 proc. mažiau nei 2014 metais, importuota – už beveik 3,6 mlrd. eurų, arba 3,7 proc. mažiau nei 2014 metais, prekybos balansas sudaro 898,9 mln. eurų. Nors dėl Rusijos Federacijos paskelbto kai kurių prekių importo draudimo ir sumažėjusių pieno produktų ir grūdų kainų pasaulinėje rinkoje žemės ūkio ir maisto produktų eksporto vertė šiek tiek sumažėjo, tačiau būtent žemės ūkio ir maisto

produktų eksporto dalis bendrame šalies eksporte išaugo (nuo 19,1 proc. 2014 m. iki 19,4 proc. 2015 m.).

Daug nuveikta siekiant padidinti eksporto apimtį ir atveriant naujas rinkas lietuviškų žemės ūkio ir maisto produktų eksportui. Organizuotas ūkio subjektų ir asocijuotų struktūrų dalyvavimas 11 tarptautinių žemės ūkio ir maisto pramonės parodų įvairiose pasaulio šalyse: Jungtinėse Amerikos Valstijose, Kinijos Liaudies Respublikoje, Japonijoje, Jungtiniuose Arabų Emyratuose, Vokietijos Federacinėje Respublikoje. Per 2015 metus buvo gauti leidimai eksportuoti įvairius lietuviškus maisto produktus ir sudarytos sąlygos Lietuvos įmonėms eksportuoti savo produkciją į 12 naujai atvertų rinkų: JAV (mėsos produktai), Braziliją (pieno produktai), Argentina (pieno produktai), Maroką (jautiena), Tunisą (jautiena ir galvijai), Honkongą (jautienos gaminiai), Bosniją ir Hercegoviną (jautiena ir jos produktai), Ukrainą (pieno ir mėsos produktai), Egiptą (jautiena), Čilę (pieno produktai), Kosovą (jautiena ir jautienos gaminiai), Juodkalniją (jautiena ir jautienos gaminiai). Kinijos Liaudies Respublikoje pasirašyti du protokolai dėl pieno produktų bei veislinių galvijų eksporto į šią šalį reikalavimų. Pradėtas bendradarbiavimas su Iranu ir Indija.

12 pav. Lietuvos užsienio prekyba žemės ūkio ir maisto produktais, mln. eurų

Šaltinis: Statistikos departamento duomenys

Gyvulininkystės sektorius. Gyvulininkystės ūkiams nuo 2015 metų skiriama susietoji parama už laikomus gyvulius – pieninių veislių karves, mėsinius galvijus, pieninių veislių bulius, mėsines avis ir pienines ožkas mokėti. 2015 m. šiai paramai skirta 43,46 mln. eurų. Kadangi dauguma smulkiųjų ūkių laiko gyvulius, šie ūkiai gauna papildomą paramą už deklaruojamus plotus ir už laikomus gyvulius. Susietoji parama už pienines karves sudarė 23,9 mln. eurų, išmokos dydis – 80 eurų už pieninę karvę.

Dėl Rusijos Federacijos pieno produktų importo embargo ir susidariusios itin sudėtingos situacijos pasaulinėje pieno rinkoje ieškoma kompleksinių priemonių paremti pieno ūkius, išnaudojant visas galimas ES rinkos reguliavimo priemones ir galimą maksimalią nacionalinę paramą. 2015 metais pereinamojo laikotarpio nacionalinė parama ir laikinosios išskirtinės pagalbos lėšos, išmokėtos pieno gamintojams, sudarė 48 mln. eurų, o kartu su susietąja parama pieno gamintojai gavo beveik 72 mln. eurų tiesioginę paramą, iš kurios 50 proc. sudarė nacionalinės lėšos.

Nuo 2015 m. rugpjūčio 1 d. įsigaliojo Ūkio subjektų, perkančių–parduodančių žalią pieną ir prekiaujančių pieno gaminiiais, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymas, kuriuo siekiama užtikrinti interesų tarp žalio pieno pirkėjų ar jo pardavėjų pusiausvyrą, padidinti rinkoje skaidrumą ir abiejų šalių informuotumą.

Siekiant paskatinti ūkininkus, laikančius mėšinių galvijų, avių ir ožkų bandą, pagerinti laikomų gyvulių bandų genetinę kokybę aukštos veislinės vertės gyvuliais, kompensuojama iki 30 proc. gyvulių pirkimo kainos.

2015 metais toliau buvo teikiama investicinė parama gyvulininkystės sektoriaus ūkiams – 376 paramos gavėjams, modernizuojantiems gyvulininkystės ūkius, išmokėta daugiau kaip 27 mln. eurų paramos.

Atsižvelgiant į žemdirbių siūlymus ir siekiant, kad lengvatiniu akcizo tarifu apmokestinto dyzelinio kuro galėtų įsigyti ne tik augalininkystės ūkiai, bet ir galvijų, kiaulių, paukščių, grybų augintojai bei bičių laikytojai, Vyriausybės patvirtintos naujos lengvatiniu akcizo tarifu apmokestinto dyzelinio kuro įsigijimo taisyklės.

Vienu svarbiausių praėjusių metų prioritetų išliko afrikinio kiaulių maro (AKM) viruso protrūkio suvaldymas. Pritaikius griežtas biologinės saugos ir prevencijos priemones pavyko išvengti AKM stambiose komercinėse kiaulininkystės fermose, tačiau smulkiuose ūkiuose, kuriuose nebuvo laikomasi biologinio saugumo priemonių, virusas išplito. 2015 metais smulkiuose kiaulių ūkiuose buvo užregistruota 13, o laukinėje faunoje – net 111 AKM židinių. Ekstremalios situacijos dėl AKM suvaldymo priemonės bus įgyvendinamos ir toliau.

Ieškomas kompleksinis sprendimas stabilizuoti ir išlaikyti pieno sektorių. Daugiau dėmesio skiriama kiaulienos sektoriui, kadangi nepaisant tikslinės paramos (afrikinio kiaulių maro III zonos kiaulių augintojų nuostoliams padengti skirta 800 tūkst. eurų), kiaulienos kainos netenkina gamintojų.

Ekologinis ūkininkavimas. Plečiasi ekologinių ūkių plotai – 2015 metais sertifikuotų laukų plotai ekologiškai produkcijai auginti padidėjo beveik 50 tūkst. ha ir sudaro 220 tūkst. ha.

Kooperacija. Pradedama aktyviau skatinti kooperaciją. Seime įregistruotas Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo pakeitimo projektas, kuris turėtų sudaryti galimybę atskirti fiktyvius kooperatyvus, nustatyti griežtesnius pripažinimo žemės ūkio kooperatyvu reikalavimus.

Žuvininkystė. 2015 metais užbaigti vykdyti žuvininkystės sektoriaus 247 projektai pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2007–2013 metų veiksmų programą, kuriems išmokėta beveik 71 mln. eurų parama. Populiariausios buvo akvakultūros, žvejojimo vidaus vandenyse, žuvininkystės ir akvakultūros produktų perdirbimo ir gamybos priemonės – joms skirta net 57 proc. visų paramos lėšų.

2015 m. rugpjūtį EK patvirtino Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 m. veiksmų programą, kuria siekiama bendrosios žuvininkystės politikos (BŽP) ir ES integruotos jūrų politikos (toliau – IJP) ilgalaičių strateginių tikslų, įskaitant tvarią ir konkurencingą žvejojimą ir akvakultūrą, IJP plėtrą ir subalansuotą žvejojimo ir akvakultūros regionų vystymą.

Žemės tvarkymas ir administravimas. Nuo žemės reformos pradžios iki 2016 m. sausio 1 d. pateikta 786,92 tūkst. piliečių prašymų atkurti nuosavybės teises į 4,02 mln. ha turėtos žemės šalies kaimo vietovėse. Iki 2016 m. sausio 1 d. 775,51 tūkst. piliečių yra priimti sprendimai atkurti nuosavybės teises į 4,00 mln. ha žemės, miško ir vandens telkinių. 2016 m. sausio 1 d. duomenimis, kaimo vietovėse nuosavybės teises liko atkurti 11,41 tūkst. piliečių į 17,89 tūkst. ha žemės.

Nuo 2015 m. sausio 1 d. iki 2015 m. gruodžio 31 d. priimti sprendimai 4,09 tūkst. piliečių atkurti nuosavybės teises į 8,40 tūkst. ha žemės.

Iš 11,41 tūkst. piliečių, kuriems dar neatkurtos nuosavybės teisės į žemę, patvirtintuose žemės reformos žemėtvarkos projektuose jau suformuoti 5,12 tūkst. piliečių žemės sklypai 13,54 tūkst. ha plote. Įvertinus esamą situaciją, nuosavybės teisių atkūrimo į žemę kaimo vietovėse procesą planuojame baigti 2016 m. spalio 1 d.

Iki 2016 m. sausio 1 d. fiziniai ir juridiniai asmenys iš valstybės įsigijo 345,43 tūkst. ha žemės ūkio paskirties žemės (74,86 proc. viso asmenų prašymuose nurodyto ploto), į valstybės biudžetą už parduotą visų paskirčių valstybinę žemę per 2015 metus gauta 30,07 mln. eurų.

V. PLANUOJAMI ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAU

Žemės ūkio ministerija 2016 metams numato šiuos 6 veiklos prioritetus ir svarbiausius darbus jiems įgyvendinti:

1. Gyvulininkystės skatinimas

1.1. Teikti didžiausią savanoriškosios susietosios paramos dalį ir papildomą nacionalinę paramą tiesioginėmis išmokomis gyvulininkystės ūkiams skatinti.

1.2. Skatinti gyvulininkystės ūkių modernizavimą teikiant investicinę paramą.

1.3. Tobulinti ūkinių gyvūnų veislininkystės sistemą didinant kontroliuojamų ūkinių gyvūnų skaičių, didinti kontroliuojamų bandų vidutinį produktyvumą ir ekonominį naudingumą – plėsti bandas įsigyjant aukštos veislinės vertės gyvūnų.

1.4. Vykdyti pavojingų užkrečiamųjų gyvūnų ligų prevenciją ir kontrolę bei likviduoti židinius (kartu su Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba).

Rodikliai, pagal kurį vertinamas 1 prioriteto įgyvendinimas	Siektina reikšmė
1. Bendroji gyvulininkystės produkcija, mln. Eur	1 071
2. Veislinių gyvūnų (ženklinamų individualiai) skaičiaus didėjimas, palyginti su praėjusiais metais, procentais	1
3. Paramą gyvulininkystės ūkių modernizavimui gavusių ūkių skaičius	380
4. Ūkinių gyvūnų laikymo vietos apsaugotos nuo ypač pavojingų gyvūnų užkrečiamųjų ligų, proc.	100

2. Sodininkystės ir daržininkystės skatinimas

2.1. Teikti susietąją paramą ūkiams, siekiant padidinti vaisių/uogų ir daržovių auginimo plotus.

2.2. Skatinti sodininkystės, uogininkystės ir daržininkystės ūkių modernizavimą teikiant investicinę paramą.

Rodiklis, pagal kurį vertinamas 2 prioriteto įgyvendinimas	Siektina reikšmė
1. Deklaruotas sodų ir uogynų plotas, už kurį mokamos tiesioginės išmokos, ha	15 200
2. Deklaruotas daržovių plotas, už kurį mokamos tiesioginės išmokos, ha	4 450
3. Paramą sodininkystės, uogininkystės ir daržininkystės ūkių modernizavimui gavusių ūkių skaičius	22

3. Užimtumo didinimas kaime

3.1. Skatinti jaunimo užimtumą ir kūrimąsi kaime – paremti ne mažiau kaip 170 jaunųjų ūkininkų (*darbas siejamas su LRV 2016 m. I prioriteto 1.3 krypties „Užimtumo didinimas, skurdo ir socialinės atskirties mažinimas“ įgyvendinimu*).

3.2. Teikti investicinę paramą ne žemės ūkio verslų kūrimui ir plėtrai kaime, sukurti naujas darbo vietas kaimo vietovėse.

3.3. Remti asmenis, studijuojančius aukštosiose mokyklose studijų programas, susijusias su žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros sritimis.

Rodiklis, pagal kurį vertinamas 3 prioriteto įgyvendinimas	Siektina reikšmė
1. Sukurtų naujų darbo vietų kaimo vietovėse skaičius, remiant ne žemės ūkio verslų kūrimą ir plėtrą kaime	50
2. Tiksliniu būdu finansuojamų studentų skaičius	300

4. Sąlygų sudarymas tinkamam melioracijos statinių veikimui

4.1. Vykdyti valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos statinių priežiūros ir remonto darbus.

4.2. Racionaliai naudojant ES finansinę paramą ir pritraukiant privačias lėšas, vykdyti požeminio drenažo rekonstravimo projektus privačioje žemėje.

Rodikliai, pagal kuriuos vertinamas 4 prioriteto įgyvendinimas	Siektina reikšmė
1. Suremontuota blogos būklės valstybei nuosavybės teise priklausančių magistralinių griovių, kuriems būtinas remontas, dalis proc.	3,2
2. Rekonstruota blogos būklės sausinimo sistemų (ES lėšomis) dalis proc.	4

5. Eksporto rinkų paieška žemės ūkio ir maisto produktams (prioriteto darbai siejami su LRV 2016 m. I prioriteto 1.2 krypties „Prioritetinių rinkų plėtra, eksporto skatinimas, ekonominės diplomatijos stiprinimas“ įgyvendinimu)

5.1. Skatinti įmones ieškoti naujų užsienio rinkų – organizuoti įmonių dalyvavimą parodose, verslo misijose ir kituose eksporto plėtros renginiuose, derinti tai su aukštų pareigūnų vizitais.

5.2. Derėtis siekiant leidimų eksportuoti į JAV, Kiniją, Iraną, Maroką ir kitas šalis gyvūninį maistą – teikti užpildytus ir išverstus klausimynus ir kitą informaciją kompetentingoms trečiųjų šalių institucijoms, organizuoti šių organizacijų ekspertų vizitus Lietuvoje, derinti veterinarinių eksporto sertifikatų nuostatas.

Rodikliai, pagal kurį vertinamas 5 prioriteto įgyvendinimas	Siektina reikšmė
1. Tarptautinių parodų, kuriose organizuojamas Lietuvos žemės ūkio ir maisto pramonės pristatymas, skaičius, vnt.	10
2. Šalių, su kuriomis einamaisiais metais suderinti veterinariniai sertifikatai dėl gyvūninio maisto produktų eksporto, skaičius, vnt.	4

6. Žuvininkystės sektoriaus plėtra

6.1. Skatinti akvakultūros sektoriuje sukuriamos produkcijos vertės didėjimą teikiant investicinę paramą.

6.2. Atkurti ir gausinti žuvų išteklius valstybiniuose vandens telkiniuose.

Rodikliai, pagal kuriuos vertinamas 6 prioriteto įgyvendinimas	Siektina reikšmė
1. Ekologinės akvakultūros produkcijos kiekio pokytis, palyginti su praėjusiais metais, proc.	1
2. Uždarose akvakultūros sistemose užauginamos produkcijos kiekio pokytis palyginti su praėjusiais metais, proc.	3
3. Išleidžiamų į valstybinius vandens telkinius, į kuriuos neišduoti leidimai naudoti žvejybos plotą, žuvų ir vėžių skaičius, mln. vnt.	22